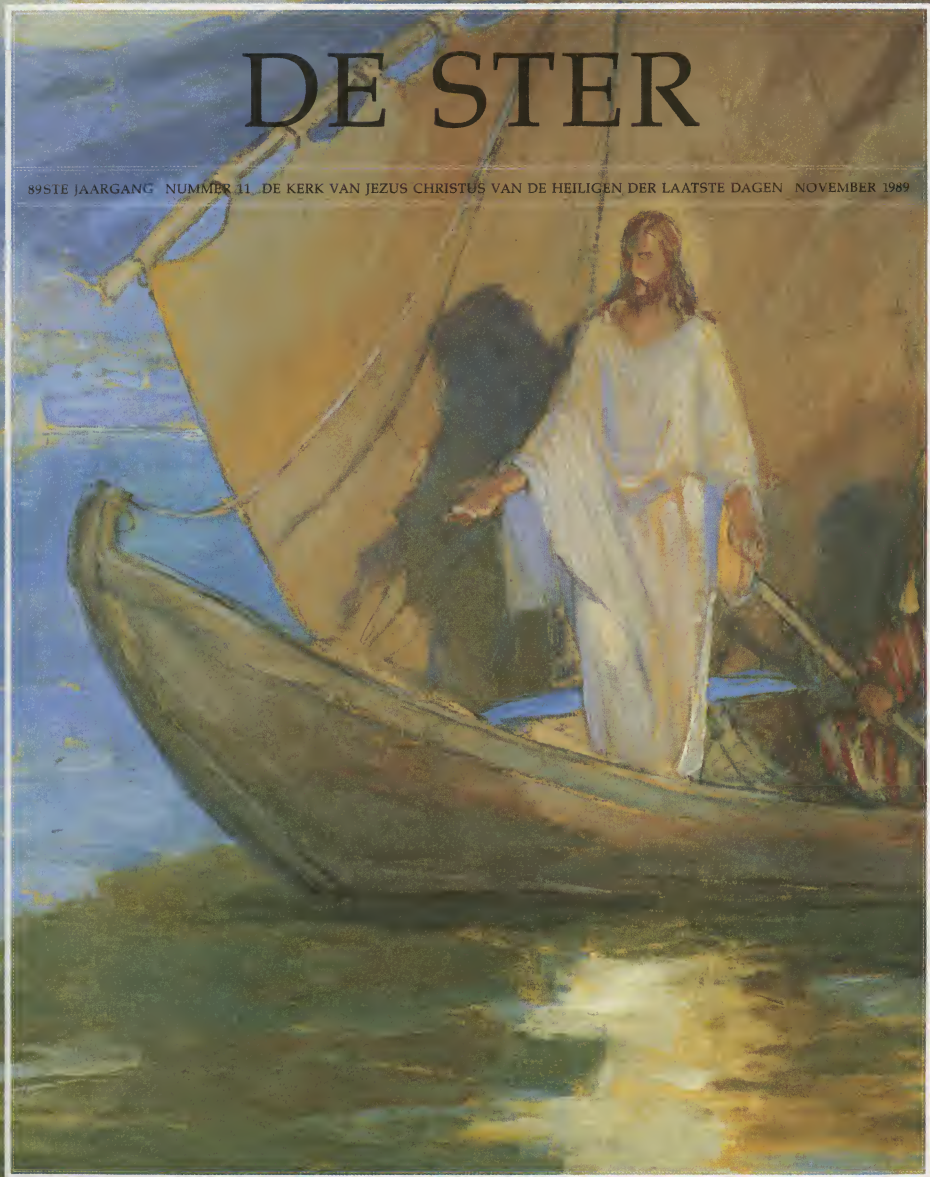

DE STER

8951E JAARGANG NUMMER 11 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN NOVEMBER 1989

November 1989
89ste jaargang
Nummer 11

Eerste Presidium:

Erica Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton,
L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs: Hugh W. Pinnock, Gene R. Cook,
William R. Bradford, Keith W. Wilcox

Redacteur: Hugh W. Pinnock

Director of Church Magazines: Thomas L. Peterson

International Magazines:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly

Adjunct-redacteur: David Mitchell

Assistent-redacteur: Ann Laemmlen

Assistent-redacteur De Kinderster: DeAnne Walker

Art-director: M. Masato Kawasaki

Vormgeving: Shari Cook

DE STER

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

Nieuwsredacteur: J. P. van Oudheusden

Assistent: M. P. Jongkees

Kerkelijk Vertaalbureau

Postbus 224

NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon: 0 (031) 3402-40260

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage,

Industriestrasse 21, Postfach 1549,

D-6382 Friedrichsdorf 1

Telefoon: 0 61 72/71 03 34

© 1989 by Corporation of the President of

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitaans en Thais; en eens per kwartaal in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V. S.:

DE STER is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Application to mail at second class postage rates is pending at Salt Lake City, Utah. Subscription price \$10.00 per year. \$1.00 per single copy. Thirty days' notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send U. S. A. and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, U. S. A. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, U. S. A.

Jaarabonnement:

Nederland: f 30,00

België: Bfr. 520,00

USA/Canada: US\$ 10,00

Andere landen (per zeepost):

cheque in tegenwaarde van f 32,00

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij twee maanden voor vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Opgave van een nieuw abonnement te richten aan de administratie; wacht met betalen tot u een acceptgiro ontvangt.

Verschijnt twaalf maal per jaar

Printed by Friedrichsdorf Printing Center

Federal Republic of Germany

PBM A 8911 DU

DE STER

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
De in deze publicatie afgedrukte artikelen werden overgenomen uit de tijdschriften 'Ensign', 'New Era' en 'Friend'.

Inhoudsopgave

- 2 BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM:
Zoek geen twist, *President Gordon B. Hinckley*
- 7 De familie Knight: deel 2, *William G. Hartley*
- 13 Ontvankelijk voor het evangelie, *Susan Easton Black*
- 18 Minerva Teichert: kunstenaars, *Jan Underwood Pinborough*
- 25 Het antwoord, *Deane E. Haynes*
- 26 Hij verloor zijn benen – maar niet zijn hart, *Birdie Strong*
- 28 Gewone moed, *Ron Woods*
- 32 Aan mijn ongehuwde vrienden en vriendinnen, *Ouderling John K. Carmack*
- 38 ZHV-HUISBEZOEKBOODSCHAP:
Het leven is eeuwig

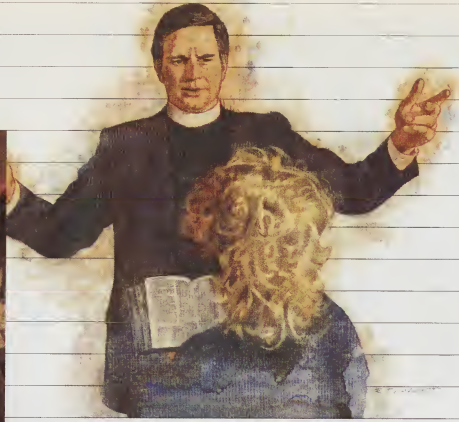
VOOR DE JONGEREN

- 39 Over dienstbetoon
- 40 Zij hebben hun loon reeds, *Ouderling Dean L. Larsen*
- 43 Waar dienstbetoon, *Kirsten Andersen*
- 44 Het welslagen mijner broederen, *Bisschop Glenn L. Pace*
- 47 Waarom gaan ze op zending? *A. Lynn Scoresby*

De Kinderster

- 2 Van vriend tot vriend: ouderling Hans B. Ringger, *Janet Peterson*
- 4 Sama de Duim, *Greg Larson*
- 7 Het woord van wijsheid
- 8 VEEL PLEZIER:
Samuël de Lamaniet, *Julie Wardell*

Op de omslag: 'Christus leert vanuit het schip'
door Minerva Teichert (1888-1976).
Zie 'Minerva Teichert: kunstenaars'
op bladzijde 18.

ZOEK GEEN TWIST

President Gordon B. Hinckley
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Wij leven in de tijd waarover onze voorouders spraken. Dit is de tijd waarin profetieën in vervulling gaan; ik ben dankbaar dat ik nu leef en betrokken mag zijn bij dit krachtdadige, geweldige werk, waardoor zoveel mensen overal ter wereld ten goede beïnvloed worden. Deze groei is geen overwinning van de mens, maar een manifestatie van de kracht van God. Ik hoop dat we ons er nooit voor op de borst zullen kloppen. Ik bid dat we altijd nederig en dankbaar zullen blijven.

Op een lentemorgen in het jaar 1820 deed zich een zeer opmerkelijke manifestatie voor: de Vader en de Zoon verschenen aan de jonge Joseph Smith. Al het goede dat wij tegenwoordig in de kerk zien is de vrucht van dat opmerkelijke bezoek; een getuigenis dat het hart van miljoenen mensen in vele landen heeft getroffen. Ik voeg daar mijn getuigenis aan toe, mij door de Geest gegeven, dat Josephs beschrijving van die geweldige gebeurtenis waar is, namelijk, dat God de Eeuwige Vader en de herrezen Heer Jezus Christus bij die gebeurtenis tot hem spraken, net zo werkelijk als wij mensen met elkaar spreken. Ik getuig dat Joseph een profeet was, en dat het werk dat dankzij hem tot stand is gebracht het werk van God is.

In 1845, minder dan een jaar na de dood van Joseph, vatte Parley P. Pratt het werk van de profeet samen en verklaarde dat wij de plicht hebben het werk voort te zetten. Hij zei:

'Hij heeft het koninkrijk van God gesticht. Wij zullen het uitbreiden.

'Hij heeft de volheid van het evangelie hersteld. Wij zullen het in de wereld verbreiden.

'Hij heeft de dageraad van een heerlijke dag ontstoken. Wij zullen die tot de volle middagzond brengen.

'Hij was de "kleinste" en werd tot duizend. Wij zijn de minsten en zullen een machtig volk worden.

'Om kort te gaan, hij heeft de steen losgemaakt.

(. . .) Wij zullen ervoor zorgen dat het een grote berg wordt die de hele aarde zal vullen.' (*Millennial Star* 5 [maart 1845], blz. 151-152.)

Wij zien die droom zich ontvouwen. Ik hoop dat we getrouw zullen zijn aan de heilige taak om het koninkrijk op te bouwen. Onze inspanningen zullen niet vrij zijn van verdriet en tegenslagen. De tegenwerking is vastberaden en geraffineerd. Naarmate het werk zich ontplooit, kunnen we verwachten dat de tegenstander zijn aanvallen zal verheviggen. De beste verdediging is de rustige loyaliteit aan de leringen van hen die wij gesteund hebben als profeten van God.

Joseph Smith gaf ons aanwijzingen voor de situatie waarin wij ons bevinden. Hij heeft gezegd: 'Ga in alle zachtmoedigheid, in alle ernst, en onderwijs de gekruisigde Jezus Christus; zoek geen twist met anderen over hun geloof of godsdienstige stelsels, maar volg een gestadige koers. Dit geef ik als gebod, en zij die dit niet naleven, zullen vervolging over zich heenhalen, terwijl zij die het wel doen, vervuld zullen zijn met de Heilige Geest; dit verkondig ik als profetie.'

Ik zou een paar woorden uit deze verklaring als thema willen gebruiken: *Zoek geen twist, maar volg een gestadige koers.*

Wij leven in een tijd van wisselende waarden, van veranderende normen, van misleidende programma's die in de ochtend ontluiken en in de avond wegster-

ven. Dit zien we in regeringszaken; we zien het in de zedelijkheid; we zien het in gezinnen; we zien het in de kerken; en we zien het zelfs onder onze leden die worden weggeleid door de spitsvondigheden van de wereld. De mens lijkt rond te tasten in het duister, waarbij hij de tradities die de kracht van onze samenleving waren naast zich neerlegt, hoewel het hem ontbreekt aan een nieuwe ster om hem te leiden.

Vele jaren geleden heb ik eens een diepzinnig artikel gelezen van de hand van wijlen Barbara Tuchman, historica en winnares van de *Pulitzer Prize*. Zij schreef:

‘Wat de leiders betreft staat er een hele horde klaar om de bevolking te leiden. Zij rennen rond, benieuwd naar de meningen die er heersen, en proberen een zo groot mogelijke groep achter zich te krijgen. Maar wat ze niet doen is pas op de plaats maken en zeggen: “Dit geloof ik. Dit zal ik doen en dat zal ik niet doen. Dit hoort tot mijn gedragscode en dat hoort er niet toe. Dit is goed en dat is waardeloos.” Er is gebrek aan ethisch leiderschap in de zin dat niemand bereid is voor zijn normen uit te komen. (. . .)

‘Van alle problemen waar onze arme (. . .) maatschappij onder te lijden heeft, is volgens mij de belangrijkste, waaruit zoveel van onze onzekerheid en verwarring voortvloeit, het gebrek aan normen. Wij zijn te onzeker om op te komen voor onze normen, om eraan vast te houden, en in geval van personen die gezag dragen, om ze anderen op te leggen. Als het gaat om ons moraal, gedrag of onze esthetiek schijnen we gebukt te gaan onder de wijdverspreide en vernietigende tegenzin om kleur te bekennen.’

Hoewel de normen van de mens in het algemeen veranderen, behoeven de leden van de kerk gezinszins op dezelfde wijze af te dwalen. We hebben normen – vaste, geteste en effectieve normen. In de mate dat wij er acht op slaan, zullen wij voorwaarts gaan. In de mate dat wij ze negeren, zullen wij onze vooruitgang in de weg staan en het werk des Heren schade toebrengen. Deze normen komen van Hem. Sommige van die normen lijken een beetje uit de tijd in onze samenleving, maar daardoor zijn ze niet minder waar of minder krachteloos. De subtiele redeneringen van de mens, ongeacht hoe doordacht of hoe aanvaardbaar die ook klinken, kunnen de wijsheid van God niet tenietdoen.

Een voormalige ringpatriarch heeft eens iets gezegd dat ik nooit vergeten ben. Hij zei: ‘God is geen celestiale politicus die uit is op onze stem. God moet gevonden worden en God moet gehoorzaamd worden.’

Het fijne aan gehoorzaamheid is dat zij geluk brengt; zij brengt vrede; zij brengt de persoon innerlijke groei,

en zijn goede voorbeeld brengt het instituut waar hij deel van uitmaakt, respect.

De normen van de Heer

Onze naleving van deze goddelijke normen hoeft nimmer een aanstoot te zijn voor de mensen in onze omgeving. Wij hoeven geen onenigheid met hen te hebben. Maar als wij een gestadige koers volgen, zal ons voorbeeld het doeltreffendste argument zijn ten gunste van de waarden die wij aanhangen.

De Heer heeft ons voor zoveel zaken raad en geboden gegeven dat ieder lid van de kerk kan weten wat het moet doen. Hij heeft ons richtlijnen gegeven voor een deugdzame levenswandel, buurtvriendelijkheid, gehoorzaamheid aan de wet, loyaliteit aan de regering, inachtneming van de sabbatdag, gematigdheid en onthouding van alcohol en tabak, de betaling van tiende en vrijwillige bijdragen, zorg voor de armen, wellevendheid in het gezin, het verkondigen van het evangelie, om er maar een paar te noemen.

Om geen van deze zaken hoeft er enige onenigheid te ontstaan. Als wij een gestadige koers volgen bij de toepassing van ons geloof in ons eigen leven, zullen wij de kerk meer goed doen dan op enig andere wijze.

Men zal proberen ons weg te leiden. Men zal proberen ons te irriteren. Men zal ons wellicht kleineren. We zullen misschien verbaal geweld te verduren krijgen. Misschien zal men ons belachelijk maken. Er gaan zowel in als buiten de kerk stemmen op om ons standpunt in sommige aangelegenheden te veranderen, alsof wij het recht hebben onszelf het gezag aan te matigen dat alleen God toebehoort.

Wij willen geen ruzie met anderen. Wij onderwijzen het evangelie van vrede. Maar we kunnen niet het woord van de Heer verzaken dat ons voorghouden wordt door de mannen die wij hebben gesteund als profeten. Wij moeten opstaan en zeggen, om de woorden van mevrouw Tuchman nog maar eens te citeren: ‘Dit geloof ik. Dit zal ik doen en dat zal ik niet doen. Dit hoort tot mijn gedragscode en dat hoort er niet toe.’

Er zullen tijden van ontmoediging en van grote bezorgdheid zijn. Er zullen dagen zijn dat er beslissingen genomen moeten worden. Zo is het altijd geweest.

Het geloof van onze voorouders

Iedere man en vrouw in deze kerk weet iets af van de prijs die onze voorouders voor hun geloof hebben betaald. Daar word ik aan herinnerd als ik het verslag

lees van de grootmoeder van mijn vrouw. Ze schrijft over haar kinderjaren in Brighton, die heerlijke stad aan de zuidkust van Engeland, waar de zachte, groene heuvels van Sussex zich tot de zee uitstrekken. Daar liet het gezin waartoe ze behoorde zich dopen. Hun bekering was vanzelfsprekend omdat de Geest in hun hart fluisterde dat het waar was. Maar er waren kritische familieleden en burens, en zelfs gepeupel dat hen bespotten en anderen tegen hen opzette. Het vergde moed, die uitzonderlijke eigenschap die we morele moed noemen, om pal te staan voor hun geloof, zich te laten dopen en gerekend te worden onder de mormonen.

Het gezin reisde naar Liverpool, waar het met nog 900 anderen aan boord ging van het zeilschip *de Horizon*. Terwijl het schip de haven uitvoer, zongen zij: 'Vaarwel, mijn vaderland, vaarwel'.

Na zes weken op zee te zijn geweest – en de afstand te hebben afgelegd die een vliegtuig nu in zes uur overbrugt – legden zij aan in Boston (Massachusetts) en reisden per stoomtrein naar Iowa City, waar zij zich

*'Die dag haalden
wij andere hand-
kargroepen in. Wij
zagen hoe zij de
rivier overstaken.
Er dreven grote
ijsschotsen in
de rivier en het was
bitter koud. De
volgende ochtend
waren er veertien
doden.'*

een uitrustang aanschaffen. Zij kochten twee span ossen, een span koeien, een huifkar en een tent. Zij werden toegewezen aan een van de handkargroepen die zij moesten begeleiden. In Iowa City stierf hun jongste kind dat nog geen twee jaar oud was aan de koude en werd het in een graf gelegd dat nooit meer bezocht is door een familielid.

Laat mij nu dit dertienjarige meisjes aan het woord laten. Ik lees u voor uit haar relaas:

‘Wij reisden zo’n 24 tot 40 kilometer per dag (. . .) totdat wij aan de Platte River kwamen. (. . .) Die dag haalden wij andere handkargroepen in. Wij zagen hoe zij de rivier overstaken. Er dreven grote ijsschotsen in de rivier en het was bitter koud. De volgende ochtend waren er veertien doden (. . .). Wij gingen terug naar het kamp en baden. Wij zongen ‘Komt, heil’gen, komt, geen werk noch strijd gevreesd’. Ik vroeg mij af waarom mijn moeder [die nacht] huilde. (. . .) De volgende morgen werd mijn zusje geboren. Dat was op 23 september. Wij noemden haar Edith. Ze leefde zes weken en stierf. (. . .) [Zij werd begraven bij de laatste oversteekplaats van de Sweetwater River.]

[Het begon heel hard te sneeuwen. Ik verdwaalde in de sneeuwstorm.] Mijn voeten en benen waren bevroren. (. . .) De mannen wreven mij in met sneeuw. Zij stopten mijn voeten in een emmer water. De pijn was verschrikkelijk. (. . .)

‘Toen wij bij Devil’s Gate aankwamen was het ontzettend koud. Wij lieten veel van onze spullen daar achter. (. . .) Mijn broer James (. . .) voelde zich prima toen hij [die avond] naar bed ging. Maar de volgende morgen was hij dood.

‘Mijn voeten, evenals die van mijn [broers en zussen], waren bevroren. Er was niets anders dan sneeuw, [sneeuw en die bitterkoude Wyoming-wind]. Wij konden de tentharingen niet in de grond krijgen. (. . .) We wisten niet wat ervan ons zou worden. Op een avond kwam er een man in ons kamp die ons zei dat (. . .) Brigham Young mannen en spannen gezonden had om ons te helpen. (. . .) Wij zongen liederen, sommigen dansten en anderen huilden. (. . .) Voor mijn moeder was het allemaal te veel geweest. (. . .) Zij stierf tussen Little en Big Mountain. (. . .) Zij werd 43 jaar. (. . .)

‘Wij kwamen op 11 december 1856 ’s avonds om negen uur in Salt Lake City aan. Drie van de vier overlevenden hadden last van bevriezing. Mijn moeder lag dood in de kar. (. . .) De volgende morgen kwam Brigham Young. (. . .) Toen hij onze toestand zag: onze bevroren voeten en onze overleden moeder, rolden de tranen over zijn wangen. (. . .)

‘De dokter amputeerde mijn tenen (. . .) [terwijl] de zusters mijn moeder kleedden voor het graf. (. . .) Toen de dokter met mijn voeten klaar was (. . .) werd ik binnengedragen om onze moeder voor de laatste maal te zien. Hoe hebben wij dit alles doorstaan? Die middag werd zij begraven. (. . .)

‘Ik heb vaak moeten denken aan de woorden van mijn moeder voor we Engeland verlieten. “Polly, ik wil naar Zion nu mijn kinderen nog klein zijn, zodat zij zullen opgroeien met het evangelie van Christus, want ik weet dat dit de ware kerk is.”’ (*Life of Mary Ann Goble Pay.*)

Ik besluit met deze vraag: Moeten wij verbaasd staan als wij een beetje kritiek moeten doorstaan, of een klein offer voor ons geloof moeten brengen, als onze voorouders zo’n hoge prijs hebben betaald voor dat van hen?

Laten wij zonder twist, zonder ruzie, zonder aanstoot te geven een gestadige koers volgen, en voorwaarts gaan om het koninkrijk van God op te bouwen. Laten wij moeijlichkeiten kalm tegemoet treden. Laten wij het kwade met het goede overwinnen. Dit is Gods werk. Het zal over de hele aarde toenemen in kracht, vele duizenden mensen zullen ten goede beïnvloed worden als zij hun hart openstellen voor de boodschap van de waarheid. Geen macht onder de hemel kan deze tegenhouden. Dat is mijn geloof en mijn getuigenis. Moge God ons helpen toegewijd te zijn aan deze grote en heilige taak: de opbouw van zijn koninkrijk. □

IDEEËN VOOR HUISONDERWIJZERS

Enkele belangrijke punten die u tijdens uw huisonderwijs naar voren kunt brengen:

1. President Hinckley zegt dat de groei van de kerk niet een overwinning van de mens is maar een manifestatie van de macht van God.

2. Hoewel de normen van de wereld voortdurend veranderen, hebben wij in de kerk eeuwige normen van de Heer gekregen.

3. Onze beste verdediging tegen de tegenstander is de rustige loyaliteit aan de leringen van hen die wij gesteund hebben als profeten van God.

4. President Hinckley zegt dat er tijden van ontmoediging en van grote bezorgdheid zullen zijn. Maar ook zegt hij: Laten wij moeijlichkeiten kalm tegemoet treden. Laten wij het kwade met het goede overwinnen. Bedenk dat dit Gods werk is.

DE FAMILIE KNIGHT

William G. Hartley

Deel 2

In het oktobernummer heeft William G. Hartley beschreven hoe er een hechte vriendschap groeide tussen Joseph Smith en de familie van Joseph Knight, en hoe zij trouwe getuigen werden van zijn goddelijke roeping. Hun geloof in het herstelde evangelie was zo sterk dat zij in 1832 zonder aarzelen afstand deden van hun huizen, landerijen en bestaansmiddelen in New York en de profeet naar Ohio volgden. In 1833 luisterden ze weer naar de raad van de profeet en verhuisden naar Missouri. Maar Missouri zou niet lang hun woonplaats zijn, en de moeilijkheden die zij tot dan toe hadden ondervonden waren niet meer dan een voorproefje van wat hen nog te wachten stond.

Vlakkbij Independence (Missouri) ging de familie Knight hard aan de slag om van het gebied een geschikte plaats te maken voor het centrum van Zion en voor een tempel. Van de twaalf mannen die de eerste paal sloegen als fundament van Zion, behoorden er vijf tot de fa-

milie Knight. Newel Knight was een van de zeven mannen die het tempelterrein in Jackson County inwijdden. Dergelijke ceremoniën wekten bij de familie Knight groot vertrouwen in de toekomst op, ondanks de tragische gebeurtenissen in hun midden. Moeder Knight was tijdens de reis van Ohio naar Missouri zo ziek geweest dat Newel hout voor haar doods-kist had meegenomen. Haar 'innigste verlangen,' zo schreef hij, 'was voet te zetten op het land Zion en [daar] begraven te worden.' Ze werd de eerste heilige die in Missouri begraven werd. Dat jaar overleden er nog twee leden van de familie - Newels zuster, Esther, en zijn oom, Aaron Culver.

In deze buitenpost van de kerk was men dat jaar druk bezig met het bouwen, omheinen en inrichten van huizen, terwijl ieders eigendommen toegewijd werden aan de verenigde orde. Toen de kerk een raad van hogepriesters vormde om de ring in Missouri te leiden, werd Newel Knight geroepen zitting te nemen in die raad. Hij bleef president van wat nog steeds de Gemeente Colesville heette. Zes mannen uit de familie verbonden zich om mee te werken aan de bouw van de Independence-tempel.

Vader Knight hertrouwde, met Phoebe Crosby Peck, schoonzuster van zijn eerste vrouw en weduwe. Phoebe had zelf vier kinderen, en het paar kreeg er nog twee. De vier kinderen van Phoebe meegerekend, werden zij de ouders en stiefouders van dertien kinderen.

Joseph Knight jr. vertelde dat vrouwen en kinderen met blote voeten op de bevroren grond liepen om aan het gepeupel te ontkomen.

DE
FAMILIE
KNIGHT

Tegen het einde van 1833 joegen de inwoners van Missouri de heiligen, ook de familie Knight, weg uit Jackson County. Een bende schoot Philo Dibble neer, hij werd door Newel Knight van de dood gered door een opmerkelijke priesterschapszeggen.¹ Uit angst voor hun leven trosteerde de familie Knight het koude weer en haastte zich naar de veerboten die op de Missouri lagen afgemeerd.

Joseph Knight jr. vertelde later dat vrouwen en kinderen met blote voeten op de bevroren grond liepen. De familie Knight verloor al haar bezittingen, waaronder een molen. Over die vreselijke winter heeft Sally Knights zuster, Emily Colburn Slade, gezegd: 'We woonden in tenten tot de winter begon, en kookten buiten in weer en wind.'²

Door gebrek aan goed eten en onderdak kregen vele heiligen koorts en een ziekte die *ague* genoemd werd, waarschijnlijk malaria. Sally was een van de slachtoffers. Ze bracht een zoon ter wereld die stierf, waarop ze zelf overleed. 'Zij is waarlijk als martelaarster voor het evangelie gestorven,' zei haar man Newel na haar dood.

In 1835 reisde Newel naar Ohio om mee te werken aan de bouw van de tempel en om de tempelzegeningen te ontvangen. In Kirtland woonde hij bij zijn goede vrienden Hyrum en Jerusha Smith. Daar ontmoette hij en werd hij verliefd op Lydia Goldthwaite Bailey, wier geloof in Joseph Smith het zijne evenaarde.

Een paar jaar daarvoor was Lydia door haar man verlaten en waren haar beide kinderen overleden. Haar familie dacht dat een andere omgeving haar goed zou doen en had haar naar Canada gestuurd. Tegen het einde van 1833, terwijl ze logeerde bij de familie Nickerson, hoorde ze de profeet Joseph Smith prediken en zag zijn gezicht 'wit worden; het leek wel of er een heldere glans van al zijn gelaatstreken scheen'.³ Door dit getuigenis van de Geest werd zij bekeerd, en zij verhuisde naar Kirtland.

Op 24 november 1835 voltrok Joseph Smith in het huis van Hyrum Smith het huwelijk tussen Newel en Lydia. Dit was de eerste keer dat de profeet een huwelijk voltrok.⁴

Newel ging met Lydia naar Missouri – net op tijd voor de mormoonse uittocht van Clay County naar Far West. Joseph Smith verhuisde in 1838 ook naar Far West, en Newel was erg blij dat hij de profeet weer

hoorde prediken: 'Zijn woorden waren eten en drinken voor ons'.

Helaas luwden de interne strubbelingen in de kerk niet. De leden van de familie Knight in Far West zagen met lede ogen verschillende vooraanstaande ouderlingen de kerk de rug toekeren. De hoge raad waar Newel Knight deel van uitmaakte moest het hele presidium van de Ring Missouri excommuniceren, waaronder David en John Whitmer, beiden getuige van het Boek van Mormon. Oliver Cowdery dwaalde ook af.⁵ Daar kwam nog bij dat inwoners van Missouri het wederom op de heiligen hadden gemunt, en in de winter van 1838-39 moesten de leden van de kerk hun huis en akker weer achterlaten. De familie Knight wist naar Illinois te ontkomen.

Binnen een paar maanden waren de leden van de families Knight en Peck verhuisd naar de plaats waar Nauvoo zou vrijzjen. De familie bestond nu uit zeker elf gezinnen – vier gezinshoofden van vader Knights generatie, zeven van Newels generatie. Ze hadden de vuurproeven van Kirtland en Missouri doorstaan. Sinds hun bekering negen jaar daarvoor, waren zij vijf keer naar een andere nederzetting verhuisd, de huidige meegesteld. (Hierbij mag opgemerkt worden dat de familie Knight tussen 1831 en 1846 tien HLD-nederzettingen hielp opbouwen in Ohio, Missouri, Illinois, Iowa en Nebraska.⁶

In tegenstelling tot de drie getuigen en andere prominente kerkleiders, waren zij stevig in hun schoenen blijven staan. Ondanks enorme materiële verliezen keerden zij zich niet tegen hun godsdienst. De schade die zij gezamenlijk leden in Missouri was alleen al USD 16000,-, wat tegenwoordig meer dan USD 500000,- zou zijn.⁷

In Illinois had Newel Knight een blij weerzien met de profeet, kort nadat deze teruggekeerd was uit een zame opsluiting in gevangnissen in Missouri. Over deze gebeurtenis heeft Newel geschreven: 'Zodra ik de kans kreeg zocht ik hem op, maar ik zal nooit kunnen beschrijven hoe ik mij voelde toen ik hem weer zag, en de hand schudde van iemand van wie ik al zo lang en zo veel hield.

Zijn grootheid en zijn lijden vulden mijn hart met gemengde gevoelens; als ik naar hem keek en aan het verleden dacht, en hem dan voor mij zag staan, in de volle waardigheid van zijn heilige roeping, kon ik

DE FAMILIE KNIGHT

slechts mijn hart in stil maar vurig gebed verheffen en God smeken dat hij en zijn gezin en zijn bejaarde ouders nooit meer op deze manier uiteengerukt zouden worden.'

En weer begon de familie Knight aan de opbouw van de kerk en van een nieuwe stad – Nauvoo, de 'Stad van Joseph'. Newel werd geroepen als lid van de hoge raad. Hij en Joseph Knight jr. bouwden verschillende molens. Rond de tijd dat de profet de wandelstok aan vader Knight gaf, besloot de gemeenteraad dat hem een stuk grond gegeven zou worden en dat er voor hem een huis op gebouwd zou worden. 'Knight Street' bestaat vandaag de dag nog steeds en is een blijvende herinnering aan Joseph Smiths respect voor de familie Knight.

In januari 1842 schreef de profet in het Boek van de Wet van de Heer de namen van 'enkele getrouwen', die hem vanaf het begin van zijn bediening ter zijde hadden gestaan – 'zuivere en heilige vrienden, die trouw, eerlijk en oprecht zijn, en wier hart niet bezwijkt.' Vader Knight was een van hen: 'Mijn bejaarde en geliefde broeder Joseph Knight sr., die in de begindagen van mijn werk voor de Heer een van de eersten was die in mijn stoffelijke behoeften voorzag. (. . .) Al vijftien jaar is hij trouw en oprecht, eerlijk en voorbeeldig, deugdzzaam en vriendelijk, nooit ter linkerzijde of ter rechterzijde wijkende. Ja, hij is een rechtvaardig mens. Moge de almachtige God zijn dagen verlengen. (. . .) En zolang er zonen Zions op aarde aangetroffen zullen worden, zullen dezen zeggen dat dit een trouwe man in Israël was; daarom zal zijn naam nooit worden vergeten.'

De profet dacht ook aan vader Knights zonen, 'Newel Knight en Joseph Knight jr, wier namen (. . .) ik met onuitsprekbare vreugde opschrijf, want zij zijn mijn vrienden.'⁸

In Nauvoo kreeg en doorstond de familie Knight nog een grote beproeving van hun geloof. De profet introduceerde enkele leerstellingen over de tempel, waaronder de tempelceremoniën en het meervoudig huwelijk, welke sommigen niet konden aanvaarden.⁹ Maar de familie Knight geloofde ze wel. Ze hielpen de tempel afbouwen en berichtten er dopen voor de doden.

Begin 1846 hadden meer dan twintig volwassenen uit de families Knight hun begiftiging en verzege-

De immer getrouwe familie Knight was nauw betrokken bij de stichting van een nieuwe stad voor de heiligen en de bouw van de Nauvoo-tempel (Illinois).

ling ontvangen. Vier kinderen van vader en Polly Knight sloten een meervoudig huwelijk.

Toen Joseph en Hyrum waren overleden, betreurden weinig mensen hun heengaan meer dan de familie Knight.

Newels hart was gebroken, en in zijn dagboek liet hij zijn verdriet de vrije loop: 'O, wat hield ik van deze mannen, en verheugde ik mij in hun leringen! Het lijkt wel of *alles* verloren is, en of mijn hele hart zal breken, en ware het niet dat ik een lieve vrouw en dierbare kinderen had, zou ik niets hebben om voor te leven. (. . .) Ik bid mijn Hemelse Vader dat ik vrede mag vinden in mijn lot, en als een trouwe volgeling van de leringen van onze *Vermoorde Profet en Patriarch* mag leven en sterven.'

Na de martelaarsdood van Joseph en Hyrum moest de familie Knight nog een zware proef van trouw afleggen. In tegenstelling tot vele anderen lieten zij het geloof niet los om zogenaamde opvolgers aan te hangen. Ze volgden het Quorum der Twaalf. Alle familieleden in Nauvoo (behalve misschien Nahum, over wie wij niets weten) verlieten de stad om naar het westen te gaan.

Toen alles klaar was voor vertrek, had Newel Knight 'nog eenmaal het genoegen om door de straten van de Stad van Joseph te lopen, en de grote werken te aanschouwen die hij voor zijn martelaarsdood had verricht.' Toen ze de Mississippi waren overgestoken, wierp Newel een laatste blik over de stad: 'Mijn hart zwol, want vanaf de heuvel waarop ik stond, overzag ik in één oogopslag de nobele werken van de profet en ziener Joseph, en zijn patriarch Hyrum, die ik al vanaf hun jeugd had gekend. Ik wist wat zij voor ons hadden betekend, en ik treurde om hun heengaan.'

In 1847, tijdens de tocht westwaarts met de verbanen heiligen, stierf Newel in Noord-Nebraska van de kou. Een maand later overleed vader Knight in Mount Pisgah (Iowa).

De familie had van het tweede tot het veertiende jaar van het bestaan van de kerk enkele van haar beste mensen geofferd voor het evangelie. Van de dertien kinderen van vader Knight en hun vrouw overleden er zes; op één echtpaar is niets bekend; de overgebleven zeventien bereikten Utah.

De familie Knight is geen stille getuige van Joseph Smith en het herstelde evangelie. Lydia schreef een

autobiografie. Newel hield een dagboek bij, dat nu van onschatbare waarde is. Vader Knight en Joseph Knight jr. schreven allebei hun memoires. Alle vier hadden het grootst mogelijke ontzag voor Joseph Smith.

De familie Knight kende Joseph Smith al in de eerste dagen van de herstelling van het evangelie, toen hij nog beschuldigd werd van goudzoeken en het gebruik van magische stenen. Als Joseph Smith een charlatan was, of een geldwolf met een twijfelachtige reputatie zoals zijn tegenstanders vaak beweerden, dan zou de talrijke familie Knight niet zo'n diep vertrouwen in hem hebben gehad.

Hun trouw aan hem was gebaseerd op eigen, persoonlijke ervaring, en is nu een onwankelbaar getuigenis dat het karakter van de profeet van zijn twintigste jaar tot zijn dood op zijn achtendertigste, deugdzaam en goed was.

Sceptici hebben Joseph Smiths motieven, betrouwbaarheid en beweringen in twijfel getrokken. Zijn verdedigers stellen dat God hem gebruikt heeft om de ware kerk op aarde te herstellen. In deze discussie mag de trouwe en standvastige familie Knight niet buiten beschouwing worden gelaten; zij zijn de profeet langer trouw geweest dan welke andere familie ook.

Zij leggen een krachtig, duurzaam getuigenis af dat Joseph Smith was wat hij beweerde te zijn.

De stok die Joseph Smith in Nauvoo aan vader Knight gaf, wordt nog steeds van de ene

DE FAMILIE KNIGHT

Joseph Knight op de andere doorgegeven. Het is slechts één nagedachtenis aan de wederzijdse vriendschap en het gemeenschappelijke geloof van Joseph Smith en de familie Joseph Knight. □

Voetnoten

1. Zie Clare B. Christensen, *Before and after Mt. Pisgah* (Salt Lake City: particuliere uitgave, 1979), blz. 79.
2. Emily M. Austin, *Mormonism; or, Life among the Mormons* (Madison, Wisconsin: M. J. Cantwell, 1882), blz. 72.
3. 'Homespun' (pseudoniem voor Lydia Knight en Susan Young Gates), *Lydia Knight's History* (Salt Lake City: Juvenile Instructor Office, 1883), blz. 18.
4. Zie *Lydia Knight's History*, blz. 29-31; *History of the Church*, deel 2, blz. 320.
5. Voor de gang van zaken tijdens de zittingen van de hoge raad, zie ingaven onder 1837 en 1838 in Donald Q. Cannon en Lyndon W. Cook, redacteuren, *Far West Record: Minutes of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1830-1844*, (Salt Lake City: Deseret Book Co., 1983).
6. Deze nederzettingen zijn de nederzetting bij Painsville (Ohio); Kaw Township, Clay County en Far West (Missouri); Nauvoo (Illinois); Mt Pisgah, Garden Grove en Council Bluffs (Iowa); en Winter Quarters en Ponca (Nebraska Territory).
7. 'Missouri Petitions for Redress', kerkelijke archieven.
8. *History of the Church*, deel 5, blz. 107, 124-25.
9. Voor de leerstellingen die in Nauvoo werden geïntroduceerd, zie T. Edgar Lyon, 'Historical Highlights of the Saints in Illinois', *The First Annual Church Educational System Religious Educators Symposium*, 19-20 augustus 1977, transcriptie van toespraken en samenvattingen van presentaties, blz. 69-71.

William Hartley is wetenschappelijk medewerker geschiedenis aan de Brigham Young University en geschiedkundig onderzoeker voor het Joseph Fielding Smith Institute for Church History. Hij is bisschop van de Wijk Sandy 37, Ring Sandy Utah East.

Overzicht:

Kinderen van Joseph Knight sr. en eerste vrouw, Polly Peck:

Nahum Knight (getrouwd met Thankfull ?)
Esther Knight (getrouwd met William Stringham)
Newel Knight (getrouwd met Sally Colburn en Lydia Goldthwaite)
Anna Knight (getrouwd met Freeborn DeMille)
Joseph Knight jr. (getrouwd met Betsey Covert, Adeline Johnson, Abba Welden en Mary Woolerton)
Polly Knight (getrouwd met William Stringham)
Elizabeth Knight (getrouwd met Joseph W. Johnson)

Kinderen van Joseph Knight sr. en tweede vrouw, Phoebe Crosby Peck:

Hezekiah Peck (getrouwd met Jemima Smoot)
Samantha Peck (getrouwd met Hosea Stout)
Henrietta Peck (getrouwd met Thomas R. Rich)
Sarah Jane Peck (getrouwd met Charles C. Rich)
Ether Knight (getrouwd met Jane Terry)
Charles C. Knight (als kind overleden)

ONTVANKELIJK VOOR HET EVANGELIE

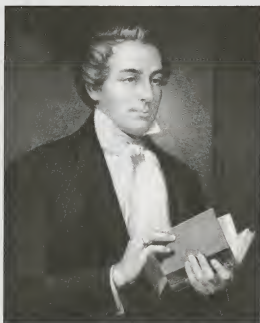
Joseph Smith was niet de enige die zou getuigen van de herstelling van het evangelie en het te voorschijn komen van het Boek van Mormon.

Susan Easton Black

De profeet Joseph Smith wist vanaf zijn vroege jeugd dat God bestond. Maar er waren geen andere getuigen van het eerste visioen van de profeet, of van de bezoeken van Moroni. Toen Joseph Smith van zijn ervaringen vertelde, geloofden de meeste mensen hem niet. Een predikant 'stond tegenover [zijn] mededeling niet alleen lichtvaardig, maar zelfs met grote verachting, en zei dat het allemaal van de duivel kwam.' (JS-Geschiedenis 1:21).

Anderen waren ontvankelijker.

Josephs eigen huisgenoten aanvaardden zijn 'aanwijzingen van de Heer' als waar, en ze geloofden dat God hun 'een meer volmaakte kennis van het plan tot zaligmaking en verlossing van het menselijk gezin' zou geven.¹ Maar hoewel de leden van de familie Smith geloofden dat Joseph visioenen had ontvangen, hadden zij niet hetzelfde begrip van de waarheid als hij. 'Joseph kon ons soms de meest onderhoudende verhalen vertellen die men zich kan indenken,' schreef zijn moeder, Lucy Mack Smith.² Maar nog steeds stond hij in beginsel alleen als persoonlijke getuige van de goddelijke manifestaties die hij had ontvangen.

Niet voordat de platen en andere heilige voorwerpen in juni 1829 door goddelijke openbaring aan David Whitmer, Oliver Cowdery en Martin Harris werden getoond, waren er nog andere getuigen nodig om 'door de macht Gods' (LV 17:3) van het Boek van Mormon te getuigen.

Lucy Mack Smith schreef dat Joseph zijn ouders na deze goddelijke getuigenisverklaring zei: 'Jullie weten niet hoe gelukkig ik ben: de Heer heeft de platen aan nog drie anderen dan mijzelf getoond. Ze hebben een engel gezien, die tot hen heeft getuigd, en ze zullen getuigenis moeten geven van de waarheid van wat ik heb gezegd, want nu weten zij zelf dat ik er niet op uit ben om mensen te bedriegen, en ik voel me of er een last van me is afgenomen die mij bijna te zwaar was, en het verheugt mijn ziel dat ik niet meer helemaal alleen sta in de wereld.'³

Van juni 1829 tot aan zijn dood in juni 1844 leerde Joseph Smith velen kennen die ook een getuigenis van de waarheid hadden, en die ook werden vervolgd vanwege dit getuigenis. Enkelenvan ontvingen samen met Joseph de goddelijke manifestaties. Sidney Rigdon bijvoorbeeld, ontving samen met Joseph Smith het visioen

van de drie graden van heerlijkheid (zie LV 76:22-23). Sidney was op 24 maart 1832 ook in Hiram (Ohio) toen een menigte Joseph uit de boerderij van de familie Johnson sleurde. Sidney was al aangevallen, met teer en veren besmeurd, en toen wreed aan zijn hielen meegesleept. Toen Joseph hem op de bevroren grond zag liggen, was hij ernstig aan het hoofd gewond en bewusteloos wegens bloedverlies. De volgende dag ijde Sidney. Maar ondanks dergelijke vervolging bleef zijn getuigenis onaangetast gedurende twaalf jaren hierna.⁴

Nog anderen hadden deel aan Josephs bediening en zijn lijden onder vervolging. 'Ik zou in mijn hart kunnen bidden dat al mijn broeders als mijn geliefde broer Hyrum waren, die de goedaardigheid van een lam heeft, de onkreukbaarheid van iemand als Job, en kortom, de zachtmoedigheid en nederigheid van Christus.'⁵ schreef Joseph over zijn getrouwe broer.

Zoals Sidney en Hyrum, deelden vele andere mannen en vrouwen met de profeet de vreugde van persoonlijke openbaring van de waarheid, evenals lasten 'die bijna te zwaar waren om te dragen.'⁶ Ongelukkigwijze zijn alleen de namen van de meest vooraanstaanden bekend gebleven. Maar de getuigenissen van vele andere heiligen die Joseph kenden en liefhadden, bestempelen hen duidelijk als machtige getuigen van zijn goddelijke roeping.

Getuigen in Palmyra

Daniel Wells behoorde tot die eerste heiligen die de godsdienstige opwindning meemaakten die er in de jaren 1820 in het westen van de staat New York heerste. Hij schreef: 'De dagen van mijn jeugd waren dagen van godsdienstige opleving - de dagen van stormachtige godsdienstige bijeenkomsten, die toen zo verbreid waren in dat deel van het land - en ik kan heel goed begrijpen wat voor effect dit moet hebben gehad op de geest van Joseph (. . .) Ik weet hoe deze bijeenkomsten de geest van de jonge mensen in de buurt waar ik woonde beïnvloedden.'⁷

Toen Joseph het Boek van Mormon vertaalde, leerde hij daaruit de noodzaak voor 'drie getuigen (. . .) buiten hem, aan wie het boek zal worden gegeven; en zij zullen getuigenis afleggen van de waarheid van het boek en van de dingen, die er in staan' (2 Ne. 27:12).

Anderen buiten de drie getuigen legden getuigenis af van de goddelijke oorsprong van het Boek van Mormon. Mary Musselman Whitmer vertelde haar zoon David van een voorval toen ze op weg was om de koeien te melken. Zij ontmoette een boodschapper die, zoals David zich herinnerde, zei: 'U bent zeer getrouw en toegewijd in uw arbeid, maar u bent vermoeid wegens de toegenomen werkzaamheden; daarom is het goed dat u een getuigenis ontvangt dat uw geloof versterkt.'⁸ De boodschapper liet haar toen de platen zien.

Andere tijdgenoten van Joseph Smith waren voorbereid op het te voorschijn komen van het Boek van Mormon. In 1816, in antwoord op een gebed dat sterk leek op dat van Joseph, bezocht een engel Solomon Chamberlain en vertelde hem dat 'het geloof van de aarde was verdwenen, uitgezonderd dat van enkelen, en dat alle kerken verdorven waren.' De engel vertelde Solomon dat de Heer 'spoedig een kerk zou oprichten met apostelen en dat er in deze kerk dezelfde machten en gaven zouden zijn als in de dagen van Christus, en dat hij die dag in zijn leven zou meemaken, en dat er een boek te voorschijn zou komen zoals de Bijbel, en dat de mensen erdoor zouden worden geleid, zoals door de Bijbel.' In 1829 kreeg hij tijdens een reis op het Erie Canal het gevoel dat de Geest wilde dat hij zijn reis in Palmyra moest onderbreken. Hij liep naar een plaats drie mijl ten zuiden van het woongebied, en overnachtte op een boerderij. 's Morgens vroegen de bewoners van het huis of hij ooit had gehoord van de 'Gouden Bijbel'. Solomon vermeldde

Mary Elizabeth Rollins kreeg een getuigenis van de waarachtigheid van het Boek van Mormon, nadat zij tot diep in de nacht in een geleend exemplaar van Isaac Morley had gelezen.

later dat alleen al door het noemen hiervan, 'er een kracht net als elektriciteit van de kruin van mijn hoofd naar het puntje van mijn tenen ging'.⁹

Hij ging naar het huis van de familie Smith, waar hij het gezin vertelde over zijn visioen. Toen vertelden zij hem op hun beurt over het Boek van Mormon. Ze waren twee dagen bezig om hem de leerstellingen uit dit boek te onderwijzen, en toen nam hij enkele zojuist gedrukte bladzijden van het boek mee naar Canada, waar, zoals hij vermeldde, 'ik alles predikte wat ik wist over het mormonisme'.¹⁰

Getuigen in Ohio

Evenals Solomon schaarden velen zich rond Joseph, en namen verheugd de waarheid aan. Zij traden tot de kerk toe in de staat New York, maar verlieten hun huis om hem te volgen toen de Heer hen naar Ohio liet gaan (zie LV 37:1). Onder hen die in Ohio waren voorbereid op het evangelie, waren Newel en Elizabeth Whitney. Op een avond, omstreeks middernacht, bad het echtpaar Whitney om God te vragen hoe zij de gave van de Heilige Geest konden verkrijgen. Elizabeth beschreef hun ervaring:

'De geest rustte op ons, en een wolk overschaduwde het huis. Het was alsof we buiten waren. Het huis verdween uit ons gezichtsveld (. . .) Groot ontzag vervulde ons. Wij zagen de wolk en wij voelden de geest van de Heer.

'Toen hoorden wij een stem vanuit de wolk, die zei: "Bereid u voor om het woord van de Heer te ontvangen, want het komt!"

'Hierover verwonderden wij ons bijzonder; maar vanaf dat ogenblik wisten we dat het woord des Heren naar Kirtland zou komen.¹¹

Mary Elizabeth Rollins werd ook voorbereid op de waarheid die de profeet Joseph te voorschijn bracht. Ze herinnerde zich wat er gebeurde toen ze een exemplaar van het Boek van Mormon zag in het huis van Isaac Morley: 'Ik voelde zo'n verlangen om het te lezen, dat ik niet kon nalaten hem te vragen om mij toe te staan het mee naar huis te nemen en te lezen terwijl hij een vergadering bijwoonde.' Ze vroeg het zo oprecht dat Isaac haar het boek gaf, op voorwaarde dat zij het de volgende morgen voor het ontbijt terug zou brengen.

Mary Elizabeth en haar tante en oom bleven tot laat in de avond op om het Boek van Mormon te lezen, en Mary stond vroeg op, bij het aanbreken van de volgende dag, zodat zij verder kon gaan met lezen. Haar belofte getrouw, bracht ze het boek terug voordat Isaac Morley ontbeten had. Toen hij tegen haar zei: 'Ik denk dat je er niet veel in gelezen hebt,' liet ze zien hoeveel ze precies had gelezen, zegde het eerste vers op, en gaf een samenvatting van het verhaal van Nephi. Verast zei hij: 'Kind, neem dit boek mee naar huis en lees het uit; ik kan wel wachten.'¹² Mary was een van de eersten die een getuigenis van de Geest zou ontvangen zoals beloofd in Moroni 10:4. Joseph had er nog een getuige bij!

De goddelijke openbaringen gingen door. Joseph ontving gedurende zijn jaren in Kirtland 46 afdelingen van de Leer en Verbonden. En hij werd daar bezocht door Mozes, Elias, Elia, en de Heer Jezus Christus (zie LV 110).

Getuigen in Missouri en Illinois

Hoewel Joseph en de heiligen bezoek van hemelse boodschappers kregen, maakten zij ook vervolging mee. In Missouri werd Joseph ter dood veroordeeld door een militair gerechtshof. De vervolging werd zo hevig dat hij, terwijl hij zich in de 'opvangenis van Liberty bevond, in grote nood uitriep: 'O God, waar zijt Gij?' (LV 121:1.) Een deel van het vertroostende antwoord van de Heer was: 'Uw volk zal nimmer door het getuigenis van verraders tegen u worden gekeerd' (LV 122:3).

Inderdaad leed Joseph niet alleen. Vele heiligen doorstonden, evenals hij, hevige vervolging. En de Heer beantwoordde hun gebeden om hulp; Hij zei tot hen: 'Vrees daarom niet wat de mens kan doen, want God zal voor eeuwig met u zijn' (LV 122:9).

De vervolging hield een poosje op toen de heiligen naar een nieuwe plaats op de oever van de Mississippi verhuisden, waar ze de moerassen drooglegden en de stad Nauvoo stichtten. Nieuwe bekeerlingen uit vele landen kwamen er naartoe om zich te verenigen met hun mede-heiligen. Onder hen was een groep van negen zwarte heiligen die de stad binnenkwam tegen het einde van het jaar 1843, en die geleid werd door een vrije zwarte vrouw, Jane Elizabeth Manning. Zij en

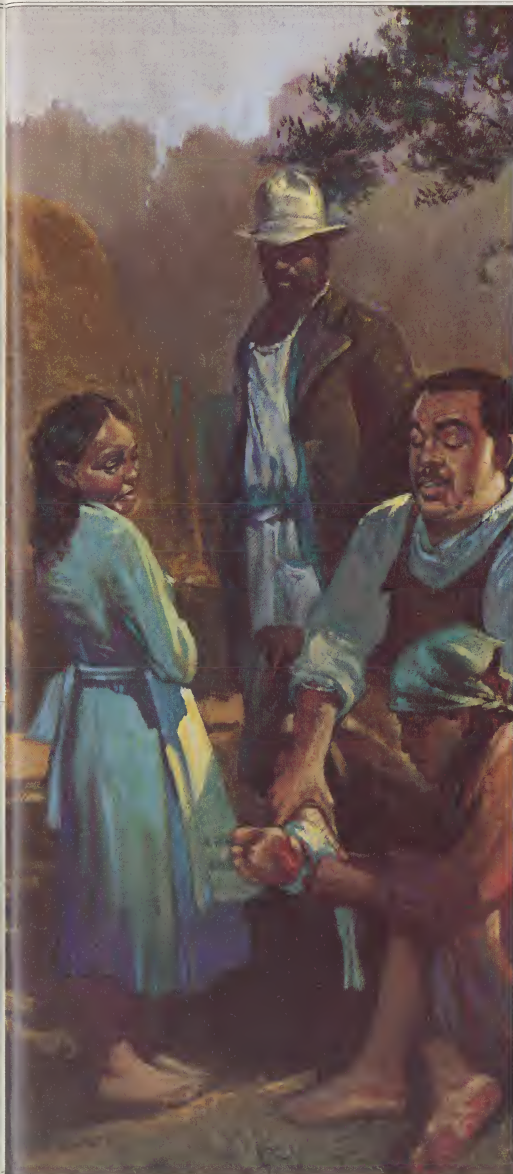
haar vrienden hadden meer dan 1300 km gelopen. Ze herinnerde zich later: 'We liepen tot onze schoenen versleten waren, en onze voeten zeer gingen doen en bloedden, tot je onze voetafdrukken helemaal in bloed op de grond kon zien. We bleven staan en verenigden ons in gebed tot de Heer, we vroegen God de Eeuwige Vader om onze voeten te genezen, en onze gebeden werden verhoord, onze voeten genezen.'¹³

Illinois was enige tijd een vredig en veilig toevluchtsoord voor de heiligen, maar dit was van korte duur. De dood van de profeet Joseph op 27 juni 1844 in Carthage bracht meer vervolging en lijden voor zijn volgelingen. Maar ondanks ontbering bleven vele heiligen – zoals Sidney Tanner – vol geloof volharden. Sidney leed het verlies van zijn vrouw en drie kinderen binnen een periode van twee jaar, maar op 13 april 1845 schreef hij vanuit Winter Quarters aan zijn schoonouders, James en Elsie Conlee (die tamelijk vijandig tegenover de heiligen stonden):

'Mijn vrouw Louisa verzocht mij u te schrijven en u te vertellen dat zij stierf in de volledige overwinning van het geloof in Jezus Christus, en dat haar grootste verlangen om te leven haar bezorgdheid voor het welzijn van haar familie en vrienden was, om dat te doen waarvan zij vreesde dat zij het zelf niet zouden doen, opdat zij gered zouden worden in het koninkrijk van God. Daar verwacht zij hen te ontmoeten en van hun gezelschap te genieten.'¹⁴

Zoals Joseph Smith was voorbereid op de waarheid, waren dat er nog duizenden heiligen die, vereend met hem, de waarheid aanvaardden. Zij wisten dat Joseph een profeet was, en zij getuigden van de waarheid die hij had hersteld. Hun getuigenissen vormen samen

Negen zwarte heiligen versleten hun schoenen toen zij 1300 kilometer naar Nauvoo te voet aflegden. Uit gebed putten zij de kracht om door te gaan.

nog een getuigenis dat Joseph Smith werkelijk door de Heer gekozen was om het evangelie in de laatste dagen te herstellen. Evenals Joseph konden ook zij uitroepen: 'Ik wist het, en ik wist dat God het wist, en ik kon het niet ontkennen, en durfde dat ook niet; want ik wist dat ik daarmee zou zondigen tegen God, en onder veroordeling komen' (JS-Geschiedenis 1:25). Het getuigenis dat zij met de profeet gemeen hadden, vervulde deze profetische verzekering: 'Ik hoef niet langer meer alleen te staan in de wereld.'¹⁵ Inderdaad, dat hoefde hij niet meer. □

Susan Easton Black is hoofddocent aan de Afdeling Kerkgeschiedenis en Leerstellingen van de Brigham Young University te Provo (Utah).

Voetnoten

1. Lucy Mack Smith, *The History of Joseph Smith by His Mother* (Salt Lake City: Bookcraft, 1956), blz. 82-83.
2. *Ibid.*, blz. 83.
3. *Ibid.*, blz. 152.
4. *History of the Church*, deel 1, blz. 262-265. Na de dood van de profeet in 1844 was Sidney Rigdon het oneens met Brigham Young over wie Joseph moest opvolgen als president van de kerk. Na de vergadering van 8 augustus waar Brigham Young sprak, en waar zijn stem en gezicht die van de profeet Joseph schenen te zijn, was het voor de meeste leden van de kerk geen vraag meer wie Josephs opvolger moest zijn. Sidney weigerde de Twaalf te volgen en werd in september 1844 geëxcommuniceerd. Hij verzamelde een kleine groep volgelingen, en ze organiseerden een kerk, die zij de Kerk van Christus noemden. In het voorjaar van 1845 hadden de leden daarvan hem als president gekozen; in 1847 was deze kerk vrijwel uiteengevallen, hoewel Sidney doorging met zoeken naar steun voor zijn kerk. Zie: Leonard J. Arrington en Davis Bitton, *The Mormon Experience* (New York: Vintage Books, 1979), blz. 81-90.
5. *History of the Church*, deel 2, blz. 338.
6. Smith, *The History of Joseph Smith by His Mother*, blz. 152.
7. *Journal of Discourses*, deel 12, blz. 71-72.
8. Brief van Orson Pratt aan Joseph F. Smith en John Taylor, gedateerd 17 september 1878, gepubliceerd in *Deseret News*, 27 november 1878, blz. 674.
9. Solomon Chamberlain, *A Short Sketch of the Life of Solomon Chamberlain*, 11 juli 1858, blz. 2-4, HLD-kerkarchief.
10. *Ibid.*
11. Edward Wheelock Tullidge, *The Women of Mormondom* (New York, Tullidge and Crandall, 1877), blz. 41-43; cursivering origineel.
12. Lavina Fielding Anderson, *Ensign*, januari 1979, blz. 49.
13. Linda King Newell en Valen Tippetts Avery, *Ensign*, augustus 1979, blz. 26. (De citaten in dit artikel komen uit een niet gepubliceerd manuscript, 'Biography of Jane Manning James'.)
14. George S. Tanner, *John Tanner and His Family* (Salt Lake City: John Tanner Family Association, 1974), blz. 234.
15. Smith, *The History of Joseph Smith by His Mother*, blz. 150-153.

MINERVA TEICHER

*De liefde van deze
HLD-kunstenares voor alles wat
mooi en heroïsch is, wordt
weerspiegeld in haar schilderijen
van het leven in het westen
van de Verenigde Staten, en van
taferelen uit de geschiedenis
van de kerk en uit
de Schriften.*

*Minerva Teichert
in 1947*

RT: KUNSTENARES

Jan Underwood Pinborough

Tegen de tijd dat de zon begon te schitteren op de Bear River en met haar stralen het vee van de ranch in Wyoming begon te verwarmen, was Minerva Teichert al een poos op en aan de gang. Ze moest het ontbijt klaarmaken voor haar man Herman, de vijf kinderen en een aantal knechten. Iedere ochtend weer moesten de melkflessen worden gereinigd en gesteriliseerd, een karwei waar een paar uur mee gemoeid was. Daarnaast moesten de kippen worden gevoerd, de kleren gewassen en versteld en de tuin gewied. Tegen de tijd dat het huishouden 's avonds wat rustiger werd, waren er weer twee maaltijden bereid en tal van andere karweien geklaard die nu eenmaal hoorden bij het leven op een ranch in de jaren dertig van deze eeuw.

Maar Minerva's dag was nog steeds niet voorbij. Dat was hij nooit totdat zij haar penseel en 'palet' – een lang stuk hout met klodders olieverf – ter hand had genomen en enkele kostbare momenten had besteed aan haar doek.

Minerva was, zoals ze zelf zei, doordrongen van de heldhaftigheid van de pioniers en er door aangegrepen. Daarnaast was ze zo onder de indruk van de krachtige schoonheid van de Indianen, zo geboeid door de heerlijke aanblik van dieren die zich vrij konden bewegen, dat zij haar onderwerpen nooit lichtvaardig zou beschouwen. Het geloof van de profeten was sinds haar kinderjaren een deel van haar wezen geweest. Haar leven lang had haar liefde voor alles wat mooi en heroïsch was haar ertoe gedreven er uitdrukking aan te geven door middel van de schilderkunst. En zij deed dat met krachtige streken, in een zeer persoonlijke stijl.

Vorig jaar, toen werd herdacht dat zij honderd jaar geleden werd geboren, heeft het Museum of Church History and Art een tentoonstelling georganiseerd van het werk van Minerva Kohlhepp Teichert. In de afgelopen jaren zijn er foto's van haar schilderijen opgenomen in de tijdschriften en lesboeken van de kerk, maar wijdverbreide waardering voor haar werk heeft lang

op zich laten wachten. De tentoonstelling omvatte een selectie van haar meer dan veertig wandschilderingen met als onderwerp het Boek van Mormon, wandschilderingen die de trek van de pioniers en de kolonisatie van het westen van de Verenigde Staten uitbeelden, portretten, stillevens met bloemen en werk uit die tijd dat zij nog studeerde.

De eerste stappen van een kunstenaar

Minerva Kohlhepp was nauwelijks vier toen haar moeder, een sterke, creatieve vrouw, haar een doosje aquarelverf gaf. Vanaf dat moment beschouwde het kind zich als kunstenaar. Waar ze ook heen ging, de kleine Minerva had altijd een schetsboek en houtskool of een potlood bij zich.

Minerva werd op 28 augustus 1888 in North Ogden (Utah) geboren als tweede van de tien kinderen in de familie Kohlhepp. Tijdens haar vroege kinderjaren woonde zij in Idaho. De familie Kohlhepp had het niet breed en omdat er geen school in de buurt was, genoot Minerva als klein kind slechts weinig schoolopleiding. Maar iedere avond verzamelde haar vader de kinderen om zich heen om in de Schriften of een klassiek werk te lezen.

Minerva ging op haar veertiende voor het eerst van huis toen zij als kindermeeisje ging werken voor een welgestelde familie uit Idaho die naar San Francisco (Californië) was verhuisd. Daar zag ze voor het eerst kunstwerken hangen in een museum en daar kreeg zij voor het eerst les aan de Mark Hopkins kunstacademie. Maar pas toen ze thuis haar eindexamen aan de high school had gehaald en een paar jaar zelf voor de klas had gestaan, was ze in de gelegenheid om haar talent in alle ernst te gaan ontwikkelen.

Beroepsopleiding

Tegen de tijd dat ze negentien was, had ze genoeg geld bij elkaar gespaard om naar Chicago te gaan,

'Christus bereidt het avondmaal', is een van Minerva's vele schilderijen met het Boek van Mormon als thema. (Zie 3 Nephi 18.)

waar zij aan het Chicago Art Institute studeerde onder de vermaarde John Vanderpoel. In de loop van de 3-jarige cursus zag zij zich verschillende keren genoodzaakt om thuis meer geld te verdienen door te werken op de akkers of voor de klas te staan.

Maar Minerva keerde altijd terug om haar studie voort te zetten. Met het zelfvertrouwen dat haar eigen was, vroeg Minerva haar leermeester eens waarom hij zoveel kritiek had op haar werk terwijl de meesten van haar klasgenoten werk van veel mindere kwaliteit leverden. Later zou ze schrijven: 'Ik zal nooit de teleurgestelde uitdrukking op het gezicht van die man vergeten toen hij met gesmoorde stem zei: "Hoe is het mogelijk dat je dat niet begrijpt: voor die anderen doet het er niet toe. Mettertijd houden zij ermee op. Maar wat jou betreft – je mogelijkheden zijn onbeperkt."' ('Miss Kohlhepp's Own Story', Pocatello [Idaho] 1917.)

Toen zij in 1912 haar opleiding had voltooid, keerde zij terug naar huis om opnieuw geld te verdienen. In deze periode maakten twee jongemannen haar het hof. De ene huwelijkskandidaat – een welgestelde – werd afgewezen toen bleek dat hij niet in een mormoonse kerk wilde trouwen. De andere jongeman, die evenmin lid van de kerk was (ze kende geen enkele jongeman die lid van de kerk was), was Herman Teichert.

Herman was een vriendelijke cowboy wiens liefste bezigheid het was om bij maanlicht wilde paarden achterna te gaan op de prairie. In april 1915 vertelde ze hem echter dat hij maar beter een ander kon vinden om mee te trouwen, waarna ze naar de Art Students' League in New York vertrok.

In die tijd was de League een van de belangrijkste kunstcentra van de hele wereld. Minerva vond een aantal manieren om haar studie daar te betalen, waaronder het tekenen van lijken in opdracht van medische faculteiten en het uitvoeren van touwtrucs en Indiaanse dansen.

Twee belangrijke beslissingen

Op dit kritieke punt in haar leven kreeg Minerva twee ervaringen die haar wegvoerden uit de wereld van de kunst. Door de eerste ervaring werd haar verlangen om een gezin te stichten – en met name met Herman – uitgekristalliseerd. Ze luisterde in een getuigenisvergadering naar een zuster die sprak over de vreugden van het huwelijk en het moederschap. 'Ik

dacht aan alle mannen die ik had leren kennen bij mijn zoeken naar "de ware Jozef"', schreef Minerva later. Op dat moment besepte ze ineens dat er 'op de prairie in Idaho, bezig met het hoeden van zijn vee en het brandmerken van zijn kalveren, een man rondliep die meer dan wie ook op aarde voor mij bedoeld was.' (Ongepubliceerde autobiografische schets, 1937, overgenomen van het met de hand geschreven manuscript.) Minerva, die haar eigen inzicht nooit in twijfel trok, ging terug naar Idaho en trouwde met Herman.

De andere ervaring diende ter versterking van haar gevoel dat zij als kunstenaars een zending te vervullen had en dat zij haar schilderkunst in dienst van haar geloof moest stellen. Minerva schreef in een latere periode hoe Robert Henri, een van haar vermaarde leermeesters, haar had gevraagd vlak voor zij uit New York vertrok of er ooit een kunstenaar was geweest die het geweldige verhaal van de mormonen had uitgebeeld.

'Niet naar mijn smaak,' antwoordde ik. 'Goeie genade, kind, wat een kans! Dat moet *jij* natuurlijk doen. *Jij* bent de juiste persoon. En het is notabene *jouw* geboorterecht. Je zult het vast geweldig doen.'

'Ik had het gevoel dat ik een opdracht had ontvangen.' (Ongepubliceerd manuscript, 1947.)

Minerva Teichert heeft de rest van haar leven en haar ongelooflijke vitaliteit besteed aan de vervulling van die twee roepingen: het liefhebben en dienen van haar gezin en het uitbeelden van het verhaal van haar volk en haar geloof door middel van haar penseel.

Toen Herman na de Eerste Wereldoorlog uit Frankrijk terugkwam, verhuisde het gezin naar de oude ranch van de Teicherts in Idaho. Minerva hield van die plek, maar toen ze daar weg moesten in verband met de aanleg van een stuwmeer, verhuisden ze naar een ranch in Cokeville (Wyoming). Minerva schilderde het uitzicht dat zij vanuit hun woning in Idaho hadden gehad in de vorm van een fries voor hun nieuwe woonkamer. Meer dan veertig jaar lang fungeerde die kamer als Minerva's atelier en als middelpunt van het gezin. Daar bereidde zij de maaltijden op een houtkachel en voegde zo nu en dan onder het koken een penseelstreek toe aan een schilderij waar ze mee bezig was. Iedere avond onder het eten las zij het gezin voor uit literaire werken, geschiedkundige werken, of uit de Schriften.

In diezelfde woonkamer ontwikkelde zij een sterke, oorspronkelijke stijl terwijl zij werkte aan honderden wandschilderingen, portretten en andere werken. De

In krachtige, karakteristieke streken legde Minerva de ruwheid en schoonheid van het leven in de westelijke staten van de Verenigde Staten vast.

De drie taferelen hier zijn:

*'Handkarpioniers',
'Het meisje en de zeemeeuwen',
en 'Jim Bridger op Bear Lake'.*

Bridger, een kleurrijke ontdekkingsreiziger en pionier, was een van de eersten die de Great Salt Lake Valley en de onliggende gebieden aan president Brigham Young beschreef.

Alma doopt in 'de wateren van Mormon' (zie Mos. 18).

omstandigheden waren verre van ideaal. De kamer was te klein om haar grotere wandschilderingen te kunnen uitspreiden. Soms moest ze haar doek vouwen en één stukje tegelijk schilderen. Om haar grote werken in perspectief te kunnen zien, bekeek zij ze door de verkeerde kant van een verrekijker. Er waren ook steeds afleidingen. Maar Minerva hield vol. 'Ik moet schilderen,' legde ze eens uit. (Ongepubliceerd manuscript, 1947.)

Vertrouwen op de Heer

Minerva's geestelijke leven werd geleid door dromen en door een steeds toenemend vermogen om op de Heer te vertrouwen. Als jonge moeder sloeg ze een kans af om in Londen te studeren onder haar vroegere leermeester Robert Henri toen ze droomde dat ze binnenkort een dochtertje zou krijgen. Laurie, het enige meisje in de familie Teichert, werd ongeveer een jaar later geboren. Op dezelfde manier zag Minerva toekomstige schoondochters in dromen voordat zij ze ooit in levende lijve zag. Zij vertrouwde onvoorwaardelijk op hetgeen ze meende van de Heer te horen en leerde haar kinderen en kleinkinderen ook op zijn leiding te vertrouwen.

Eén van de geestelijke hoogtepunten van haar leven was Hermans doop in 1933. Hij had haar door de jaren heen gesteund als lid van de kerk en had in die tijd ook tiende betaald. Minerva en Herman werden later in de Logan-tempel aan elkaar verzegeld.

Minerva Teicherts zending als kunstenaar heeft twee hoogtepunten gekend. Het eerste was de voltooiing van haar wandschilderingen van het Boek van Mormon. Ze had altijd het gevoel gehad dat het de kroon op haar werk zou zijn als de kerk dit werk zou uitgeven. Het was een vreselijke slag voor haar toen zij niemand kon vinden die belangstelling voor de schilderingen had. Uiteindelijk heeft zij ze aan de Brigham Young University geschonken.

Maar hoewel de ontgang van haar wandschilderingen van het Boek van Mormon één van de grootste teleurstellingen van haar leven was, was haar opdracht om de wanden van de wereldzaal in de Manti-tempel te beschilderen één van de grote vreugden van haar leven. In 1947, onderdehand 59 jaar oud, voltooiden Minerva Teichert en een assistent dit werk in slechts enkele maanden, hetgeen een opmerkelijk voorbeeld is van haar welhaast onvoorstelbare vitaliteit.

Toen ze in 1976 op 87-jarige leeftijd overleed, had Minerva Kohlhepp Teichert zo'n duizend kunststukken geschilderd. 'De eeuwigheid lijkt me heel werkelijk,' schreef ze in 1937, waarna ze uitdrukking gaf aan haar eeuwige verlangen: 'Ik wil kunnen schilderen nadat ik van hier vertrokken ben. Ook al kwam ik negen keer terug, dan nog zou het mij niet ontbreken aan onderwerpen om te schilderen. Eén leven is veel te kort, maar is wellicht een scholing voor het volgende.' □

Jan Underwood Pinborough, een free-lance journaliste, woont in de Wijk Edgell 2 van de Ring Hillside Salt Lake.

Ouderling Hans B. Ringger,
president van het
Gebied Europa

Van de gebiedspresident

Tiende en ons heil

De tekst waarin uitgelegd wordt waarom het Lam van God zich moest laten dopen is een kostbaar kleinood. Hij, de Heilige Israëls, moest zich in water laten dopen om alle gerechtigheid te vervullen. Hij vervulde alle geboden. Hoeveel noodzakelijker is het dan voor ons, die onheilzijk zijn, om ons te laten dopen. Hij heeft tegen de mensenkinderen gezegd: 'Volgt Mij' (2 Ne. 31:10). Welnu, kunnen wij Jezus volgen, tenzij wij bereid zijn de geboden te onderhouden? Wij gaan de poort van bekering en de doop in, hierdoor komen wij op het rechte en smalle pad. Nephi spreekt tot de heiligen wanneer hij zegt: 'Daarom moet gij standvastig in Christus voorwaarts streven, met onverzwakte hoop, en met liefde voor God en alle mensen. (...) Gij [zult] voorwaarts streven, en u in Christus' woord verheuen-

g[en], en volhard[en] tot het einde toe' (2 Ne. 31::20). Zij die dit doen, bereiden zich voor op het ingaan van de tweede poort, de poort van het eeuwig huwelijk. Zij bevinden zich dan op het pad naar de hoogste hemel in de celestiale wereld; alleen daar vindt men het gezin, en de voortzetting van het gezinsleven in de eeuwigheid is het eeuwige leven. Om het eeuwige leven te beërven, moet een man zijn begiftiging ontvangen en zijn vrouw aan zich laten verzegelen in het huis des Heren. Na het eeuwig huwelijk, net als na de doop, moeten de heiligen de geboden onderhouden. Zij moeten voorwaarts streven naar heerlijkheid, eer en de verhoging in het koninkrijk waarin God en Christus wonen. Om de grootste van alle gaven te bemachtigen, moeten we na de doop de geboden onderhouden; wij moeten tot het einde toe volharderen; wij moeten ons heil met vreze en beven bewerken voor de Heer.

Tiende maakt deel uit van de geboden. Het betalen van tiende is een van de normen aan de hand waarvan wordt vastgesteld of iemand het waardig is om de hogere verordeningen van het evangelie te ont-

vangen. Het evangelie is het nieuw en eeuwig verbond; het is het verbond dat God met de mens sluit om hen, onder voorwaarde van het onderhouden van zijn geboden, in zijn tegenwoordigheid terug te brengen. Tiende maakt deel uit van dit verbond. Het is niet louter een suggestie; het is niet facultatief; tiende moet niet alleen betaald worden als het uitkomt. Tiende is een gebod, een goddelijk bevel, een eeuwige wet. Wij moeten onze tiende betalen of lijden onder de gevolgen. Tenzij wij tiende betalen, zijn wij het niet waard om onder het volk van de Heer gerekend te worden, noch zal de grond waarop we wonen in Zion liggen.

Eeuwen her werd er al tiende betaald. Abraham betaalde tiende aan Melchizedek, en de Heer zegende hem, zo heeft Joseph Smith uitgelegd, met rijkdommen, en eer, en landen die zijn eeuwig bezit zouden zijn (zie JST, Gen. 14:40). Jakob ging een verbond aan met de Heer om een tiende deel van alles wat hij bezat aan Hem te geven, en de Heer gaf hem 'brood om te eten en klederen om aan te trekken' en vee en land, en alles wat hij nodig had (zie Gen. 28:20-22). In het oude Israël gaf het volk 'tiende

van het land, van het zaad des lands, van de vrucht van het geboonete'. Dat was van de Heer. Het was Hem heilig. En dat gold evenzo voor de 'tienden van runderen of kleinvee, al wat onder de staf doorgaat, het tiende daarvan' was 'de Here heilig' (Lev. 27:30-33).

En zo moet het nu ook zijn. De heiligen die het doopverbond trouw zijn, hebben altijd hun tiende en bijdragen betaald, om op generlei wijze verbondschenders te zijn en om niet gerekend te worden onder hen voor wie in de Schriften de vraag gesteld wordt: 'Mag een mens God beroven?' (Mal. 3:8). Omdat de heiligen der laatste dagen gehoor gaven aan de raad van president Lorenzo Snow en met hernieuwde toewijding hun tiende gingen betalen, zond de Heer regen voor hun gewassen en gaf Hij bevrijding uit materiële nood. En dat geldt voor ons ook. Onze oproep aan de heiligen der laatste dagen is net zo belangrijk als de oproep die president Snow in zijn tijd heeft gedaan. Er schuilt net zoveel inspiratie in wat wij zeggen als in wat hij toen heeft gezegd. Ook bereidt tiende het volk van de Heer voor op zijn wederkomst. Dan

zal de wijngaard verbrand worden. Al het verderfelijke zal verteerd worden. 'De dag die komt, zal hen in brand steken - zegt de Here der heerscharen - welke hun wortel noch tak zal overlaten' (Mal. 4:1).

Dienovereenkomstig wordt het betalen van tiende voor de leden van de kerk een van de doorslaggevende tests van gerechtigheid. 'Door dit beginsel', heeft president Joseph F. Smith eens gezegd, 'zal de trouw van de leden der kerk worden beproefd. Door dit beginsel zal het duidelijk worden wie vóór het koninkrijk Gods en wie er tegen is. Door dit beginsel zal men kunnen zien wie er bereid is de wil van God te doen en zijn geboden te onderhouden en daardoor het land Zion voor God te heiligen, en wie een tegenstander van dit beginsel is en zich heeft afgesneden van de zegeningen van Zion. Dit beginsel is zeer belangrijk, want daardoor zal bekend worden of wij getrouw zijn of niet. In dat opzicht is het van evenveel belang als geloof in God, bekering van zonden, doop ter vergeving van zonden, of het opleggen der handen voor de gave van de Heilige Geest. Want indien iemand zich aan de gehele wet houdt op één punt na, en hij daartegen zondigt, is hij een overtreders van de wet, en kan hij geen aanspraak maken op de volheid van de zegeningen van het evangelie van Jezus Christus. Maar wanneer iemand zich aan de gehele wet die ge-

openbaar is, houdt, al naar zijn kracht, zijn vermogen en zijn kunnen, dan is hetgeen hij doet, hoe gering het ook moge zijn, in Gods ogen even aanvaardbaar als indien hij duizendmaal zoveel had kunnen doen. De wet van tiende is een toetssteen, waarnaar alle mensen individueel worden beoordeeld. Iedereen die dit beginsel niet in acht neemt, zal bekend zijn als iemand die onverschillig staat tegenover de bloei van Zion, die zijn plicht als lid van de kerk niet nakomt, en die niets doet om de wereldlijke voortgang van het koninkrijk Gods te bevorderen. (...) hij verzuimt te doen wat hem recht zou geven op de zegeningen en verordeningen van het evangelie.' (*Evangelieleer*, blz. 222-223.)

Ons heil is onze hoofdzak. Wij concentreren ons niet op geld en hetgeen van de wereld is. 'Want wij hebben niets op de wereld medegebracht; wij kunnen er ook niets uit medenemen', heeft Paulus gezegd in verband met het aforisme: 'Want de wortel van alle kwaad is de geldzucht' (1 Tim. 6:7, 10). We hebben te maken met de ziel van mensen - van ons en die van onze broeders. We willen dat de heiligen alle geboden onderhouden, zodat zij gered worden in het celestiale koninkrijk. Wij willen dat zij ervoor in aanmerking komen, door gehoorzaamheid aan de hele wet van het hele evangelie, inclusief tiende, voor toegang tot het huis des Heren, en voorbe-

reiding op het eeuwige leven. Als we deelnemen aan het heilig avondmaal, het gebroken brood eten en het water drinken, hernieuwen wij het verbond om de geboden van de Heer te onderhouden, zodat wij gerekend kunnen worden onder hen van wie Jezus heeft gezegd: 'Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven en Ik zal hem opwekken ten jongste dagen'

(Joh. 6:54). Hoe gepast is het dat de heiligen tijdens de bediening van het avondmaal in stille verering de goedheid van de Heer overdenken. Hoe gepast is het dat zij zich in hun hart op nieuw voornemen de geboden te onderhouden, waarbij tiende één van die geboden is. Tiende is één van die essentiële zaken in de aardse proeftijd van de mens in zijn streven naar heil.

Kirk
news

Van de gebiedsvertegenwoordigers van de algemene besturen

Eerbied

Begrijpen de kinderen wat 'eerbied' werkelijk betekent? En onderwijzen wij hun het doel en de ware betekenis van eerbied?

Eerbied is meer dan rustig met de armen over elkaar zitten. Vandaar dat president David O. McKay heeft gezegd: 'Eerbied is het hoogste gevoel. Het is diep respect vervuld met liefde.' Ware eerbied komt voort uit liefde voor de Heer. God zond zijn Zoon in het midden des tijds en gebood: 'Ten laatste zond hij zijn zoon tot hen zeggende: Mijn zoon zullen zij eerbied bewijzen' (naar de King James-bijbel, Matt. 21:37).

Zuster Michaelene P. Grassli, algemeen jeugdwerkpresident, heeft tiende als de open dag van het jeugdwerk in oktober 1988 over eerbied gesproken. Haar boodschap verdient onze aandacht, omdat die

ons kan helpen onze kinderen eerbied te onderwijzen. Haar boodschap bevatte het volgende verhaal:

'Het verhaal gaat dat een vader eens langs de slaapkamer van zijn zes jaar oude dochtertje liep en hoorde hoe zij aan het spelen was met haar vriendinnetjes. Toen hij naar binnenkeek, zag hij het volgende: twee vriendinnetjes zaten op kleine stoeltjes, de armpjes stevig gevouwen, hoofden gebogen, voeten tegen elkaar, lippen opeengeklemd, een gefronst gezichtje. Hij hoorde zijn dochtertje Cindy zeggen: "Ssst, sssst." Haar vriendinnetjes gingen nog rechter zitten en bogen hun hoofden nog dieper. De vader vroeg aan Cindy: "Wat ben je aan het doen?" En zij zei: "O, we spelen kerkje. We hebben het openingslied en het gebed gehad, en nu spelen we eerbiedig zijn."

Zuster Grassli zei toen dat dit verhaalje illustreert hoe kinderen beïnvloed kunnen worden in hun gevoelens over eerbied door hoe wij hun de ideeën en gevoelens over eerbied onderwijzen. Natuurlijk behoren kinderen zich netjes te gedragen, maar belangrijker is dat kinderen begrijpen dat hoe zij zich voelen van invloed is op hun gedrag.

Het jeugdwerk heeft tot doel de kinderen te helpen hun Hemelse Vader en de Heiland beter te leren kennen. De kinderen behoren op het jeugdwerk ervaringen te hebben die hen in staat stellen eerbiedige gevoelens te hebben. Wij moeten een sfeer creëren waarin dat kan gebeuren.

Wij eerbiedigen de plaats waar wij de Heer aanbidden - ons kerkgebouw, en wij moeten er zeker van zijn dat ons gedrag daar, en dat van onze kinderen, die eerbiediging weerspiegelt. We weten dat de verantwoordelijkheid van het onderwijs aan kinderen bij de ouders berust. Maar in het jeugdwerk hebben wij de mogelijkheid (maar ook de heilige verplichting) de ouders daarbij te helpen.

In een artikel van Owen W. Cahoon en Annette B. Olsen, getiteld 'Children Can Learn Reverence' [Kinderen kunnen leren eerbiedig te zijn] (*Ensign*, februari 1984, blz. 52-54), stonden vier beginselen die leidsters en leerkrachten kunnen helpen eerbied te begrijpen en het aan de kinderen te

onderwijzen. Zuster Grassli geeft na elk beginsel haar visie op het beginsel:

1. *Datgene wat waarde voor ons heeft, inspireert tot eerbied.* Volwassenen eerbiedigen over het algemeen datgene wat waarde voor hen heeft. De tempel is daarvan een goed voorbeeld. Kinderen kan dezelfde gevoelens voor het evangelie onderwezen worden. Het kind dat God liefheeft en eert, zal zijn huis respecteren. Een kind met een goed gevoel van eigenwaarde zal eerder tot eerbied geneigd zijn dan dat het de anderen volgt in oneerbiedigheid.

2. *Begrip vergroot de eerbied.* We kunnen, bijvoorbeeld, niet van kinderen verlangen dat zij eerbiedig zijn tijdens het avondmaal, tenzij zij het begrip van wat het avondmaal inhoudt en wat het voor hun leven betekent. Daarom moeten wij hen doen begrijpen dat het goed is om naar de toespraken te luisteren, mee te zingen, en te fluisteren, omdat als zij luisteren en leren, hun getuigenis en eerbied zal toenemen. Dan zullen ze niet eerbiedig zijn omdat het verwacht wordt, maar zal hun gedrag een weerspiegeling zijn van hun vreedige gevoelens.

3. *Eerbied wordt ingegeven door de Geest.* Een kind zal de Geest voelen als het presidium vroeg genoeg komt om alles in orde te maken. Als iemand de kinderen rustig groet aan de deur. Als een lid van het presidium rustig

voarin het vertrek staat. Als er een mooie prelude gespeeld wordt. Als de leerkrachten op hun plaats zitten en zij rustig en eerbiedig met de kinderen praten.

uiterlijkheden van eerbied is, maar we kunnen de gevoelens niet meten. Laten wij inzien dat wedstrijden om stilte te bewerkstelligen geen eerbied onderwijzen.

*Eerbied is het hoogste gevoel.
Het is diep respect vermengd met liefde.*

David O. McKay

Voorbereiding, gebed en het liefdevol en oprecht getuigenis van de leerkrachten en leidsters, kunnen er zeer wel toe leiden dat de Geest het hart van de kinderen raakt. En het is ook belangrijk dat de kinderen beseffen dat zij de Geest voelen.

4. *Eerbied is betrokkenheid.* Eerbied is een actief en niet slechts een passief gevoel. Het is veel meer dan 'ssst!' We moeten bewust betrokken raken bij wat er in het jeugdwerk wordt onderwezen. Wij moeten de kinderen doen inzien hoe belangrijk het is om te luisteren naar wat er gezegd wordt. Kinderen kan met veel meer succes onderwezen worden om te luisteren als hun geleerd wordt attent te zijn op influisteringen van de Geest.

Tot slot een aantal punten waarop u in het jeugdwerk bedacht moet zijn.

Ten eerste, uw voorbeeld is op zich al heel krachtig. Leidsters en leerkrachten moeten door hun gedrag laten zien dat zij eerbiedig zijn. Ten tweede, wij kunnen eerbied niet meten. Wij kunnen stilte meten, dat één van de

Het heeft meer zin om te zeggen: 'Laten we rustig zijn, zodat we op het jeugdwerk de Geest kunnen voelen.' Ten derde, een sterretje op het voorhoofd van een kind, of een sticker op een kaart betekent niet dat er eerbied is. Als leerkrachten en leidsters moeten

we werken aan het gevoel van 'diep respect vermengd met liefde' voor God en zijn Zoon. Het is zoals zuster Grassli zegt: 'Misschien hebben ze netjes en rustig gezeten, met hun ogen op de lerares gericht, maar waren ze een miljoen kilometer ver weg zonder ook maar één eerbiedige gedachte.'

Het is ons oprechte gebed en onze hoop dat elke jeugdwerkleidster en -leerkracht het op zich zal nemen om aan de eerbied in het jeugdwerk te werken, en niet slechts aan de rust in de klas.

Wij waarderen het dat u als jeugdwerkleidster en -leerkrachten de gezinnen in Zion assisteert bij hun belangrijke verantwoordelijkheid om diep respect en liefde voor God, zijn Zoon en zijn heiligdom te onderwijzen.

Eerste Europese jamboree

Meer dan 2.500 deelnemers uit 19 landen hebben van 27 juli tot 4 augustus 1989 in Brexbachtal, bij Koblenz aan het eerste Europese AP-scoutkamp deelgenomen. Het was vooral bijzonder dat er bijna 50 jongens uit Oost-Duitsland bij waren. Een van de hoogtepunten was de feestelijke opening van het kamp onder leiding van het gebiedspresidium. In het bijzijn van dr. Volkert, de president van de deelstaat Rijnland-Palts, werden, onder het zingen van de volksliederen, de vlaggen van de deelnemende landen gehesen.

Jurgen Reimer is zo bereidwillig geweest om zijn visie op het verloop van de week te geven. Zijn notities vindt u hierna:

Stephan Harskamp en Robert Brouwer.

De opening van Triangel '89.

Vrijdag 28 juli

Na een vermoeiende donderdag, waarop we het kamp opbouwden, het terrein verkenden en de eerste contacten legden, was op vrijdag om negen uur 's morgens de officiële opening van het scoutkamp Triangel '89, met een opkomst van zo'n 2.500 man, kortom een belevenis op zich. Bij deze opening zong elk deelnemend land zijn volkslied. Wij waren blij toen wij eindelijk aan de beurt waren. Qua volume overtroffen wij alle andere landen en aan het eind van het Wilhelmus gingen de baretten de lucht in. Dat was weer wat anders dan normaal. De rest van de dag gingen wij door met de opbouw van ons kamp. 's Avonds was er zang rond een groot kampvuur.

Zaterdag 29 juli

's Ochtends hadden we de dagopening. In de middag was er een trektocht uitgezet. Wat was dat moeilijk. Mijn groep heeft er vier uur over gedaan om bij post

Zondag 30 juli

Vandaag mochten we niet uitslapen, want na de opening in ons kamp gingen we vliegensvlug naar de avondmaalsdienst. Toen het avondmaal werd rondge-

twee te komen. Toen zijn we maar teruggegaan. Aan de reacties van de andere groepen te horen, hadden ze het niet veel beter gedaan. 's Avonds was er een zogenaamde subkampavond. We hebben het spel 'Wedden dat ...?' gedaan. Het was hartstikke gezellig.

diend was het doodstil. Zo stil dat je een speld kon horen stuiten. Omdat het wat langer duurde dan gewoonlijk had je goed de tijd om na te denken. 's Middags was er een zangwedstrijd, waarbij de Zwitsers van ons subkamp een gitaar wonnen als hoofdprijs.

Richard Sassenburg en Robert Brouwer aan het kokkerellen.

Maandag 31 juli

Vandaag stond er dienstbetoon op het programma. Dus snel je slaperige hoofd onder de kraan, de dag openen en vol goede moed op weg naar de te wassen auto's. Althans dat dacht ik ... maar was dat even jammer. Onze groep ging heksen schilderen. Wat een domper. Oppassen dat je tenue niet onder kwam. 's middags hadden de stammen vrij, dat wil zeggen, je kon zelf kiezen wat je ging doen: abseilen, kabelbaan of vlaggenroof.

's Avonds was het warmlopen voor de Olympische Spelen geblazen, althans de voorronden ervan. Alleen de besten overleefden deze slijtageslag, maar toch was het leuk om je prestaties te vergelijken met anderen.

Dinsdag 1 augustus

's Ochtends was het tijd voor nieuwe activiteiten, namelijk, houtsnijden, of een toren of brug bouwen. Bij het houtsnijden kon je van hout dasringen, figuren of eigen creaties maken. Na afloop kreeg je er een certificaat voor.

's Avonds begon om negen uur eindelijk datgene waar we op hadden gewacht: vuurwerk, georganiseerd door de Zwitsers vanwege hun nationale feestdag. Er ging voor heel wat geld de lucht in, en er werd een kampvuur van wel zes meter hoogte aangestoken. Ook was er Zwitsers worstelen. Toffe avond dus. Niet in het minst vanwege de poffertjes die gebakken werden door Rob Lefrandt en Frank Wijsbeek. Om half twaalf stond er nog een rij wachtenden.

Woensdag 2 augustus

We begonnen na de dagopenning (iedereen weer te laat!) meteen met een demonstratie/oefening in E.H.B.O.

We zagen brandende mensen (die wij moesten helpen) en auto-ongelukken die in scène waren gezet (een Fiat tegen een boom en een Opel tegen een muur, met jongens in gerafelde kleren en geschminkt met kunstd bloed).

's Middags weer met de kabelbaan. Dat was zeer geslaagd aan de reacties te horen. Maar het abseilen was helemaal het einde, behalve voor Garrett Lefrandt die een losliggende steen op zijn arm en voet kreeg.

's Avonds zou er nog een workshop handwerken zijn, maar die ging om de een of andere duistere reden niet door. Jammer, maar we hadden toch nog dikke pret.

Donderdag 3 augustus

De laatste dag van het kamp. Maar nu zou pas het vermoeiendste gedeelte beginnen: de Olympische Spelen. Met 2.500 man trokken we naar het Rheinstadion in Koblenz. Na een hele middag sporten kwam ons subkamp als winnaar uit de bus, dankzij de prestaties van, bijvoorbeeld Sander van Damme, die bij het vérspringen maar liefst 3,92 meter sprong en daarmee goud haalde, en Joeri Mulder die de 800 meter en de 2000 m won.

's Avonds was de officiële sluiting. Zo was er een eind gekomen aan een kamp dat niet altijd even gesmeerd liep, maar waarop we toch heel veel hebben kunnen doen en met veel plezier terug zullen kijken.

Jurgen Reimer

Verbroedering!

De jonge-vrouwenkampen 1989

Geef mij dit bergland

De Nederlandse jonge vrouwen trokken dit jaar - van 5 augustus tot en met 12 augustus - in navolging van de AP-scouts, naar West-Duitsland. Nabij het plaatsje Rùthen hadden zij een grandioos kamp. Hoewel de ringen dit jaar een gezamenlijk kampterrein hadden, had elke ring en zelfs elke jaargroep grotendeels een eigen programma. Sandra Gout, een JVer uit Groningen, geeft een algemene indruk van de kampweek. Na haar verslag heeft een aantal jonge vrouwen uit de Ring Den Haag hun ideeën en gevoelens over dit kamp aan het papier toevertrouwd.

Luidruchtig kwam iedereen langzaam binnendruppelen.

toe een frisse windvlaag. Het is moeilijk uit te leggen

en voeten weggleden. Heerlijk onwijs!

Haag hadden we om half acht bonte avond. Er werd

Tussen de enthousiaste begroetingen door werden de tenten opgezet. Keukentafels en ander bruikbaar materiaal, zoals stoelen en banken werden uit het niets op door de vaardige, vlijtige vingers die tot bloedens toe doorsjorden.

Het beloofde een goed kamp te worden en dat werd het ook.

Op zondag werd de kerkdienst voor de verandering in de brandende zon gehouden. Als je over het kampterrein liep, zag je de jaargroep her en der tussen de tenten verspreid liggen. De ene jaargroep zingend, de andere aandachtig luisterend.

Zoals gezegd was het weer voortreffelijk; veel zon, weinig regen en af en

De jonge vrouwen uit de Ring Den Haag.

wat er verder die week allemaal precies gebeurd is, omdat elke jaargroep en ring een eigen programma hadden.

Toch was één van de gaafste dingen wel het bergbeklimmen en het abseilen. Straaljagers en helikopters vlogen ons om de oren. Al zwetend en hijgend probeerden we een weg naar boven te zoeken, terwijl onze nagels afbraken

Iets anders was de 'BIG GAME' op woensdag. Beide ringen werden door elkaar gehutseld en in 12 groepen verdeeld (zoals de twaalf stammen van Israël). We gingen de tocht door de woestijn naodoen. Gelukkig duurde het geen veertig jaar, maar kwam iedereen wel uiterst vermoeid dezelfde middag nog in het 'beloofde land' aan.

Samen met de Ring Den

veel gelachen, gedronken en chips gegeten.

Gruwel, griezel, gillen! Net toen we in slaap waren, werden we donderdagnacht uit ons 'bed' gesleurd om langs de Draad van Ariadne door het pikdonkere bos te lopen. Er hing een 'lijk' aan de boom, glibberige din-

gen streken langs je heen, enge geluiden, krijzende heksen en knallen vlakbij je oren. Trillend mocht je uiteindelijk je bed weer in. Maar wie kan er dan nog slapen?

De hele week zijn we druk bezig geweest. We hadden een trektocht, we hebben spelletjes gedaan, E.H.B.O. geleerd, hout gesprokkeld, gezongen, vergaderd, gedaan, gekookt,

gewandeld, gedoucht, brieven geschreven en gecorveed. In grotten geslapen, gekletst, gezwommen, vriendschap gesloten, kampvuren aangelegd, verhalen verteld, elkaar nat gespetterd, getuigenissen gegeven, gehuild en gelachen.

Kortom wat je normaal in een jaar beleef, hebben wij in een week gedaan (op het slapen na). Het was echt onwijs, te gek.

- Sandra Gout

Het begon 's zaterdag met het maken van een ceftafel en het opzetten van de tenten. Wij aten die dag macaroni ... we hebben die op het tafelvuur gekookt. De volgende dag hadden we de avondmaalsdienst, en 's avonds het douanespel.

De getuigenisvergadering vond ik het mooist. Er waren zoveel dingen die gezegd werden en die gewoon recht uit iemands hart kwamen. Die avond was echt het hoogtepunt voor mij. *Heidi van Os de Man* (tweedejaars)

We hebben een te gek kamp gehad en doordat we zulke goede en vooral leuke leiding hadden, waren we echt een eenheid. Vooral de overmachtig was leuk: allemaal knus onder een groot zeil. Heel gezellig!

We hebben wat afgelachen op de bonte avond, hoewel weniet hadden gedacht dat het zo leuk zou worden.

We hebben een fijne tijd gehad en veel geleerd. *Marliese Keuter* (vierdejaars)

Eerlijk gezegd had ik niet zoveel zin om naar het kamp te gaan. Ik houd niet zo van kamperen en ik zag als een berg tegen de trektocht op. Maar m'n moeder heeft me overgehaald om toch te gaan. Het was het laatste jaar en ik zag wel in dat het nu had om die vier jaar af te maken.

Nu is het kamp achter de rug. Als ik erop terugkijk, is het een positieve ervaring geweest. Ik heb ontzettend veel geleerd. Ik zat in een leuke groep en ik heb veel meisjes (beter) leren kennen; ook van de andere ring.

De trektocht was inderdaad moeilijk voor mij, maar ik heb daar wel doorzettingsvermogen door geleerd.

Ook van het abseilen heb ik veel geleerd. Ik heb er

meer zelfvertrouwen en meer durf door gekregen. Van de meisjes zelf heb ik ook veel geleerd. Vooral van die meisjes die bij mij in de tent lagen (ik zal maar geen namen noemen).

De organisatie was ook goed. We hebben leuke dingen gedaan.

Ik vond het alleen jammer dat er dit jaar geen kanoën en geen kookwedstrijd waren. *Susan Reijnders* (vierdejaars)

Ik vond het heel gezellig, vooral met de andere ring erbij. Ik heb nieuwe meisjes leren kennen. De activiteiten vond ik ook leuk. De trektocht, bijvoorbeeld, was heel gezellig, wat hebben we gelachen. Alleen hadden er van mij nog wel meer activiteiten bij gemogen, ik

vond het zo verschrikkelijk jammer dat we niet gingen kanoveren.

De bonte avond was echt tof, ik heb dubbel gelegen. En bij het toneelstukje van de vierdejaars van de Ring Utrecht heb ik ook zo gelachen om hun cowboys. Ik vond het best een toffe week, en dat rotsen beklimmen vond ik vreselijk spannend en dood- en doodend. Voor de rest heb ik veel meegemaakt: zo ging ik bijvoorbeeld op een hark staan die omgekeerd lag. Nou, dat was niet zo heel leuk. En dan die keer dat ik ging zitten en zo door een bij of wesp werd gestoken ... Bah, die stomme blunders ook altijd!

Het was tof! *Marrit Bulte* (vierdejaars)

JV-kamp District Antwerpen

Ook in het district Antwerpen is een jonge-vrouwenkamp gehouden. Bij het ter perse gaan van *De Ster* hadden wij wel een foto maar geen verslag van het kamp ontvangen. De foto drukken wij hierbij af. Wij vertrouwen erop dat dit kamp voor de Belgische jonge vrouwen net zo goed en opbouwend is geweest als het kamp waarvan hierboven verslag wordt gedaan. - *De redactie.*

Jonge-alleenstaandenkamp 1989: verlichtend!

Frank Oddens

Op zaterdag 29 juli j.l. begon het allemaal. Rond vier uur 's middags druppelden de eerste jongeren uit alle windstreken het in het bos gelegen kamphuis 'Ferme de Jean' binnen. De inschrijving ging gepaard met veel enthousiasme: handen schudden, lachen, omhelzen enzovoort, want zo gaat het als vrienden elkaar na geruime tijd weer ontmoeten.

Ook waren er een paar Belgische en Engelse broeders en zusters aanwezig, wat een internationaal tintje aan het kamp gaf.

Omstreeks acht uur was de groep compleet, en na een gezellig babbeltje van de kampouders werd de kampweek ingeluid met een swingende dansavond.

De volgende dag was het zondag. De zondagsschools en de avondmaalsdienst waren volledig op het thema 'licht' gebaseerd. De warmte ervan was sterk te voelen, zeker tijdens de avondmaalsdienst, waarbij het opmerkelijk stil was toen het avondmaal werd gezegd en rondgediend. Een bijzondere stilte die door de warmte van de Geest teweeg werd gebracht.

Die middag genoten we van 'Het spel des levens', wat een simulatie was van onze aardse proeftijd. Het

was daarbij van belang vooral aandacht te besteden aan zaken die van eeuwige waarde waren. We werden beoordeeld en kregen een koninkrijk toegewezen aan de hand van de keuzes die we tijdens het spel deden.

Ook is er gediscussieerd over het thema 'licht' met president Max van der Put, en later in de week met zuster Majo van der Put, die beiden een andere dimensie aan het begrip 'licht' gaven.

Alle dagen werden gekenmerkt door leuke, leerzame en avontuurlijke activitei-

ten. Een vossenjacht door de Heezer bossen, waarbij de kip noch de poes zijn aange troffen. Volgens de kampraad zal deze zaak een mysterie blijven ...

Spectaculair was de tocht naar België waar wij de keuze kregen tussen een bezoek aan grotten of een lange kanotocht over de rivier de Lesse. Een tocht die om uithoudingsvermogen en natte kleren vroeg, maar zeer zeker geslaagd was.

Ook genoten wij van een lezing van president Hans Boom over het leven van de

pioniers, waarna we een ware huifkarrentocht maakten en het pioniersleven enigszins realiteit werd. Het veelzijdige programma kende nog meer activiteiten, waarbij het begrip 'licht' steeds terugkwam en allen opbouwde. Ja, het was een geslaagd kamp met plezier, vrijheid en vooral licht.

Bedankt kampraad, president en zuster H. Vernes en broeder en zuster K. Dallinga voor jullie bijdragen. De jonge alleenstaanden hebben met volle teugen genoten!

De jonge alleenstaanden die het kamp meemaakten.

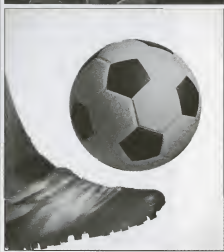
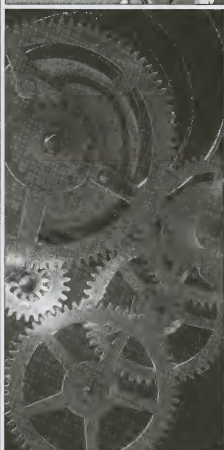
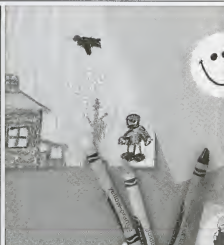

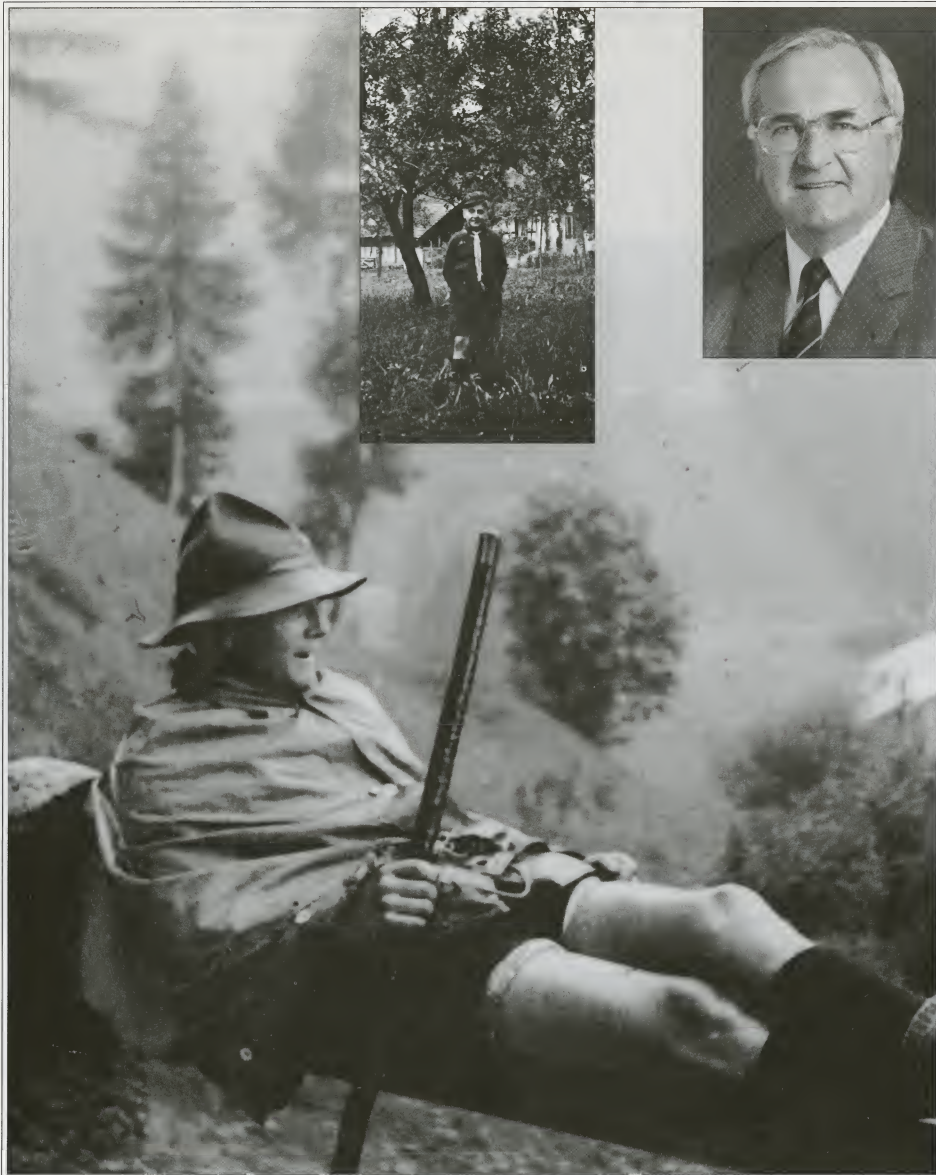
DE KINDERSTER

NOVEMBER 1989

'... opdat een ieder zijn talent
moge verbeteren, en andere talenten moge
verwerven, ja, zelfs honderdvoudig, ...'

(LEER EN VERBONDEN 82:18)

Uit een interview door Janet Peterson met ouderling Hans B. Ringger van het Eerste Quorum der Zeventig.

VAN VRIEND TOT VRIEND

Ouderling Hans B. Ringger komt uit Zürich; dat ligt in Zwitserland. Ouderling Ringger zegt dat er 'in Zwitserland geen "echte Zwitsers" zijn. Ik bedoel daarmee dat de mensen in Zwitserland zich niet als één volk beschouwen, maar als mensen die uit een bepaalde streek komen, bijvoorbeeld het gebied rond Zürich, of Bern. De archieven in Zürich bevatten alle gegevens die ik nodig heb om aan mijn familiegeschiedenis te werken. Dat is heel makkelijk voor ons.'

Ouderling Ringgers grootmoeder werd in 1896 in Zwitserland lid van de kerk. Hij heeft broers en zusters die naar Utah zijn geëmigreerd, maar hij en andere familieleden zijn in Zwitserland gebleven.

'Mijn vader was streng, maar hij had een goed hart,' zegt ouderling Ringger. 'Hij was een geweldige leraar en een heel goed voorbeeld. Als we op maandag op vakantie gingen, kwamen we altijd op zaterdag weer thuis zodat we onze taken in de kerk konden doen.'

'Mijn moeder was lief en onzelfzuchtig en mopperde nooit. Ze was er altijd om ons te onderwijzen en overal voor te zorgen. Ik heb veel respect voor mijn moeder en heb een foto van haar in mijn kantoor hangen.'

Als jongen al hield ouderling Ringger veel van de prachtige bergen, heuvels, meren en bossen van Zwitserland. 'Ik was altijd in het bos,' herinnert hij zich. 'Zelfs nu nog weet ik elk paadje in de bossen rond Zürich te vinden. Ik vond het ook leuk om in de zomer elke dag in het meer te zwemmen.'

'Ik werd gedoopt in een *Badeanstalt*, een badhuis. Elk district in de stad had zijn eigen badhuis.

Ik kan me het badhuis waar ik gedoopt ben nog goed herinneren, en ook de grote blijdschap die we toen voelden.

'We hadden ook altijd zendingen over de vloer. Vóór de Tweede Wereldoorlog kwamen de zendingen altijd op dinsdag eten. De zendingen waren vroeger mijn beste vrienden. Een van hen was ouderling Joseph B. Wirthlin, nu lid van de Raad der Twaalf.'

'Hans, mein Sohn, was machst du da?'
'Vater, ich studiere.'

'Hans, mein Sohn, das kannst du nicht.'
'Vater, ich probiere.'

'Hans, mijn zoon, wat doe je daar?'
'Ik ben aan 't studeren, vader.'
'Hans, mijn zoon, dat kan je niet.'
'Ik ben 't aan 't proberen, vader.'

'Dat is een van de eerste rijmpjes die ik op school geleerd heb. Omdat mijn voornaam, Hans, erin staat, vond ik 't prachtig, en ik vind 't nog steeds prachtig. Ik probeer nog steeds te studeren.'

Ouderling Ringger wil de kinderen over de hele wereld graag deze boodschap geven: ten eerste, vertrouw je ouders en luister naar hen. Ten tweede, er is een antwoord op alle vragen in je leven. Ten derde, luister naar de Geest; als je dat doet, sta je er nooit alleen voor. Probeer dicht bij de Heer te blijven door te bidden en te vasten.

'Tenslotte, probeer het evangelie na te leven. Onze Hemelse Vader wil dat wij succes hebben. Ik geef jullie mijn getuigenis dat Hij jullie zal zegenen als jullie proberen het evangelie na te leven. Het is fijn om zijn werk te doen.' □

Ouderling Ringger (links) op veertienjarige leeftijd.

SAMA

DE DUIM

Greg Larson

Het was zo'n bijzonder feest dat ik meer dan zesduizend kilometer reisde om naar het Samoaanse dorp Faletele terug te gaan.

Er waren allemaal activiteiten in het dorp. Tussen de paar honderd inwoners van het dorp liepen meer dan honderd familieleden van mij die uit verschillende delen van Samoa kwamen, net als veel speciale gasten uit andere dorpen.

Ik liep door het dorp naar het huis met het koepldak toen ik mijn lieve neef Sama tegenkwam. Plotseling voelde ik trots, verdriet en liefde toen ik dacht aan de tijd dat we Sama - Sama de Duim - voor het eerst hadden ontmoet.

Ik was toen nog maar vijf jaar. Sama was al tien. Zijn ouders waren naar Nieuw-Zeeland voor de inwijding van de tempel en Sama logeerde bij ons.

Ik keek naar de jongens die aan het voetballen waren. Uit de bus die aan de kant van de weg stopte, stapte een tante van mij met een jongen, en dat was mijn neef Sama. Toen ze naar het huis van Tuita'ua liepen, ging ik ze achterna.

Tuita'ua loane was de oudste en het hoofd van onze familie. Honderden familieleden – broers en zussen, mannen en vrouwen, tantes en ooms, kleinkinderen en neven en nichten – eerden en gehoorzaamden hem. Tuita'ua is een hele belangrijke naam in Samoa, en wordt door alle mensen in Samoa geëerd.

De dagen daarna was het leuk om Sama te leren kennen. Hij vertelde verhalen en grapjes en we hebben veel met hem gelachen. Al snel was hij niet alleen een neef, maar ook een goede vriend. Als Sama bij ons was, hadden we altijd veel plezier, of we nu aan het spelen of aan het werken waren.

Op een zondagmorgen kon ik Sama niet vinden. Ik zocht de hele dag en vroeg aan de mensen in het dorp of zij hem hadden gezien, maar niemand wist waar hij was.

Maar eindelijk, laat in de middag, de kerkdienst was al afgelopen en we hadden al gegeten, kwam Sama eraan. Hij had zijn witte overhemd aan en zijn *lavalava* [een soort rok]. Tuita'ua loane riep hem en vroeg: 'Waar ben je toch geweest?'

'In Fuapa'epa'e.'

'Je hebt twaalf kilometer naar Fuapa'epa'e gelopen? En toen weer terug?'

'Ja, meneer.'

'Waarom dan?'

'Omdat ik daar naar mijn kerk ga. Er is er niet een dichterbij.'

Tuita'ua loane zette zijn leesbril af en legde hem

op de Bijbel die hij aan het lezen was. 'Sama, we hebben als regel dat er maar één kerk in Faletele is, en alle mensen gaan naar die kerk. Begrijp je dat? Je hoort nu bij onze familie, Sama, en je bent ook een gast in het dorp, dus ben ik voor jou verantwoordelijk. Zo, nu ken je onze regel.' Hij leunde voorover en keek Sama aan. 'Je moet doen wat er van je verwacht wordt.'

Daarna sprak niemand meer over Sama's reis naar Fuapa'epa'e. We maakten plezier en lachten samen als we aan het werk of aan het spelen waren.

De volgende zondag begonnen de moeilijkheden. Ik werd wakker omdat ik iemand ruzie hoorde maken. Twee van mijn neefjes, Malini en Tofo, renden achter Sama aan, die zijn witte overhemd en zijn *lavalava* weer aanhad.

'Sama, je weet toch wat de regels zijn?' riep Tofo.

Malini pakte Sama bij zijn arm. 'Waarom ben je toch ongehoorzaam aan Tuita'ua loane?'

Sama stond dapper tegenover hen. 'Tuita'ua heeft gezegd dat ik moet doen wat er van me verwacht wordt. En dit wordt van me verwacht.'

Terwijl hij weer verder liep, riep Malini hem nog achterna: 'Sama, breng je familie toch niet in verlegenheid!'

Aan het eind van de dag kwam Sama het dorp weer inlopen. Sommige mensen lachten hem uit. Anderen scholden hem uit of noemden hem 'Mamona' [mormoon].

Alle neefjes en nichtjes waren boos op hem, behalve ik. Ik had Sama de hele week voor mezelf. Het was heel fijn als we samen praatten, zongen en hij verhaaltes vertelde.

Op zaterdagavond zei Malini tegen Sama: 'Mischien kun je morgen de schande van onze familie wegnemen, en met ons mee naar de dorpskerk gaan.'

Maar de volgende ochtend was Sama weer weg. Naast onze slaapmatten lagen cadeautjes die Sama had gemaakt.

Toen Sama die avond terugkwam, rende ik naar hem toe. Hij was ook blij dat hij de anderen weer zag, totdat hij zag dat ze zijn cadeautjes hadden kapotgemaakt en weggegooid.

'De mensen uit het dorp hebben onze neefjes en nichtjes boos gemaakt,' vertelde ik. 'Maar ik heb

mijn cadeautjes bewaard. Ik vind ze erg leuk, dankjewel.'

Sama lachte naar mij en liep toen alleen weg, totdat het tijd was om te gaan eten. Toen hij terugkwam, riepen zijn neefjes: 'Je bent een schande voor onze familie!

'Ga maar ergens anders slapen. Bij ons mag je niet meer slapen.'

Ze gooiden Sama op de grond en wilden hem slaan. 'Door jou schelden onze vrienden ons uit.'

Ik was bang dat de neefjes Sama pijn zouden doen, dus rende ik naar Tuita'ua loane. Maar die had het al gehoord en stond aan de deur van zijn huis. 'Ophouden, jongens,' riep hij. 'Allemaal hier-komen!'

De jongens stopten meteen toen ze zijn stem hoorden. Ze liepen gehoorzaam naar het huis en gingen zitten.

'Kijk eens naar mijn hand!' Tuita'ua loane strekte zijn hand uit. 'Zien jullie hoe de vingers bij elkaar staan? En hoe de duim helemaal apart staat?'

'We keken allemaal naar zijn hand.'

In Samoa zeggen we: 'De duim staat alleen, maar hij is de sterkste van alle vingers.'

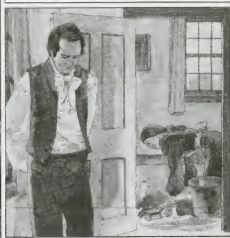
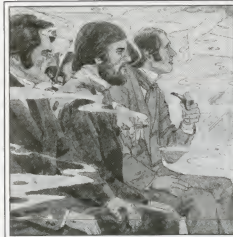
Tuita'ua loane wees naar de jongens. 'Jullie zijn de vingers. Maar Sama is de duim.'

Hoewel ik nog jong was, leerde ik die avond erg veel. Tuita'ua loane leerde ons dat we trouw aan onszelf en moedig in ons geloof moeten blijven. Zijn woorden en het voorbeeld van Sama hebben mijn leven veranderd.

Toen ik aan die dagen terugdacht, liep ik verder de trap op van het grote huis en deed mijn schoenen uit, zoals het hoorde. Sama zag me meteen. En we hielden elkaar stevig vast. Iedereen was hier voor een bijzondere reden - om de nieuwe Tuita'ua te eren. Tuita'ua Sama.

Maar voor mij blijft hij altijd Sama de Duim. □

HET WOORD VAN WIJSHEID

(Het woord van wijsheid
staat in Leer en Verbonden 89)

Toen de kerk pas was hersteld, had de profeet Joseph Smith vergaderingen met de broeders van de kerk om hun over het priesterschap en het evangelie te leren. Tijdens die vergaderingen rookten de broeders of pruimden tabak. De grond van de kamer werd altijd smerig en moest na de vergaderingen worden schoongemaakt. De volgende dag moest de vrouw van Joseph Smith, Emma, altijd hard werken om de vloer te schrobben en de kamer schoon te maken. De profeet vroeg zich af of de mensen wel mochten roken en tabak pruimen. Hij ging bidden en vroeg aan onze Hemelse Vader wat goed was.

Als antwoord op zijn gebed kreeg Joseph Smith een openbaring die het woord van wijsheid wordt genoemd. Het woord van wijsheid is een gezondheidswet waarin staat welke dingen goed en welke

dingen slecht voor ons lichaam zijn. De Heer belooft ons dat we worden gezegend als we het woord van wijsheid gehoorzamen.

Alcohol, tabak, thee en koffie zijn dingen die slecht zijn voor ons lichaam, en onze Hemelse Vader wil niet dat we die gebruiken.

Graan, kruiden en fruit zijn dingen die goed zijn voor ons lichaam.

Vlees is ook goed voor ons, maar dat moeten we niet veel eten. Alleen als het koud is of als er hongersnood is.

Als we het woord van wijsheid naleven, belooft de Heer dat wij gezondheid zullen ontvangen, dat wij wijsheid en grote schatten van kennis zullen ontvangen en dat wij zullen lopen en niet moe worden, wandelen en niet mat worden (zie LV 89:18-20). □

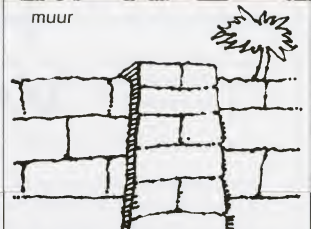
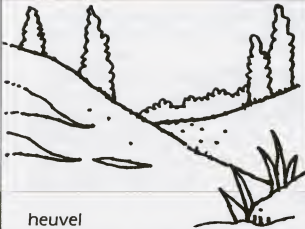
VEEL PLEZIER!

SAMUËL DE LAMANIIET

Julie Wardell

Lees in Helaman 13-14 wat Samuël de Lamaniiet tot de Nephieten geprofeerd heeft over de komst van de Heiland. Zet een kruisje bij de goede antwoorden op de vragen. Daarna kan je de plaatjes kleuren.

1. Vanaf welke plaats profeteerde Samuël toen de Nephieten hem de stad Zarahemla niet wilden binnenlaten?

2. Wat zou er volgens Samuël verschijnen als teken van de geboorte van Christus, een teken dat ze nog nooit eerder hadden gezien?

3. Welke tekens zouden er volgens Samuël bij de dood van Christus plaatsvinden?

Alleenstaandenkamp 1989: zegeningen met anderen delen

Zuster A. J. de Wilde

Op 29 juli vertrokken ik en drie andere zusters uit Zwolle naar Hattum waar dit jaar het Alleenstaandenkamp werd gehouden. Alle vier waren we benieuwd wat het kamp ons zou brengen. Het thema: 'Zegeningen met anderen delen'. In de loop van de middag begon het kamphuis op recreatieoord 'Leemkule' vol te lopen met enthousiaste kampingangerezen die elkaar op warme wijze begroetten.

Tegen de avond werden wij door 'de keuken' verrast met heerlijke salade's en nadat we ons dat lekkers goed hadden laten smaken, volgde er een kennismakingsspel.

De zondag begon met de kerkdienst, sprekers en sprekersters behandelden allen het thema van het kamp. Broeder Vreven besloot de dag met een haardvuurvond. In de dagen die volgden, was er de moge-

lijkheid om verschillende lessen te volgen. Zuster Fikkerman gaf les in familiegeschiedenis, zuster Sluyter in muziek, zuster Fraterman in evangelieleer, en broeder Aukema in zendingswerk. Men kon heel veel nieuwe ideeën op te doen en de kennis weer ophalen.

Op maandagavond was er gezinsavond onder leiding van broeder Bulte, geassisteerd door de kamp-

ouders, het echtpaar Van Adrichem. Er werd ons geleerd dat wil je zegeningen delen, je eerst goed moet kunnen communiceren, en dat bleek niet mee te vallen! De meeste middagen waren er leuke activiteiten: een bezoek aan het Anton Pieck-museum in Hattum, een rondleiding in hetzelfde stadje, en bezoeken aan het zwembad, het archief in Zwolle, een concert in Elburg van het Stadsknapenkoor. Op de dag van het concert kregen we na een uitstekende Indonesische maaltijd nog een diapresentatie te zien die door Anton van der Horst werd toegelicht.

Ook hebben we gekanoed, waarbij sommigen maar niet in de gaten kregen dat je sneller vooruit komt door recht te varen. De oevers bleken grote aantrekkingskracht uit te oefenen. En dat er een kano omsloeg ... 't ging echt vanzelf.

Vrijdagavond was er een talentenavond als afsluiting, waarop veel werd gelachen en gezongen.

Al met al een zeer geslaagd kamp met dank aan de kampraad en niet te vergeten de keuken. Allemaal tot ziens op de reünie op 27, 28 en 29 oktober in de Marijkehoeve van de Leemkule.

De alleenstaandengroep.

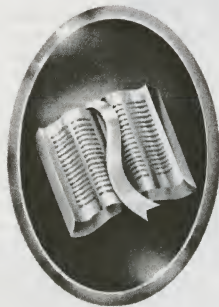
Wereldwijde viering voor jonge vrouwen

Alle jonge vrouwen van de kerk worden uitgenodigd om deel te nemen aan de wereldwijde viering van de verjaardag van de jongevrouwenorganisatie.

Het thema van de viering is het motto van de jonge-vrouwen: 'Sta voor waarheid en deugd'. Honderdthirtig jaar geleden, op

28 november 1869, luidde president Brigham Young, de tweede president van de kerk, de gebedsbel in het Lion House in Salt Lake City (Utah), om zijn dochters bijeen te roepen voor een bijzondere vergadering. Hij riep hen op 'de mensen in de wereld een voorbeeld te geven dat het navolgen

waard zou zijn'. In antwoord op zijn verzoek beloofden zijn dochters 'elkaar in het goede te steunen en te sterken', en verklaarden zij: 'het is onze plicht om anderen het voorbeeld te geven, in plaats van te doen wat zij doen.'

de viering en de boodschap van de profet aan hen.

Zuster Ardeth G. Kapp, algemeen presidente van de jonge vrouwen, legt uit: 'Deze gebeurtenis zal elke jonge vrouw in de gelegenheid stellen gehoor te geven aan de boodschap van een

Op 18 november 1989 zal onze hedendaagse profet, president Ezra Taft Benson, dezelfde bel luiden die Brigham Young geluid heeft. Hij zal de jonge vrouwen oproepen om de dingen van de wereld opzij te zetten, voor waarheid en deugd te staan, in het Boek van Mormon lezen en de leringen die erin staan in ons leven toe te passen.

De dag na de viering zullen de jonge vrouwen in hun reguliere klassen bijeenkomen om te praten over

hedendaagse profet en zich opnieuw voor te nemen voor waarheid en deugd te staan.'

'Deze viering', vervolgt zij, 'zal de jonge vrouwen waar ook ter wereld helpen een wereldwijde zusterlijke band te voelen'.

(De volledige tekst van de toespraken van president Benson en zuster Kapp, verschijnt in De Ster van december.)

Kerk helpt dakloze Armeniërs

Kerkleider en afvaardiging van sovjetregering tekenen overeenkomst voor bouwproject in door aardbeving getroffen republiek

De kerk is op 8 augustus j.l. in Moskou overeengekomen de regering van de Armeense republiek in de Sovjetunie en liefdadigheidsinstelling de American-Armenian Bridge of Friendship te helpen bij de bouw van woningen voor de slachtoffers van de aardbeving die op 8 december 1988 Armenië trof.

De leiders van de kerk hebben aangeboden de leden, die in de bouwnijverheid werken, te vragen zich op vrijwillige basis beschikbaar te stellen. Hoewel de plannen nog niet geheel zijn uitgewerkt, staat vast dat in het voorjaar van 1990 met de bouw zal worden begonnen. Er is behoefte aan een beperkt aantal elektriciëns, loodgieters, aannemers, timmerlui en anderen die werkzaam zijn in de bouw.

Ouderling Russell M. Nelson van de Raad der Twaalf die namens de kerk een intentieverklaring tekende zei: 'In onze optiek is dit een goede kans om onze medemens in Armenië, waar zoveel duizenden dakloos zijn geworden door die vreselijke aardbeving, te helpen'. De verklaring werd eveneens ondertekend door premier Vladimir Sureno-

vich Markariants namens de Armeense republiek en twee Amerikaanse zakenlieden-filantropen en stichters van de American-Armenian Bridge of Friendship, te weten Jon M. Huntsman uit Salt Lake City, mede-voorzitter van de instelling, directeur van Huntsman Chemical Corporation en president van de Ring Salt Lake Monument Park; en dr. Armand Hammer uit Los Angeles, directeur van Occidental Petroleum Corporation.

Ouderling Hans B. Ringger van het Eerste Quorum der Zeventig, toen nog raadgever in het presidium van het Gebied Europa, was ook aanwezig bij de ondertekening van de overeenkomst in het gebouw voor de Armeense afvaardiging in Moskou, alsmede Jack Matlock, ambassadeur voor de Verenigde Staten in de Sovjetunie, en Peter en Jennifer Huntsman, zoon en dochter van president Huntsman en zijn vrouw Karen.

De Sovjetunie was vertegenwoordigd in de persoon van Joeri Doebinin, ambassadeur voor de Sovjetunie in de Verenigde Sta-

ten, en zijn vrouw Liana; en Joeri Christoradnov, voorzitter van de Raad voor Religieuze Aangelegenheden van de Sovjetunie.

Tijdens de vergadering sprak ouderling Nelson over zijn eerdere bezoeken aan de Sovjetunie, voordat hij geroepen werd als lid van de Raad der Twaalf. Als hartchirurg heeft hij vele steden in het land aange- daan om lezingen te houden en samen te werken met zijn collega's van de medische professie.

Hij legde uit dat ouderling Ringger in Zwitserland bouwkundige en architect van beroep is geweest. Hij merkte op dat ouderling Ringger de Sovjetunie eerder bezocht heeft en gene- genheid voor het volk heeft opgevat.

'Ik noem deze feiten om te illustreren dat de leden van de kerk niet alleen de kerk dienen, maar ook hun medemens, zonder daarvoor betaald te worden. Meneer Huntsman, zijn gezin en zijn medewerkers zijn daar uitstekende voorbeelden van. Hij is een gerespecteerd leider in de kerk', aldus ouderling Nelson.

Ouderling Nelson vestigde de aandacht op schenkingen die de leden van de

kerk uit vele delen van de wereld hadden gedaan.

Verder maakte hij duidelijk dat de kerk hulp wil bieden: 'Bevan Chamberlain en David Home zijn twee aannemers uit de Verenigde Staten. Zij en Peter Huntsman zijn zojuist teruggekeerd van een oriënterend bezoek aan Armenië. Zij hebben de nodige informatie verschafte die onontbeerlijk is om dit karwei te kunnen klaren.'

President Huntsman zei in Moskou: 'Toen wij de tragische beelden van de ramp in Armenië op tv zagen, was het eerste wat we dachten op die decemberavond: hoe kunnen we het beste helpen?'

De gelegenheid om deze gedachte in daden om te zetten diende zich een paar dagen later aan toen dr. Armand Hammer en ik bij elkaar waren en wij direct plannen begonnen te maken om de slachtoffers van de ramp te kunnen helpen. Dat resulteerde in de stichting van de American-Armenian Bridge of Friendship, een non-profit organisatie die zich het lot van de medemens aantrekt.

Wij hopen hulp te blijven bieden en zullen anderen vragen het Armeense volk eveneens te helpen.

'De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen (...) heeft over de hele wereld hulp geboden waar dat nodig was. Ook dit keer willen zij hulp bieden.'

President Huntsman sprak over de schenking die ouderling Nelson een week na de ramp namens de kerk aan de ambassadeur voor de Sovjetunie in Washington, D.C., aanbood ter leniging van het leed van de slachtoffers. 'Deze schenking, die de sympathie van de leden van de kerk vertegenwoordigt, werd gevolgd door een andere schenking, ditmaal aan het steunfonds voor Armeense kinderen, dat beheerd wordt door mevrouw Liana Doebinin, de vrouw van de sovjet-

ambassadeur in Washington. Haar vader is Armeens.'

President Huntsman zei verder: 'Ik vind het fijn om samen te kunnen werken met deze twee uitzonderlijke artsen - dr. Armand Hammer en dr. Russell M. Nelson, die hun talent in dienst hebben gesteld van de wereldvrede en leniging van het menselijk lijden.'

Ook de 91-jarige dr. Hammer sprak het gezelschap toe. Hij zei: 'Een thema dat voortdurend opduikt bij de denkers van deze eeuw (...) is dat het onze taak is om met de middelen die ons ter beschikking staan de lijdenden te helpen. Het was de Engelse auteur George Moore die heeft geschreven: "Er is per slot van rekening maar één

ras — het mensdom." Deze reis is omgeven door urgentie, zoals dat ook het geval was bij mijn reis naar Armenië vorig jaar december toen ik een voorraad medicamenten bracht.'

Hij zei dat hij 66 jaar geleden, na in de medicijnen afgestudeerd te zijn, een veldhospitaal uit de Eerste Wereldoorlog op de kop tikte en naar Rusland trok om de mensen te behandelen die het slachtoffer waren geworden van de tyfusedemie die na de revolutie was uitgebroken. 'Ik was van mening dat ik de ellende een beetje kon verlichten', zei hij.

'Toen ik vorig jaar december in Armenië was, was de omvang van de ramp

onvoorstelbaar. De steden Leninakan en Spitak waren totaal verwoest. Ook in andere steden was de verwoesting groot. In de bergen lagen vele dorpjes in puin. Naar verluidt zijn er meer dan 55.000 mensen omgekomen. Een half miljoen mensen raakten dakloos. Zelfs foto's en tv-beelden konden de ernst van de situatie niet goed weergeven.'

Dr. Hammer merkte op dat hij in andere rampgebieden is geweest - in Mexico na de aardbeving in 1985, en Tsjernobyl, waar er een 'angstaanjagende afwezigheid van leven' was na het ongeluk in de kerncentrale. Hij zei echter dat de situatie in Armenië 'veel, veel slechter' was.

Aanwezig in de vergadering in Moskou waren, zittend (v.l.n.r.): dr. Eduard Asatoerovich, Armeens ambassadeur; Hyrair Hovnanian, van het Armeense parlement; premier Vladimir S. Markarjants van Armenië; dr. Armand Hammer; Jon M. Huntsman; en ouderling Russell M. Nelson. Staand (v.l.n.r.): Jack Matlock, Ambassadeur van de VS; Joeri Christoradnov, voorzitter van de Raad voor Religieuze Aangelegenheden; Peter Huntsman; Jennifer Huntsman; en ouderling Hans B. Ringger.

Hij beschreef de hartverscheurende beelden van mensen die door wat eens straten waren dwaalden op zoek naar familieleden, in de hoop een bekende tegen te komen.

Dr. Hammer benadrukte dat de woongelegenheid op dit moment het grootste probleem is in Armenië. 'Het doet mij genoeg betrokken te kunnen zijn bij het project waartoe hier vandaag besloten is, omdat

ik weet dat woningen de grootste behoefte zijn in Armenië.'

Na zijn terugkeer in Salt Lake City meldde ouderling Nelson dat de financiering van het bouwproject gebeurt door de organisatie die in het leven geroepen is door president Huntsman en dr. Hammer, alsmede door bijdragen van anderen. 'Door andere schenkingen is het mogelijk de komende winter hulp te blijven

bieden. Dat geeft ons de tijd om onze plannen af te tekenen.

'De regering en het volk van Armenië hebben hun dankbaarheid jegens de kerk en de andere donateurs uitgesproken.'

Ouderling Nelson zei dat het heel bemoedigend was 'om te zien dat wanneer er iemand in moeilijkheden is, iemand anders hem of haar wil helpen, ongeacht

ras, huidskleur of politieke voorkeur. Het is opmerkelijk hoeveel mensen hulp hebben aangeboden. Het Armeense volk is diep getroffen door de hulp die uit vele landen is aangeboden. Zo hoorden wij dat de Duitsers met een project bezig zijn, dat de Italianen huizen aan het bouwen zijn, alsook de Noren en andere landen. Uit de hele wereld is hulp gekomen, en ik ben er zeker van dat dit onze Hemelse Vader behaagt.'

Disciplinaire maatregel tegen algemene autoriteit

Op 1 september j.l. heeft het Eerste Presidium de volgende verklaring afgelegd:

'Het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen hebben ouderling George P. Lee van het Eerste Quorum der Zeventig geëxcommuniceerd wegens afvalligheid en ander gedrag dat een lid van de kerk niet past. Deze maatregel is genomen in een vergadering op vrijdagmorgen 1 september 1989, waarbij George P. Lee aanwezig was.'

Bruce L. Olsen, directeur van de afdeling Public Communications/Special

Affairs van de kerk heeft naar aanleiding van de excommunicatie gezegd: 'De excommunicatie van George P. Lee is zowel voor de leiders als de leden van de kerk, zijn gezin en vele vrienden een gevoelige klap. De maatregel tegen hem is officieel bekendgemaakt, omdat broeder Lee algemene autoriteit was.'

Behoudens de korte verklaring hebben de leiders en woordvoerders van de kerk zich onthouden van commentaar omtrent de reden voor de disciplinaire maatregel. Broeder Olsen legde uit waarom: 'Wij proberen broeder Lee en zijn gezin te beschermen tegen overmatige publiciteit. Daarom ont-

houden wij ons van commentaar op of speculaties over de aspecten van de excommunicatie. De beslissing om broeder Lee te excommuniceren is niet overijld genomen en viel pas na maanden overleg met hem.'

In verklaringen in het openbaar en in brieven die hij aan de pers vrijgaf nadat de maatregel bekend was gemaakt, kritiseerde broeder Lee de verkeerde interpretatie van schriftplaatsen aangaande hen die het ware zaad en bloed van Israël zijn. Hij beweerde dat de kerk minder aandacht aan de Lamanieten schenkt en dat de kerk de onderwijsprogramma's voor de Indianen inkrimpt.

Broeder Olsen zei: 'De leiders en de leden van de kerk hebben grote liefde voor de afstammelingen van vader Lehi, en de kerk zal zich voor hen blijven inzetten. Wij zijn ons ervan bewust dat er op dit vlak nog veel werk ligt en de kerk zal zich niet onttrekken aan die taak.'

George P. Lee (46) was op 3 oktober 1975 gesteund als lid van het Eerste Quorum der Zeventig. Hij is werkzaam geweest als directeur van de afdeling leerplannen, als raadgever in verschillende gebiedspresidiums, als uitvoerend bestuurder, en als president van het Zendinggebied Holbrook Arizona.

Mededelingen en beleid

Patriarchale zegens

Wanneer een bisschop een 'Aanbeveling voor een patriarchale zegen' (PFAP0080DU) verstrekt, wijst hij het lid op het heilige karakter van de zegen en doordringt hem ervan dat een goede geestelijke voorbereiding op het ontvangen van de zegen noodzakelijk is. Het lid dient te begrijpen dat het in zondagse kleding en met een gebed in het hart naar de patriarch behoort toe te gaan.

Het lid kan vasten als het dat verlangt, maar dit mag niet als een gebiedende regel door de priester-schapsleiders worden opgelegd. De patriarchale zegen is heilig, vertrouwelijk en persoonlijk; daarom wordt deze ook achter gesloten deuren gegeven. Familieleiden (ouders, huwelijks-partner) mogen echter aanwezig zijn als de zegen wordt gegeven.

- *Bulletin*, 1989-2

Oudejaarsavond 1989

Oudejaarsavond valt dit jaar op zondag. Voor priester-schapsleiders in landen waar het gebruikelijk is dat de mensen op oudejaarsavond bij elkaar komen, kunnen de volgende suggesties van nut zijn bij het plannen van activiteiten:

1. Houd de activiteit op zaterdag 30 december. Beëindig die (bv. een dansavond of soortgelijke activiteit) om 23.30 uur. De deelnemers kunnen dan naar huis gaan en de volgende dag de zondagse vergaderingen bijwonen.

2. Houd geen ring- of wijkactiviteiten maar moedig de gezinnen aan om oudejaarsavond 1989 in huiselijke kring te vieren. U zou zelfs kunnen denken aan een samenzijn voor de hele familie na de zondagse vergaderingen. Als het niet mogelijk is om als familie bij elkaar te komen, kunnen verschillende gezinnen bij

elkaar komen. De activiteiten behoren gepast te zijn voor de sabbat.

3. Houd een haardvuuravond op een redelijk uur op zondagavond.
- *Bulletin*, 1989-2

Zustershulpvereniging

De ZHV-leidsters moeten al het mogelijke doen om de zegeningen van de ZHV binnen het bereik van alle zusters te brengen, met inbegrip van hen die de zondagse vergaderingen niet kunnen bijwonen. Zij kunnen overwegen om (1) de vergaderingen op band te zetten, (2) de huisbezoeksters, leraressen of functionaressen te vragen om de zusters op te bellen of te bezoeken, (3) er vooral aan te denken de zusters die werkzaam zijn in het jeugdwerk of de jonge-vrouwen uit te nodigen voor de door-deweekse ZHV-activiteiten.
- *Handboek zustershulpvereniging*, blz. 36

Jonge-vrouwen

Een adviseuse werkt nauw samen met het lid van het presidium dat aan dezelfde leeftijdsgroep is toegewezen. De adviseuse kan gevraagd worden de zondagse les te geven uit het goedgekeurde lesboek. (...) De adviseuse behoort [de mid-weekse activiteiten] bij te wonen en eraan mee te werken.

Zowel de adviseuse als het presidiumlid behoren de jonge vrouwen voor wie zij verantwoordelijk zijn, bij te staan in het programma 'Mijn persoonlijke vooruitgang'.

De adviseuse (...) adviseert het presidium bij het trainen van het klaspresidium in leiderscapaciteiten. (...) Zij werkt nauw samen met het klaspresidium om een liefdevolle sfeer te scheppen voor iedere jonge vrouw in de klas.

- *Handboek jonge-vrouwen*, blz. 18

Nieuwe leiders

Ring Den Haag

ZHV-presidente:
G. van Adrichem-de Jong (Wijk Haarlem). Zij volgt H. Friederichs op. Haar raadgeefsters zijn: Cheryl Jones (Leiden) en zuster Joyce White (Den Haag).

Gemeente Genk

Gemeentepresident:
H.C. van der Pluym. Gehuwd met C. van Duyk. Zij hebben negen kinderen. Van beroep liftmonteur. Hij volgt J. Peeters op, die zijn raadgever is geworden.

De zendelingenpagina's

In de zendelingenpagina's dit keer een verslag van Pieter-Paul van Beek uit de Gemeente Zeist, die een zending vervult in het Zendingsgebied Leeds Engeland.

Pieter-Paul van Beek

Twee markante verschijningen in het Engelse straatbeeld: de arm der wet en de dienstknecht des Heren.

'Want na vele beproevingen komen de zegeningen', zegt de Heer in de Leer en Verbonden. De aanloop van mijn zending was daar een goed voorbeeld van. De eerste tegenvaller was de zendingsoep zelf. Het Zendingsgebied Leeds Engeland sprak nou niet bepaald tot de verbeelding. Ik was al eerder in Noord-Engeland geweest en was er niet echt van onder de indruk ge-

raakt. De tweede hindernis was het feit dat ik mijn schooljaar niet afsloot op de manier waarop ik dat gehoopt had te doen. De teleurstelling leidde tot twijfels: moest ik mijn laatste schooljaar overdoen of op zending gaan? Na veel bidden, vasten en nadenken, besloot ik dat Leeds toch de plaats was waar mijn Hemelse Vader mij wilde hebben. Gelukkig zegende mijn

Hemelse Vader mij met geestelijke ervaringen die zo krachtig waren dat ik ze niet kon negeren. Deze ervaringen versterkten mijn getuigenis dat onze kerk de enige kerk is die door Jezus Christus wordt erkend en dat het priesterschap ons de kans geeft onze medemens te dienen en een zegen in het leven van anderen te zijn.

Op 7 juli 1988 liet ik dan eindelijk de donkere en sombere wereld achter mij en begon ik mijn zending in het opleidingsinstituut bij Londen. Na een geestelijke ervaring van drie weken begon het 'echte' veldwerk. Ik heb sindsdien geen moment spijt gehad van mijn besluit om op zending te gaan.

Het Zendingsgebied Leeds beslaat het noordelijke deel van Engeland, grofweg van Sheffield in het zuiden tot aan de Schots-Engelse grens in het noorden, en van de Noordzee tot de Ierse Zee. Het is een gebied dat in het recente verleden veel geleden heeft. De belangrijkste bronnen van inkomsten waren de metaalindustrie en de mijnbouw. Als wij dan aan de kolentaking denken die meer dan een jaar duurde, krijgen wij een indruk van wat zich hier heeft afgespeeld. Gelukkig is het tij gekeerd en laat ook dit deel van de wijngaard een opgaande lijn zien.

Het is fantastisch om te ervaren dat waar je ook bent in de kerk, je altijd onder broeders en zusters bent. Ik ben dankbaar dat ik op zen-

ding ben. Ik weet dat wij een profet hebben die ons leidt op de wegen die wij moeten bewandelen. Ik ben heel dankbaar voor het Boek van Mormon. Het is een krachtig instrument dat ons ten dienste staat om onze broeders en zusters de weg naar huis terug te helpen vinden.

Ouderling Pieter-Paul van Beek

In het zendingsveld

Valentin Arts - England Coventry Mission, 4 Cophthall House, Station Square, Coventry, West Midland, Engeland CV1 2PP **Pieter Paul van Beek** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, Engeland LS18 5BJ **Hellen Bouman** - Washington D.C. North Mission, 12520 Prosperity Drive, Silver Spring, Maryland 20904, U.S.A. **Lex de Bruijn** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, Engeland LS18 5BJ **Petra Chardon** - Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E., Calgary, Alberta T2H 0W3, Canada **Erwin Decker** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED **Cora Dettingmeijer** - Frankfurt-tempel, Talstraße 10, 6382 Friedrichsdorf 1, West-Duitsland **Hans Donker** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, Engeland SW7 2PA **Mauricio Fuenzalida** - Mission Belge de Bruxelles, Brand Whitlock Bly 87, 1040 Brussel, België **Raymond Greef** - California Anaheim Mission, 760 North Euclid - suite 213, Anaheim, Californië 92801, USA **Jim Jansen** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED **Hans Jobst** - Canada Toronto Mission, 338 Queen Street - suite 214, Brampton, Ontario L6V 1C5, Canada **Jelmer de Jonge** - Mission Suisse de Genève, Chemin William-Barby 8, CH-1292 Chambesey (GE), Zwitserland **Arno Karssen** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED **Alexander Koning** - Mission Française de Paris, 23, Rue du Onze Novembre, 78110 Le Vesinet, Frankrijk **John en Petronella Lemmens** - Frankfurt-tempel, Talstraße 10, 6382 Friedrichsdorf 1, West-Duitsland **Ricardo Maxwell** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, Engeland SW7 2PA **John Muntinga** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, Engeland BS9 3BH **Mel Oppermann** - North Carolina Charlotte Mission, 6407 Idlewild, suite 533, Charlotte, North Carolina 28212, U.S.A. **Remy van der Put** - Mission Française de Paris, 23, Rue du Onze Novembre, 78110 Le Vesinet, Frankrijk **Marcus van Rooij** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire Engeland LS18 5BJ **Marijke Rutten** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, Engeland SW7 2PA **Marieke Schoute** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED **Joanna van Tellingen** - Zendingsgebied Amsterdam Nederland, Noordse Bosje 16, 1211 BG HILVERSUM, Nederland **Serge Vandendriessche** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, Engeland BS9 3BH **Katinka Varenkamp** - England Coventry Mission, 4 Cophthall House, Stationsquare, Coventry, West Midland, Engeland CV1 2PP **Hans Veenstra** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire Engeland LS18 5BJ **Kenneth Vernes** - Salt Lake City Utah Mission, 7939 South 3500 East, Salt Lake City, Utah 84121, U.S.A. **Jan Vlonk** - England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperly, Altrincham, Cheshire, Engeland WA15 7UP **Monique van der Vooren** - Zürich-Mission, Schweiz, Pilatusstrasse 11, CH 8032 Zürich, Zwitserland **Lucas en Adele Vreeken** - Waldstraße 42, 6365 Rosbach-Rodheim 3, West-Duitsland

Nieuwgeroepen zendelingen

Na drie weken op de 'MTC' in Provo te hebben doorgebracht, heeft zuster Petra Chardon zich op 27 september j.l. gemeld in het Zendingsgebied Calgary Canada.

Hans Veenstra heeft zich op 28 september gemeld bij de 'MTC' in Lingfield. Drie weken later is hij doorgereisd naar het Zendingsgebied Leeds Engeland.

(Indien er een adres ontbreekt cq. verkeerd vermeld staat, a.u.b. bericht aan het Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland)

HET ANTWOORD

Deane E. Haynes

Ik was niet echt in de kerk geïnteresseerd. Ik had alleen naar de lessen van de zendelingen geluisterd om meer te weten te komen over het geloof van een vriendin van mij. Maar toen de zendelingen me vroegen te bidden over de waarachtigheid van de kerk voelde ik de behoefte er met iemand over te praten.

Ik speelde met de gedachte om te spreken met de dominee van de kerk die ik in het verleden had bezocht. Hij en zijn vrouw hadden me goed behandeld en ik respecteerde hem als een man van God.

Hij zou me zeker de goede richting in kunnen sturen, dacht ik terwijl ik mijn jas aandeed.

Toen ik op het punt stond de deur achter me dicht te trekken, kreeg ik het gevoel dat ik erover moest bidden. Het gevoel was zo sterk dat ik daar onmiddellijk gehoor aan gaf.

Ik sloot de deur, knielde voor mijn bed en vroeg mijn Hemelse Vader mij bij te staan in mijn gesprek met mijn dominee. Ik bad ook dat ik antwoord mocht krijgen over datgene wat de zendelingen mij onderwezen hadden.

Na mijn gebed beëindigd te hebben,

stond ik op en maakte weer aanstalten om naar buiten te gaan. Ik kreeg echter weer een sterke impressie dat ik niet naar de dominee moest toegaan. Ik voelde dat ik mijn probleem aan niemand moest vertellen en dat mijn antwoord na verloop van tijd zou komen. Als ik een waarheidsgetrouw antwoord wilde, was het 't beste dat ik de Heer in gebed zocht.

Ogenblikkelijk deed ik mijn jas uit en besteedde de rest van de morgen aan de bezigheden die ik gewoonlijk deed.

Ik kreeg mijn antwoord na verloop van tijd. Een brandend gevoel in mijn innerlijk getuigde van de waarachtigheid van het evangelie.

Een paar weken na mijn doop ging ik op bezoek bij mijn voormalige dominee en vertelde hem mijn ervaringen. Terwijl ik beleefd luisterde naar zijn vooringenomen mening voelde ik mij dankbaar dat ik enkele maanden daarvoor had geluisterd naar die stille, zachte stem. □

Zuster Haynes bezoekt de Wijk Raymond 1 in de Ring Magrath Alberta (Canada).

HIJ VERLOOR ZIJN BENEN

Mitchell W. Henze

N – MAAR NIET ZIJN HART

Birdie Strong

W e noemden hem opa, maar alle andere mensen in de stad kenden hem als P. A. Ik kan me nog goed herinneren dat hij in zijn blauw-wit gestreepte tuinbroek en een keurig gestreken wit overhemd in zijn tuin aan het schoffelen en snoeien was.

Opa hield veel van mooie dingen, en hij kon erg goed beeldhouwen. Als jongeman werd hij door de beroemde beeldhouwer Cyrus E. Dallin uitgenodigd om bij hem te komen studeren. Opa had zich voorgenomen om het aanbod te accepteren en in de tussentijd werkte hij als stoker op een trein om voor zijn groeiende gezin te zorgen.

Op een mistige dag ontstond er verwarring in het dienstrooster en reden er twee treinen frontaal op elkaar. Opa zat onder de locomotieven van beide treinen bekneld. Zijn gezicht en armen verbrandden door de ontsnappende stoom. Toen hij zag dat zijn linkerbeen in de wrakstukken vastzat en gedeeltelijk was geamputeerd, bevrijdde hij zichzelf door met zijn zakmes de rest van het been te amputeren. Het bloed stroomde uit de wond. Als getrouw priesterschapsdrager en in de naam van Jezus Christus gebood hij de bloeding te stoppen. Het stompje van zijn been werd wit en bloedde niet meer.

Later, in het ziekenhuis, amputeerden de artsen zijn andere been, onder de knie. Tijdens de lange revalidatieperiode besteedde opa veel tijd aan het bezoeken en bemoeiden van andere patiënten.

Na het ongeluk reisde opa door verschillende buurstaten als vertegenwoordiger van een kolenmaatschappij; hij nam bestellingen op en inde geld. Opa nam altijd veel lifters mee; hij deelde zijn lunch en vertelde over zijn levenswijze.

Soms kwam opa door zijn edelmoedigheid in de problemen. Op een keer bedreigde een lifter hem met een pistool en wilde hem beroven. Opa zei: 'Ik heb alleen wat geld in mijn portemonnee, pak het maar en maak dat je weg komt.'

De man wist blijkbaar dat opa voor de kolenmaatschappij geld inde en had verwacht een paar duizend dollar buit te kunnen maken. Maar na de auto grondig te hebben doorzocht moest hij genoeg nemen met de vijf dollar uit opa's portemonnee. Toen de teleurgestelde dief aan de rand van de stad uitstapte, grinnikte opa en reed weg – met tienduizend dollar in zijn kunstbeen.

Later kocht opa een wegrestaurant. In de kersttijd gaf hij de weduwen in de stad altijd een voorraad kolen en voedsel. Opa nam de aanmoediging van Christus dat wij moeten 'omzien naar wezen en weduwen in hun druk' (Jak. 1:27) heel serieus. Hij heeft zelfs nog nooit iemand die bij hem om hulp kwam, weggestuurd. Op een koude winterdag kwam er een echtpaar met vijf kleine kinderen het restaurant binnen. Ondanks het koude weer droegen zij zomer-kleding.

Het gezin was op doorreis naar een andere staat waar de vader een baan had gevonden. Ze hadden autopech gekregen en kilometers door de sneeuw gelopen tot ze bij het stadje aankwamen. Oma maakte een warme maaltijd voor hen klaar terwijl opa met de vader de stad inging om winterkleding voor iedereen te kopen. Toen betaalde hij een automonteur om de auto op te halen en te repareren. Terwijl het gezin zich de volgende ochtend klaarmaakte om te vertrekken, drukte opa de vader nog wat geld in de hand. De man hilde, sloeg zijn armen om opa heen en zei: 'Moge God u zegenen.'

Onze Hemelse Vader heeft opa werkelijk gezegend. Doordat hij op jonge leeftijd beide benen was kwijtgeraakt, had hij bitterder en vol zelfmedelijden kunnen zijn. Maar hij concentreerde zich op zijn naasten, en verloor zichzelf in de dienst van anderen. □

Birdie Strong uit de Wijk Orem 12 is administratief medewerkster bij een onderzoeksbureau.

GEWONE MOED

De soort moed die de Heer van ons vraagt,
vergt voortdurende toewijding.

In de lente van 1666 had de tweede golf van de zwarte dood, de builenpest, zich in het Engelse dorpje Eyam in Derbyshire aangekondigd. Enkele jaren daarvoor waren de inwoners in paniek gevlucht om te ontkomen aan de eerste epidemie. Maar deze keer had de dominee van de dorpskerk, William Mompesson, zijn gemeente gevraagd niet te vluchten, omdat zij dan anderen konden besmetten. 'Blijf in Eyam', pleitte hij, 'om de rest van Derbyshire te redden.'

Hij moet een grote overredingskracht hebben gehad, want de dorpelingen voldeden aan zijn verzoek. Er werden stenen om het dorp gelegd als waarschuwing. Het voedsel voor de dorpsbewoners werd daar achtergelaten door buitenstaanders die elk contact wilden vermijden.

Er gingen maanden voorbij, en de vreselijke ziekte eiste zijn tol. Tegen de tijd dat de ziekte was uitgewoed waren 259 van de 350 dorpsbewoners gestorven, waaronder de vrouw van de dominee. Maar de plaag was tot staan gebracht; Derbyshire was gered.

- In februari 1943 werd het geallieerde transportschip *Dorchester* getorpedeerd in de Atlantische oceaan.

Terwijl het schip zonk, waren vier geestelijk verzorgers – een katholiek, een joods en twee protestant – aan dek zwemvesten aan het uitdelen. Toen die op waren, gaven ze hun eigen vest weg. Het laatste wat er van hen gezien werd was dat ze arm in arm stonden te bidden.

- Het ziet eruit als een stereotype professorkamer – zonder ramen, met stapels boeken en papieren. Maar de gebruiker, John A. Green, een professor Frans aan de Brigham Young University, is alles behalve stereotiep. In 1981 kreeg hij op relatief jonge leeftijd een beerte, waardoor hij zijn kennis van het Frans en het Engels volledig kwijtraakte en nagenoeg geheel verlam raakte. Men ging ervan uit dat hij nooit meer aan de universiteit zou doceren.

Maar John Green is een buitengewone man. Hij beet zich vast in het revalidatieproces en begon opnieuw te leren lezen, lopen en praten. Binnen enkele maanden was hij terug in zijn kamer om zijn notities door te nemen, waarna hij zijn onderzoek vervolgde.

In de afgelopen jaren heeft broeder Green een aantal zeer goed gedocumenteerde boeken over de Franse schrijver Marcel Schwob geschreven. Twee van de zeven die het uiteindelijk moeten worden zijn inmiddels uitgegeven.

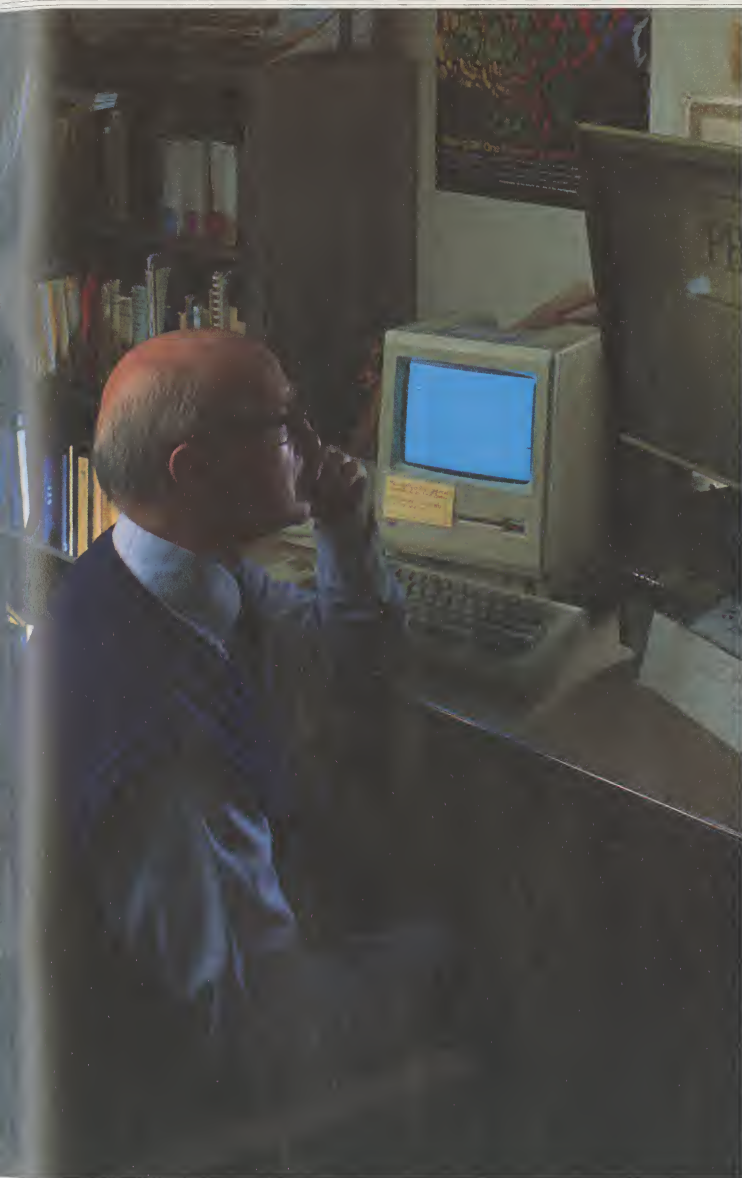
Het verbazingwekkendste is dat professor Green deze boeken zelf heeft getypt met één vinger van zijn linkerhand. Elke werkdag werkt hij van acht tot vijf in stilte in zijn kamer om de taak te kunnen volbrengen die hij zichzelf heeft opgelegd – een taak waarvoor hij geen cent krijgt, met uitzondering van de invaliditeitsuitkering die hij ook zou krijgen als hij verkoos thuis te blijven.

Het kenmerk van moed

In deze drie voorbeelden is moed het gemeenschappelijke element. De moed om moeilijke beslissingen te nemen en het juiste te doen als het veiliger, lucratiever of gewoon gemakkelijker is om het niet te doen.

Wij krijgen allemaal zo nu en dan te maken met aanslagen op onze moed en toewijding. Zo'n aanslag kan een zware test zijn. President Thomas S. Monson, tweede raadgever in het Eerste Presidium, heeft in 1986 tijdens de oktoberconferentie gezegd:

'Natuurlijk zullen we te maken krijgen met angst, zullen we bespot worden en oppositie ontmoeten. Laten we de moed hebben wereldse opvattingen te trotseren, laten we de moed hebben voor onze principes uit te komen. Moed, niet compromis, brengt ons de goedkeuring van God. 'Moed wordt een levende en aantrekkelijke kwaliteit wanneer het niet alleen gezien

*Echte moed is de
moed die John Green,
professor aan de Brigham
Young University,
motiveerde.*

*Bijna geheel verlamd door
een beroerte, die ook zijn
geheugen wegvaagde,
heeft hij twee boeken
getypt met de ene vinger
die hij nog kan
gebruiken.*

wordt als de bereidheid een heldendood te sterven, maar als de vastberadenheid om een rechtschapen leven te leiden. Een morele lafaard is iemand die bang is om datgene te doen waarvan hij denkt dat het goed is, maar nalaat uit angst uitgelachen of afgewezen te worden. Bedenk wel dat iedereen zijn angsten heeft, maar zij die deze angsten in alle waardigheid onder ogen durven zien, getuigen ook van moed.' (*De Ster*, januari 1987, blz. 39.)

De moed die hier besproken wordt is niet noodzakelijkerwijs de lichamelijke moed die soldaten of reddingsbrigades tonen, die hun eigen leven wagen om anderen te beschermen, of bergbeklimmers die tegen rotswanden aanklauteren of ze eraan zijn vastgehecht, hoewel niemand zal ontkennen dat er voor zulke daden grote moed nodig is.

De moed die we in het evangelie nodig hebben is gewoonlijk minder zichtbaar en haalt zelden de voorpagina. Moed is een onaantastbaar voornemen om de juiste beginselen na te leven in plaats van met de massa mee te lopen, om de waarheid integer na te leven en alles wat daar niet aan voldoet te verwerpen. Deze soort toewijding is absoluut, onverschrokken en trefzeker, terwijl het tegelijk rustig, bescheiden en nederig is.

Erroll Bennett, die nu bisschop is op Tahiti, is een heilige der laatste dagen wiens moed en toewijding invloed had. Op 27-jarige leeftijd was Erroll een topvoetballer op Tahiti. Toen leerde hij de kerk kennen en liet hij zich dopen, ondanks aanzienlijke tegenstand van zijn familie en sportofficials.

Voetbal is veruit de populairste sport op Tahiti. Toen Erroll zich liet dopen, werden de wedstrijden op zon-

*In een wereld waarin
publiekshelden geen enkele morele
overtuiging lijken te hebben, is
het een verademing om te weten dat er
mensen zijn als Erroll Bennett, die
berekend zijn carrière als voetballer te
geven om niet op zondag te
hoeven spelen.*

dag gespeeld. Hij wist dat als hij lid van de kerk werd, dat het einde van zijn carrière als voetballer zou betekenen, die toen net op zijn hoogtepunt was. De dag van zijn doop was het zondag en Erroll speelde niet. Hij was bereid zijn carrière er aan te geven.

Een paar dagen later, toen het duidelijk werd dat Erroll Bennett niet van zijn besluit was af te brengen, vergaderde de voetbalbond en kwam tot de slotsom dat de lange traditie van voetballen op zondag eigenlijk een slecht idee was. Alle twaalf topclubs gingen er mee akkoord om doordeweeks te spelen. (*Zie De Ster*, mei 1983, blz. 17-27.)

In een wereld waarin publiekshelden geen enkele morele overtuiging lijken te hebben, is het een verademing om mensen als Erroll Bennett tegen te komen. Aangezien het een van de zwaarwegende verplichtingen is van ouders en leerkrachten onze jongeren de moed op te wekken om de waarheid na te leven en het kwade te weerstaan, zijn moedige voorbeelden noodzakelijk. Ik herinner me nog heel goed hoe teleurgesteld mijn twaalfjarige zoonje was toen een paar van zijn football-helden waren opgepakt wegens drugbezit. Wat zou ik graag willen dat hij meer over mensen als Erroll Bennett zou horen.

In het verleden hebben we onze jonge mensen de waardevolle verhalen onderwezen van heiligen der laatste dagen die de moed hadden 'nee' te zeggen tegen hun leeftijdgenoten als hun alcohol, sigaretten of drugs werd aangeboden. Dat zijn belangrijke lessen, maar we moeten hun ook onderwijzen – en tevens een goed voorbeeld zijn – hoe we voor het goede moeten opkomen in minder duidelijke situaties.

Zo'n situatie deed zich voor in het leven van Spencer W. Kimball toen hij Thatcher (Arizona) verliet, nadat hij was geroepen als lid van de Raad der Twaalf. Ouderling Kimball legde contact met de mensen met hij wie in het verleden zaken had gedaan en vroeg hun of zij aanmerkingen hadden op de wijze waarop hij hen behandeld had. Als iemand het gevoel had dat hij niet helemaal juist gehandeld had, bood hij aan de aangelegenheid in der minne te schikken zonder met hen in discussie te gaan. (*Zie Spencer W. Kimball*, Salt Lake City: Bookcraft, 1977, blz. 197-198.)

De dagelijkse uitdagingen

De wereld verleidt ons soms heel subtiel tot het volgen van de massa. Maar ook het dagelijkse leven ver-

schaft ons voldoende mogelijkheden tot moedige beslissingen. Hoe nauw strookt ons gedrag, in het openbaar en privé, met de christelijke normen van het evangelie? Hoe staat het met onze behandeling van onze gezinsleden? Ons dienstbetoon? Onze sabbatsheiliging?

Alledaagse aangelegenheden vergen onze beste gedachten en onze voortdurende toewijding aan de evangeliebeginselen. Het komt mij voor dat onze groei als moedige mensen niet zozeer afhangt van het dromen over grote beslissingen die wij naar alle waarschijnlijkheid nooit hoeven te nemen, maar van onze reactie op de dagelijkse dingen. Het gaat niet om: 'Hoe zou ik me gedragen . . .' maar: 'Hoe zal ik me vandaag gedragen?' De test zal waarschijnlijk niet zijn: 'Zou ik mijn zwemvest hebben afgestaan?' maar: 'Zal ik de buur die mijn eigendom heeft beschadigd behandelen als de broeder – en zoon van onze Hemelse Vader – die hij in feite is?'

Moedige beslissingen nemen is niet altijd gemakkelijker; zo is het ook niet bedoeld. President Monson heeft gezegd:

'Het leven gaat niet over een snelweg, vrij van obstakels, valkuilen en hinderlagen. Het is eerder een pad met splitsingen en afslagen. Constant moeten we beslissingen nemen. Om wijze beslissingen te kunnen nemen is er moed nodig: de moed om *nee* te zeggen, de moed om *ja* te zeggen. Beslissingen bepalen onze bestemming. (*De Ster*, januari 1987, blz. 39.)

Of we nu ons leven geven om anderen te redden zoals de mensen in Eyam, of meer dan ons best doen als wij met moeilijkheden te maken krijgen zoals John Green, wij bepalen onze bestemming. Als we de kracht hebben om onze steun te geven aan het goede ongeacht wat anderen ervan zeggen, bepalen we onze bestemming. Als we pal staan voor een principe, zoals Erroll Bennett en de nieuwgeroepen ouderling Kimball, bepalen we onze bestemming. Op soortgelijke manieren het evangelie moedig naleven, zal van ons betere mensen maken en betere dienstknechten van de Heer, nu en in het hiernamaals. □

Ron Woods is bestuurlijk medewerker op de afdeling geesteswetenschappen aan de Brigham Young University

Mitchell W. Henze

AAN MIJN ONGEHUWDE VRIENDEN EN VRIENDINNEN

*Geen enkele wegenkaart is geschikt
voor alle heiligen der laatste dagen. Maar er
zijn beginselen die ieder mens naar de
juiste bestemming kunnen leiden.*

Toen ik nog ringpresident was, kwam er eens een jonge vrouw, die ik Helen zal noemen, bij me praten. Ze maakte carrière, was belezen en betrokken bij de nodige uitstekende projecten, maar toch vond ze in onze ring en woongemeenschap niet een bijzondere vriendschap die wellicht tot een huwelijk zou voeren. Ze vertelde dat goed bedoelende vrienden haar erop hadden gewezen dat vele mannen misschien door haar verstandelijke vermogens en haar sterke persoonlijkheid werden afgeschrikt. Ze stelden haar voor te proberen zich wat minder kordaat op te stellen en een beeld van zichzelf te tonen dat op mannen minder bedreigend over zou komen, zodat ze meer kans zou hebben op een huwelijk. Ze voegde eraan toe dat haar een uitstekende baan was aangeboden in het oosten van de Verenigde Staten, waardoor haar reputatie als sterke persoonlijkheid alleen nog maar zou groeien. Ze wilde graag horen wat ik vond van de raad die haar vrienden haar gaven.

Ik zei Helen dat ze volgens mij niet moest tornen aan haar dynamische persoonlijkheid, zodat ze goed zou

passen bij de man waar zij mettertijd mee zou trouwen. Ik wees haar erop dat zij natuurlijk zelf moest beslissen, maar dat ik een goed gevoel had over de nieuwe perspectieven die haar geboden werden en ik raadde haar dan ook aan al haar kansen met beide handen aan te grijpen.

Helen nam de nieuwe baan aan, verhuisde naar het oosten van het land, maakte daar kennis met een fijne man en trouwde met hem in de tempel. Zij dragen allebei op krachtige wijze bij tot de kerk en de maatschappij. Natuurlijk zal het leven van iedere ongehuwde niet altijd lopen zoals dat van Helen. We kunnen niet generaliseren over de ongehuwden, die ongeveer een derde van het totale volwassen ledental van de kerk vormen. Raad willen geven aan hen die zich erop hebben voorbereid te trouwen en daar verlangend naar zijn, is – als het niet in de context van een persoonlijk gesprek plaatsvindt – een riskante onderneming. Toch kunnen er een aantal algemene punten naar voren worden gebracht die ongehuwden misschien in hun persoonlijke situatie van nut kunnen zijn.

Uw eigen koers blijven volgen

Een groot aantal eeuwige huwelijkspartners zullen elkaar heel eenvoudig en natuurlijk vinden in de normale loop van hun leven: op een gezellige avond, op school of tijdens hun studie, bij het uitoefenen van hun roeping in de wijk of de ring, of tijdens het uitoefenen van hun beroep. Voor zulke leden is de raad die president Ezra Taft Benson op de aprilconferentie van 1988 heeft gegeven wellicht voldoende. Hij vertelde de

Geniet van het leven, wees betrokken bij de goede dingen die u interesseren en vind zodoende voldoening, vreugde en blijdschap.

ongetrouwde broeders dat zij hun besluit om te trouwen niet te lang moesten uitstellen.

Maar wat kunnen we zeggen over het vinden van een eeuwige partner waar degenen onder u die al een eind in de twintig, dertig, veertig of ouder zijn iets aan zullen hebben?

De opgaven waar wij in het leven voor geplaatst worden, zijn gewoonlijk niet voorzien van een keurig

stel antwoorden. Gegarandeerde programma's die het ideale antwoord verschaffen op iedere vraag zijn onmogelijk en ongewenst. Uw persoonlijke inspiratie en intuïtie, die voortvloeien uit een leven dat georiënteerd is op gebed, de tempel en dienstbetoon, zijn vermoedelijk van groter nut dan de goed bedoelde raadgevingen, kritiek en oplossingen die geboden worden door hen die u willen helpen uw doel, een tempelhuwelijk, te bereiken.

Ik ben ervan overtuigd dat de programma's van de kerk u kunnen helpen, maar u hebt een persoonlijke verantwoordelijkheid om uw eigen koers in het leven te varen. Het maakt geen deel uit van de fundamentele taak van de kerk om haar leden persoonlijke beslissingen voor te schrijven of om op te treden als huwelijksbureau. Niettemin kan het fijne milieu van de kerk een grote steun voor u zijn bij het nastreven van uw doel.

Opmerkingen en ervaringen

In de loop der jaren zijn veel van mijn vrienden ongetrouwde geweest. Mijn vrouw en ik hebben elkaar destijds ontmoet op een feestje voor ongetrouwden dat heel spontaan werd georganiseerd.

Omdat mijn eigen huwelijk is voortgevloeid uit een onofficiële activiteit voor ongetrouwden, heb ik altijd een oprechte belangstelling gehad voor de ongetrouwden en heb ik mij in hun gezelschap altijd thuis gevoeld. In de vele jaren dat ik een leidende functie in de kerk heb bekleed, zijn letterlijk duizenden ongetrouwden een belangrijk en gewaardeerd onderdeel van mijn bediening geweest. Die geweldige samenwerking is zeer verrijkend geweest voor mijn vrouw en voor mij. Ik heb gefungeerd als adviseur op ring- en regionaal niveau voor de bijzondere belangen, de jonge bijzondere belangen en andere groepen ongetrouwden. Dankzij die kostbare ervaringen en dankzij mijn liefde voor de ongetrouwde leden van de kerk, bied ik u een paar opmerkingen waar u, die niet getrouwd bent, hopelijk iets aan zult hebben.

1. Een huwelijk zal eerder het gevolg zijn van ons betrokken zijn bij andere zinvolle activiteiten en doelen.

Een huwelijk zal eerder op natuurlijke wijze voortvloeien uit een leven dat ten volle wordt geleefd, dan uit een campagne die erop gericht is dat ene doel te bereiken.

De verslagen van de aardse bediening van de Heiland leveren weinig gericht advies op inzake het huwelijk. De Heer legde nadruk op het elkaar dienen en

anderen met liefde en respect behandelen. Zijn raadgevingen voerden in de eerste plaats tot geestelijke groei en niet zozeer rechtstreeks tot het huwelijk, maar dezelfde beginselen zijn van toepassing. Zijn gelijkenis van de talenten is een machtige opdracht om onze krachten aan te wenden om de talenten en gaven die wij allemaal ontvangen hebben, te ontwikkelen en te benutten. Zij die bevreesd hun talent verbergen en tobben over de risico's die het met zich meebrengt om ermee aan de slag te gaan, zullen, zo waarschuwt Hij, een bittere oogst binnenhalen. De gelijkenis was niet alleen voor gehuwden bestemd, maar voor ons allemaal. Ik heb er een kostbare les uit geleerd.

Het leven is rijk, stimulerend, interessant en een hele uitdaging. 'De mensen dienen ijverig voor een goede zaak werkzaam te zijn, en vele dingen uit eigen vrije wil te doen, en veel gerechtigheid tot stand te brengen;

'want de macht is in hen (. . .)' (zie LV 58:27-28).

Geniet van het leven, wees betrokken bij de goede dingen die u interesseren en vind zodoende voldoening, vreugde en blijdschap, ongeacht of u in dit leven een huwelijkspartner vindt. Uw kans om te trouwen zal misschien eerder komen door een indirecte benadering dan wanneer u zich op dat doel blind staart.

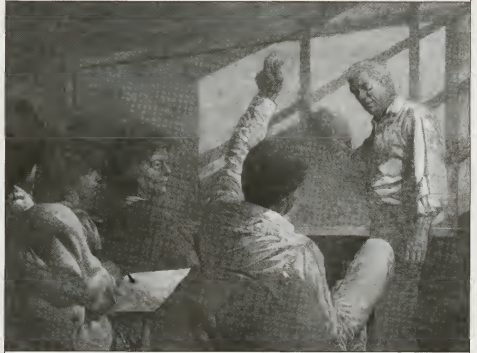
De Heiland heeft ons gezegd te bidden, te zoeken en te kloppen (zie Matt. 7:7). Als wij dat doen, zullen wij, zo belooft Hij ons, ontvangen, vinden, en deuren voor ons geopend krijgen.

2. *Zorg steeds voor een eeuwig perspectief op het leven.*

Het tweede hoofdpunt is steeds te zorgen voor een eeuwig perspectief op het leven. Paulus zegt: 'Want nu zien wij nog door een spiegel, in raadselen, doch straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen, zoals ik zelf gekend ben' (1 Kor. 13:12). Hij zei ook: 'Indien wij alleen voor dit leven onze hoop op Christus gebouwd hebben, zijn wij de beklagenswaardigste van alle mensen' (1 Kor. 15:19).

Als we oordelen naar ons beperkte begrip, zullen we het leven weleens als wreed en onrechtvaardig bestempelen. Ik vind geen volslagen rechtvaardigheid in mijn leven of in dat van de mensen om mij heen. Het zou gemakkelijk zijn om boos en verbitterd te worden als ik er een kortzichtige of wereldlijke opvatting op na held. Maar door inspiratie en door de Schriften weet ik dat God barmhartig en rechtvaardig is. (Zie, bijvoorbeeld, Alma 42.) Wat we moeten doen is de dingen zien vanuit Gods perspectief.

Alleen wanneer we de dingen op de lange termijn

Houd u bezig met goede werken, zorg voor onderwijs, voor persoonlijke ontwikkeling.

bekijken, vinden we gerechtigheid. Alleen door het feit van de onrechtvaardigheid te begrijpen en te aanvaarden als van voorbijgaande aard, kunnen wij er enigszins mee leven.

Soms spreken wij met leden van de kerk die tobben over een schijnbaar onvervulde patriarchale zegen. President Harold B. Lee heeft er eens op gewezen dat zulke zegens een eeuwig karakter hebben. (Zie *Ye Are the Light of the World*, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1974, blz. 305-307.) Een aantal, of misschien veel, van de beloften die in die zegens staan, zullen in een andere fase van ons bestaan worden vervuld. Het leven duurt voort en veel van de schatten en vreugden ervan wachten op een betere wereld.

Een ander punt waar velen zich zorgen om maken, is dat er meer ongehuwde vrouwen dan ongehuwde mannen zijn. Dat lijkt op zich heel onrechtvaardig. Voor sommigen zal de kans om te kunnen trouwen daardoor kleiner zijn, maar toch zullen veel vrouwen in de gelegenheid zijn verder te bouwen aan een bijzondere vriendschap die tot een huwelijk kan voeren.

3. *Houd er ook een liefdevol, tolerant, menselijk perspectief op na.*

U wilt misschien graag trouwen met een man of vrouw die lijkt op uw vader, uw moeder, de voorbeeldige priesterschapsleider of de uitmuntende vrouw die u idealiseert. Maar u moet wel bedenken dat ook geestelijke reuzen ergens moesten beginnen. Als u niet oppast, zal het ideaal – wat u hoopt uw huwelijkspartner zal zijn – u blind maken voor de talrijke goede kwaliteiten van de huwelijkskandidaten. Veel geschikte ongehuwden in de kerk die op dit moment misschien niet aan uw ideaalbeeld voldoen, zullen mettertijd prachtige vaders en moeders en gerespecteerde leiders en leidsters in de kerk en in de maatschappij zijn. Zuster Camilla Kimball, de vrouw van president Spencer W. Kimball, heeft geschreven: 'Als mensen me vragen hoe het is om met een profeet getrouwd te zijn, antwoord ik: "Denk eraan dat ik destijds niet met een profeet ben getrouwd, maar met een jonge teruggekeerde zending." (Edward L. Kimball, samensteller, *The Writings of Camilla Eyring Kimball*, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1988, blz. 114.)

Oefen u erin de mogelijkheden in de mensen te zien en hen te helpen die te ontwikkelen. Dat is wat u zou willen dat een liefdevolle partner ook voor u deed. Een zekere jonge vrouw ontdekte dat zij anders ging reageren op de man waar zij al een poosje mee uitging toen zij haar perspectief veranderde en ging letten op zijn mogelijkheden. Hun vriendschap groeide uit tot liefde en zij trouwden samen.

Het is ook nuttig om in te zien dat sommige zaken absoluut noodzakelijk zijn in een huwelijkspartner, terwijl andere louter een kwestie van voorkeur zijn. Vrouwen zullen, bijvoorbeeld, heel stellig willen trouwen met een actieve, toegewijde priesterschapsdrager. Maar als u geniet van klassieke muziek en hij zich uitleeft in de sport, zal het hem geen kwaad doen om eens te luisteren naar de werken van de grote componisten en u geen kwaad doen zijn team zo nu en dan aan te vuren.

Soms zullen mensen en onderlinge betrekkingen een teleurstelling voor u zijn. Als dat gebeurt, moet u voldoende veerkracht hebben om open en goed van vertrouwen te blijven. Het laten genezen van gekrenkte gevoelens kan een pijnlijk proces zijn en we kunnen ervoor terugschrikken misschien weer zoiets te moeten meemaken.

Maar anderen buitensluiten, hindernissen opwerpen om ervoor te zorgen dat niemand zich meer toegang kan verschaffen tot uw gevoelige hart, houdt in dat u achter slot en grendel in uw schulp blijft zitten. Wees reëel, voorzichtig en gebedvol, maar wees ook bereid om vertrouwen te stellen in de juiste persoon. Dat is wat er moet gebeuren in een goed huwelijk.

Wanneer een gekoesterde vriendschap niet voert tot een huwelijk, leer dan te leven zonder spijtgevoelens. U bent niet in staat om te voorzorgen wat misschien

had kunnen zijn als u of hij maar iets anders had gezegd of gedaan. Vermijd het om steeds achterom te kijken – het zal uw vooruitgang belemmeren.

4. *Een woord tot hen die misschien niet zullen trouwen.*

Een aantal van mijn dierbaarste en bewonderenswaardigste vrienden en vriendinnen hebben in dit leven nooit een huwelijk gesloten. Een van mijn moeders liefste vriendinnen, die haar raadgeefster was in het ZHV-presidium van de ring, was luitenant-kolonel buiten dienst in het leger van de Verenigde Staten. Ze was een mooie, beschaafde, intelligente vrouw en haar bemoeiding was zeer waardevol voor mij en vele anderen.

Zij is in alle kalmte als gelovige vrouw gestorven en heeft stellig een grote beloning verworven. Ik weet dat zij alsnog alles zal ervaren wat ook hier op aarde door vrouwen in uitmuntende gezinnen wordt ervaren. Geen enkele vreugde, priesterschapsverordening of familie-ervaring zal haar onthouden worden.

Denk eens aan allen die reeds in hun vroege kindertijd zijn gestorven, of ten gevolge van oorlog of ziekte. Er zijn in de hemel maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat zij alle vruchten van het evangelie zullen genieten.

Als het erop begint te lijken dat u niet in de gelegenheid zijn om te trouwen, blijf dan werkzaam voor goede zaken, ga door met het ontwikkelen van uw talenten, het scherpen van uw verstand en het liefhebben en dienen van uw vrienden en vriendinnen. Blijf sterk en geboren in uw geloof in de Heer Jezus Christus. Wees een actief lid van de kerk.

5. *Kijk naar anderen, niet naar uzelf.*

Velen van ons ontwikkelen de gewoonte om steeds aan onszelf te denken, aan hoe we ons voelen en eruit zien, of hoe anderen ons zien. Steeds aan onszelf denken en over onszelf spreken is in de eerste plaats gevaarlijk, en in de tweede plaats heel vervelend voor de mensen waar wij mee omgaan.

Toen Joseph Smith lag te zuchten in de gevangenis van Liberty, wees de Geest hem erop dat hij 'nog niet als Job' was (zie LV 121:10). Dat was één manier waarop de Geest hem hielp naar buiten gekeerd te zijn, zelfs terwijl hij in de gevangenis zat. Drie afdelingen van de Leer en Verbonden werden ontleend aan één van de brieven die Joseph in die periode aan de kerk richtte. Het is duidelijk dat hij een groot deel van zijn aandacht op anderen gevestigd hield, ook vanuit zijn cel.

Probeer uzelf niet steeds te belasten met een te grote bezorgdheid om uw eigen problemen. Onnadenkende mensen zullen misschien kwetsende opmerkingen maken, wel even uitmaken waarom u nog niet getrouwd bent of u wijzen op uw vermeende fouten. Als u al die opmerkingen ter harte neemt, zou u er welens depressief van kunnen worden. Ik raad u aan al zulke opmerkingen te negeren en rustig uw weg door het leven te vervolgen.

Probeer niet aan uzelf te denken, maar kijk wat u kunt doen om anderen tot zegen te zijn. Streef naar een evenwichtig leven en de zegeningen die u nodig hebt, zullen u toegeworpen worden. Een goed evenwicht omvat vriendschap en liefde voor familie, vrienden en collega's; doelen en de juiste richtingen; stabiliteit en beheersing; goede ondersteuning van familie,

Kijk wat u kunt doen om anderen tot zegen te zijn. Streef naar een evenwichtig leven.

vrienden en kerkleiders; gehoorzaamheid aan de normen van het evangelie; een positieve instelling; en het geven van aanzienlijke steun aan anderen.

Denk eerder aan uw zegeningen, uw talenten en uw sterke punten dan aan uw problemen. Een tijdlang heb ik de zendingen waar ik destijds verantwoordelijk voor was, geleerd om hun dag wat vroeger te beginnen en de Heer te danken voor al hun heerlijke zegeningen. Dat was een goed begin van een dag die maar al te dikwijls uit de ene afwijzing na de andere bestond. Er is zoveel waar wij dankbaar voor kunnen zijn. Laten wij ons leven richten op geestelijke zaken en op het goede dat wij anderen kunnen geven.

6. *Zorg ervoor een hoge dunk van uzelf te krijgen en te houden.*

Het komt veel voor dat ongehuwden een lage dunk van zichzelf hebben – maar bij gehuwden komt het net

zo goed voor. De eventuele negatieve houding van ouders, de onnadenkendheid van vrienden en hen waar wij mee omgaan, verkeerde gewoonten – al die zaken dragen tot dat probleem bij.

Soms moet er deskundige hulp aan te pas komen om eigendunk te ontwikkelen, vooral als het probleem ernstige vormen heeft aangenomen.

We hebben het allemaal nodig te weten dat we waardevol zijn, dat we meetellen in het leven. Voor ongehuwden is het nog noodzakelijker om zelfvertrouwen en een gezonde eigendunk te hebben. Als we dicht bij Hem blijven, kan onze Hemelse Vader ons daarbij helpen door middel van inspiratie en openbaring. Een sterk getuigenis dat wij verworven hebben door te wandelen in het licht van Christus, is een grote steun. Een getuigenis geeft ons gemoedsrust en verzekert ons dat wij ons uiteindelijke levensdoel zullen bereiken. Een van de grootste denkbeelden die een sterveling kan gaan begrijpen, is dat wij geestkinderen zijn van een liefdevolle Vader in de hemel, waaruit volgt dat wij ergebnamen zijn van alles wat Hij is en heeft.

Moroni onderwees het grote beginsel dat de Heer heeft toegestaan dat wij allemaal zwakheden hebben, maar – zo zei hij – de Heer zal ons onze zwakheden tonen als we nederig zijn en tot Hem komen. Toen voegde hij de alles overtreffende gedachte eraan toe dat die zwakke punten sterke punten kunnen worden naarmate wij ze overwinnen (zie Ether 12:27). Dat geldt ook voor een gebrek aan eigendunk: met de hulp van de Heer kunnen wij ook die ernstige hindernis overwinnen.

De juiste koers vinden

Het aantal ongehuwden in de kerk neemt toe. Misschien zult u in hetgeen ik naar voren heb gebracht een aantal nuttige ideeën vinden of wat hoop op meer voldoening in dit leven.

De meesten van u zullen trouwen. Het is verbazingwekkend dat de mensen er voor het overgrote deel toch in slagen een partner te vinden, niettegenstaande het vrouwenoverschot op aarde. Maar sommigen slagen er niet in. Zorg voor een geestelijk perspectief op het huwelijk. Bedenk dat God rechtvaardig is en wil dat u alle ervaringen krijgt die nodig zijn om tot verhoging te komen. Er liggen voor ons allemaal heerlijke verrassingen in het verschiet, dat weet ik zeker.

Wees niet louter gericht op dat ene doel, tempelhuwelijk, maar laat die gelegenheid komen als een neveneffect van een gezond, evenwichtig leven. Houd u bezig met goede werken, zorg voor onderwijs, voor persoonlijke ontwikkeling, voor een gezonde eigendunk. Beteken iets voor anderen.

Ik wens u het allerbeste toe. Moge de Heer u helpen uw eigen weg te vinden naar vreugde en geluk en, uiteindelijk, tot een eeuwige verbintenis met de juiste man of vrouw. □

HET LEVEN IS EEUWIG

Doel: De zusters begrijpen het belang van verbonden en verordeningen voor zowel de levenden als de doden.

De winter van 1845-1846 was enorm moeilijk voor de heiligen in Nauvoo. Velen van hen moesten hun huis en werk achterlaten. Toch ging het werk aan de tempel en het verrichten van de tempelverordeningen gewoon door, terwijl men huifkarren bouwde, voorraden aanlegde en zich anderszins voorbereidde op het vertrek.

Op 3 februari 1846 verzekerde Brigham Young de vergaderde heiligen dat de tempel aan zijn doel had voldaan en dat de tijd was aangebroken om uit Nauvoo te vertrekken.

President Young verliet de tempel en liep weg, maar na een tiental meters gelopen te hebben, keerde hij zich om. Niemand was hem gevolgd.

Evenals de Heiland bij de Nephieten, die medelijden had met de menigte die Hem smeekte te blijven, liep Brigham Young terug. De tempel was 'stampvol' en hij herinnerde zich dat 'wij die dag heel hard gewerkt hebben in de tempel'. Die dag ontvingen 295 heiligen hun tempelverordeningen. (*History of the Church*, deel 7, blz. 579.)

Door de evangelieverordeningen – met inbegrip van de tempelverordeningen – tonen wij onze liefde voor de Heer, sluiten wij plechtige verbonden om zijn wil te doen, en ontvangen wij de kracht van de Heer om die verbonden te kunnen naleven. Als wij de verbonden die wij sluiten naleven, neemt ons geloof toe en ontvangen wij grote zegeningen.

De tempelverordeningen zijn niet de enige verordeningen die noodzakelijk zijn voor ons heil. De doop is een essentiële verordening. Met onze doop nemen wij de naam van Christus op ons. Nog een essentiële

verordening is de bevestiging, waardoor wij de gave van de Heilige Geest ontvangen en zijn troost en inspiratie.

Wij moeten er zelf voor zorgen dat wij de verlossende verordeningen van het evangelie ontvangen. Alle zusters die het waardig zijn, kunnen gedoopt en bevestigd worden. Evenzo zijn de zegeningen van de begiftiging beschikbaar voor alle zusters die volwassen en het waardig zijn.

Door middel van tempelwerk en familiegeschiedenis kunnen wij de evangelieverordeningen en -verbonden ook beschikbaar stellen aan hen die overleden zijn zonder die te ontvangen.

Uit de evangelieverordeningen en -verbonden komen vele zegeningen voort. Door deze verordeningen en verbonden kunnen wij medeërfgenenam van Christus worden van alles wat de Vader heeft (zie Rom. 8:14-17). □

Wenken voor huisbezoeksters

1. Laat de zuster delen in de gevoelens die u had toen u deelnam aan of getuige was van een verordening zoals de doop of het tempelhuwelijk.

2. Geef de zuster die u bezoekt de uitdaging de zegeningen van de evangelieverordeningen te ontvangen of zich gereed te maken voor het ontvangen van deze zegeningen in de toekomst. Als zij deze verordeningen al heeft ontvangen, moedigt u haar aan naar de tempel te gaan en te werken voor overledenen.

OVER DIENSTBETOON

'Als we de Geest tot gezelschap hebben zullen we het heerlijk vinden om te dienen, we zullen de Heer liefhebben en we zullen houden van hen waarmee we dienen en hen die we dienen.'

President Ezra Taft Benson

'En ziet, ik vertel u deze dingen, opdat gij wijsheid moogt leren, en moogt weten, dat, wanneer gij in de dienst van uw naaste zijt, gij louter in de dienst van uw God zijt'

(Mos. 2:17)

'De waardevolste roeping in dit leven is die roeping waarin we het beste onze medemens kunnen dienen.'

President David O. McKay

'Het is niet wat we ontvangen dat ons leven verrijkt, het is wat we geven.'

President George Albert Smith

'Doch ziet, wat van God is, nodigt steeds uit en spoort voortdurend aan om het goede te doen; daarom is alles, wat uitnodigt en aanspoort om het goede te doen, en om God lief te hebben, en Hem te dienen, door God ingegeven'

(Moro 7:13)

'Van alle mensen moeten wij ons zeker realiseren dat wij Christus niet echt kunnen aanbidden zonder tevens van onszelf te geven. Waarom zijn zendingelingen gelukkig? Omdat ze zich verliezen in de dienst van anderen.'

President Gordon B. Hinckley

'De enige manier waarop iemand heilig kan worden, is onzelfzuchtig dienstbetoon.'

Ouderling William R. Bradford

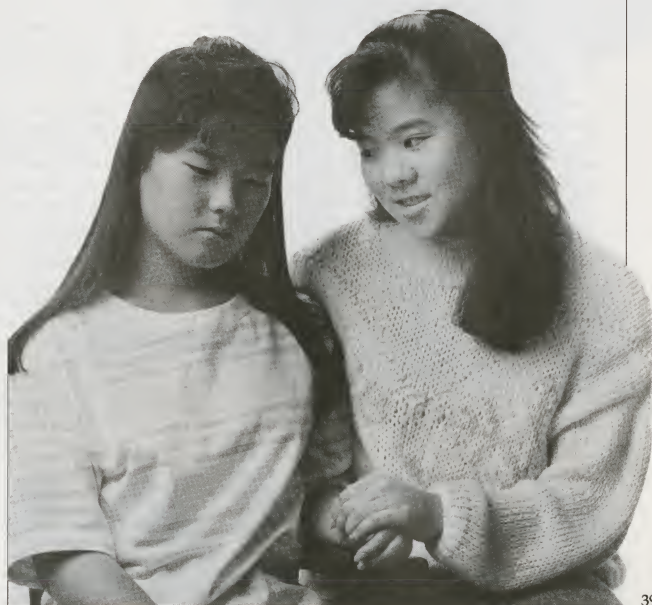
'Dienstbetoon met ons gehele hart en verstand is voor ieder van ons een hoog gegrepen opgave.'

(. . .) Het mag zijn grond alleen maar in de reine liefde van Christus vinden.'

Ouderling Dallin H. Oaks

'In zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan'

(Matt. 25:40)

ZIJ HEBBEN HUN LOON REEDS

Ouderling Dean L. Larsen
van het Presidium der Zeventig

Enkele jaren geleden ontving ik een brief die verband hield met de eerbetoning aan een man in een plaatsje waar ik gewoond heb. De man en zijn vrouw zouden het plaatsje, waar zij het grootste deel van hun leven hadden doorgebracht, gaan verlaten. De inwoners van het dorpje wilden hem eren voor datgene wat hij voor hen gedaan had, en voor de steun en toeverlaat die hij geweest was. Ook mijn leven had hij beïnvloed. Toen ik de uitnodiging doorlas, moest ik denken aan de vele manieren waarop ik door de man aangemoedigd en geleid was.

Het dorpje was niet groot. De man was nooit rijk geworden. Het kleine zaakje dat hij dreef had hem genoeg kunnen opleveren, maar hij had veel te veel oog voor de mensen om zich volledig op zijn carrière te kunnen werpen. Hij was er altijd voor hen, maar eiste nooit wat terug. De meesten waren zijn diensten als vanzelfsprekend gaan zien. Als deze onverwachte verhuizing er niet voor gezorgd had dat hij nu al in het zonnetje werd gezet, zou hij waarschijnlijk pas op zijn begrafenis het eerbetoon hebben ontvangen dat hij verdiende.

De grote avond brak aan. Ik was onder de indruk van de voorbereidingen die waren getroffen. Iedereen die de zaal binnenkwam, werd gevraagd zijn naam op een strookje papier te schrijven, dat werd gevouwen en in een doos gegooid. Toen het gezelschap had plaatsgenomen en de hooggeëerde gast op het

podium was verwelkomd, legde de voorzitter uit wat de bedoeling was. Er waren geen sprekers gevraagd, zo zei hij, maar er zouden namen getrokken worden. Zij wier naam uit de doos kwam, werden gevraagd namens de aanwezigen hun waardering en liefde voor onze vriend te verwoorden.

De namen werden een voor een getrokken. In het uur dat volgde ging er een stroom sprekers aan ons voorbij die een goed beeld gaf van het onzelfzuchtige dienstbetoon dat onze vriend de gemeenschap had verleend.

Tegen het eind van de avond werd de naam van een arts getrokken. Deze goede dokter had vele jaren naast onze geëerde vriend gewoond. Hij was onlangs teruggekeerd uit een andere staat waar hij was behandeld voor een ernstige ziekte waar hij bijna aan onderdoor was gegaan. Hij legde uit dat hij had nagedacht over zijn eigen leven van dienstbetoon en dat van zijn vriend. Hij sprak over zijn huisbezoeken als arts, zowel 's morgens vroeg als 's avonds laat, en hoe hij dan vaak onze vriend tegenkwam als hij er weer eens op uit ging om iemand met een probleem te helpen. Bij deze gelegenheden, zo zei de dokter, voelde hij zich in het bijzonder verbonden met zijn buurman in hun dienstbetoon.

Op dit punt in zijn betoog aangekomen, brak zijn stem. Hij pauzeerde even. Hij refereerde aan zijn ziekte, hoe hij een aantal maanden daarvoor de gemeen-

Dien en de
liefde en het
dienstbetoon
zullen zoet
smaken. Dien
om het
persoonlijke
voordeel en
het zal een
hoop kosten.

Rob Cuhim

Alleen als wij leren te dienen om het dienen en het goede te doen om anderen tot zegen te zijn, kunnen wij de innerlijke vrede en voldoening die voortvloeit uit dienstbetoon, deelachtig worden.

schap had verlaten zonder te weten of hij ooit zou terugkeren. Niemand had voor hem iets dergelijks georganiseerd. Hij bekende dat het hem pijn had gedaan dat de gemeenschap blijkbaar heel andere gevoelens voor hem had dan voor onze vriend, terwijl hij toch ook veel dienstbetoon had verricht. Die avond, zo zei hij, was hij erachter gekomen waarom dat zo was.

Ja, beiden hadden veel dienstbetoon verricht, maar er was één groot verschil dat hen onderscheidde in de ogen van de mensen in het dorp. Voor al zijn diensten, legde de dokter uit, was hij betaald. Dat was het verschil. Pas die avond was het tot hem doorgedrongen hoeveel zijn honorarium hem gekost had.

Allen die de dokter kenden en baat hadden gehad bij zijn liefdevolle behandelingen beseften zeer wel dat hij te kritisch was op zijn eigen medeleven en naastenliefde. Maar hij onderwees ons wel een les die wij niet licht zouden vergeten.

De meesten van ons eisen een beloning voor de diensten die wij verrichten. Dat is niet altijd in de vorm van geld of goederen. Soms is de erkenning of de aandacht die wij krijgen al meer dan genoeg. Over hen zei de Heiland: 'Voorwaar Ik zeg u, zij hebben hun loon reeds' (Matt. 6:2).

Alleen als wij leren te dienen om het dienen en het goede te doen om anderen tot zegen te zijn, kunnen wij de innerlijke vrede en voldoening die voortvloeit uit dienstbetoon, deelachtig worden. Dan maken we ons geen zorgen of ons dienstbetoon wel tot uiting komt in de rapporten, en of we in aanmerking komen voor insignes, lintjes of onderscheidingen. Het vredige gevoel dat ons deel is als we leren te geven om het geven is veel waardevoller dan alle publiekelijke aandacht die we anderszins zouden ontvangen. En bovenal zullen we, als we leren te dienen zonder de gedachte aan een beloning of erkenning, een van de begerenswaardigste eigenschappen beginnen te ontwikkelen die de Heiland zelf bezit. We zullen tot Hem naderen.

Ik moedig je aan over dit beginsel na te denken en naar manieren te zoeken waarop je de vreugde van dienstbetoon in je leven kunt verwelkomen. Vanuit het eeuwige perspectief zou het wel eens zeer lonend kunnen zijn. □

WAAR DIENSTBETOON

Vroeger woonde ik naast een oud vrouwtje dat bijna altijd alleen was en maar heel zelden de deur uitkwam.

De keren dat ze dat wel deed bleef ze lang weg, en dan ging ik aan de slag.

Ik pakte dan een hark, een sneeuwschop of een bezem en ruimde haar voor- en achtertuin op. Soms zette ik een bord koekjes neer met een briefje erbij. Ik deed echt m'n best om een goede vriendin te zijn voor die vrouw, en ik dacht dat als ik die dingen deed, zij ook wel aardig voor mij zou zijn.

Ik genoot echt van die extra klusjes, want ik kreeg er een blij gevoel door, hoewel ik 't idee had dat ik me nog blijer zou voelen als ze liet merken dat ze m'n werk op prijs stelde.

Als ik haar zag thuiskomen voelde ik me teleur-

gesteld, omdat ze nooit de geringste moeite deed om dank of waardering te laten blijken. Ik had zo hard gewerkt, en kreeg daar zelfs geen glimlach voor terug.

Toen kregen we in de kerk een les over dienstbetoon, en ik besefte dat ik mijn naaste had gediend in de verwachting dat ik iets terug zou krijgen. Ik ging naar huis en vroeg mijn moeder wat dienstbetoon nou eigenlijk was. Ze liet me een tekst lezen: Moshiah 2:17.

'En ziet, ik vertel u deze dingen, opdat gij wijsheid moogt leren, en moogt weten, dat, wanneer gij in de dienst van uw naasten zijt, gij louter in de dienst van uw God zijt.' Dat wierp een belangrijk licht op mijn inspanningen. En ik wist dat zelfs als mijn buurvrouw zich schijnbaar niets gelegen liet liggen aan mijn inspanningen, mijn Hemelse Vader dat wel deed. □

Ik ben gek op sport. In mijn schooltijd droomde ik altijd dat ik een of ander sportkampioenschap won. Ik fantaseerde dat ik het winnende punt in een basketbalwedstrijd maakte, of dat ik in een belangrijke honkbalwedstrijd een home run sloeg.

Op de middelbare school besloot ik dat basketbal voor mij de sport was. Ik was snel en kon goed werken. Ik speelde hard en dacht dat ik wel goed genoeg zou zijn om voor het basketbalteam van de school uit te komen. Maar nee hoor, tot mijn grote verdriet werd ik niet geselecteerd. Toen probeerde ik het voetbalelfstal, maar opnieuw kwamen mijn dromen niet uit. In de weken daarna begon ik mij af te vragen wat het leven verder nog te bieden had. Het duurde wel een tijdje, maar toen kwam ik tot een geweldige ontdekking: er is veel meer in het leven dan sport.

Ik keek toen ook heel anders tegen mijn klasgenoten aan. Naast het respect dat ik al voor de goede atleten had, begon ik de individuele talenten van iedereen te waarderen. Ik keek met bewondering naar hen met artistieke kwaliteiten. Ik keek naar hun schilderijen en werd aangegrepen door hun talent. Anderen hadden hun talenten in de muziek ontwikkeld. Ik keek met verbazing naar de pianist die klassieke muziek speelde. Een danseres fascineerde me door haar sierlijkheid en creativiteit. Ik lachte en huilde als ik naar de toneelstukken keek die opgevoerd werden. Sommige vrienden van me konden bijzonder goed leren. Anderen schreven prachtige gedichten.

Er ging een hele nieuwe wereld voor me open. Ik kan me nog herinneren dat ik het bedroevend vond dat deze talenten niet zo in de schijnwerpers kwamen,

HET WELSLAGEN MIJNER BROEDEREN

Ik wou dat jullie in de toekomst konden kijken en konden zien hoe het de komende 25 jaar met je klasgenoten gaat. Jullie zouden dan een perspectief van onschatbare waarde hebben.

zoals onze atletische helden. Ik dacht aan de uren, dagen, weken, maanden en jaren van oefenen, studeren en mediteren om deze talenten te ontwikkelen. En dit alles zonder de aanmoediging van een juichende menigte.

Ik wou dat jullie in de toekomst konden kijken en konden zien hoe het de komende 25 jaar met je klasgenoten gaat. Jullie zouden dan een perspectief van onschatbare waarde hebben.

Dan zou je veel meer geïnteresseerd zijn in hun karakter dan in hun uiterlijk. Als je over 25 jaar je klasgenoten kon zien en met de kennis die je dan hebt terug kunt gaan naar deze tijd, dan zou je denkwereld er heel anders uitzien.

Met dit 'toekomstperspectief' zou je gaan inzien dat de verlegen jongen die achter je zit, nu dokter is. Dan

Bisschop Glenn L. Pace
Tweede raadgever in de Presiderende Bisschop

Toen ik ontdekte dat er veel meer in het leven is dan sport, begon ik heel anders tegen mijn klasgenoten aan te kijken en kreeg ik waardering voor hun individuele talenten.

Je zult een grote persoonlijke strijd hebben gewonnen als het succes van je klasgenoten een vreugde in jouw leven wordt, en geen jaloezie.

zou je je realiseren dat het meisje links van je, dat altijd zit te lezen, journaliste zal worden, en nog heel aantrekkelijk op de koop toe.

Dan zou je ook de geestelijke kwaliteiten van je klasgenoten waarderen, de eigenschappen die ze mee zullen nemen naar het volgende leven en in de eeuwigheid. Je zou trots zijn op hun prestaties en je verheugen in hun succes.

Een van mijn lievelingsvoorbeelden van deze oprechte waardering die we voor anderen kunnen hebben, werd opgeschreven door Alma. Hij was op zending geweest en was niet meer samen met Ammon en zijn broers, die zelf op zending waren. Toen ze uiteindelijk na vele jaren weer bij elkaar waren, zie Alma: 'God heeft mij geroepen met een heilige roeping om het woord tot dit volk te prediken, en Hij heeft mij in hoge mate doen slagen, waarover ik mij ten volle verheug.

'Doch ik verheug mij niet alleen in mijn eigen welslagen, maar mijn vreugde is nog groter wegens het welslagen mijner broederen (. .)

'Weinu, wanneer ik denk over het welslagen van dezen, mijn broederen, dan brengt de vervoering mijner vreugde mij als het ware buiten mijzelf' (Alma 29:13-14, 16).

Onze Hemelse Vader heeft ons gezegend met verscheidenheid. Hij gaf ons water en land, Hij gaf ons vele verschillende planten en dieren, en Hij gaf ieder van ons een eigen persoonlijkheid en talenten. Door deze verscheidenheid is het leven veel interessanter. We zullen veel meer vreugde en succes hebben als we ons ervan bewust zijn dat onze medemensen, onze familie en onze vrienden ook een eigen persoonlijkheid hebben en hen daarvoor waarderen. Je zult een grote persoonlijke strijd hebben gewonnen als het succes van je klasgenoten een vreugde in jouw leven wordt, en geen jaloezie.

Ons streven naar verhoging is ons eigen streven. Toegang tot het celestiale koninkrijk is niet afhankelijk van concurrentie of populariteit; we hoeven niet iedereen te 'verslaan' om er te komen. En als wij elkaar in het celestiale koninkrijk begroeten, dan zullen we weten wat Alma bedoelde met de woorden 'mijn vreugde is nog groter wegens het welslagen mijner broederen.' □

WAAROM GAAN ZE OP ZENDING?

Er is echter één onderdeel van het zendelingenleven dat alle zendelingen gemeen hebben, ongeacht waar zij vandaan komen of waarheen ze zijn geroepen.

A. Lynn Scoresby

Op een donderdagavond, tijdens een gemeentevergadering op het opleidingsinstituut voor zendelingen in Provo (Utah), was er een grote groep jeugdwerkkinderen die zong: 'Wij zijn als de legers van Helaman' en 'Een zending hoop ik te volbrengen'.

Toen de kinderen klaar waren met zingen, bleven ze staan. De zendelingen stonden op en zongen 'Uitgekoken Hem altijd te dienen', het lied dat een echt zendelingenlied is geworden. De zendelingen waren zo ontroerd door het gezang van de kinderen dat velen met tranen in de ogen stonden. Terwijl zij zongen, keek ik naar de kinderen. Ze keken niet naar de grond, of naar elkaar. Ze keken aandachtig naar de gezichten van de zendelingen, die met hun lied getuigden van hun geloof. De kinderen geloofden de woorden die ze hoorden, en ze wisten dat de zendelingen dat ook deden.

Zowel de zendelingen als de kinderen waren getuigen van een wonderbaarlijke geloofsuiting, en zij aanvaardden het alsof het iets gewoons was. Toch waren er zendelingen bij die jaren voor hun zending hadden gespaard. Ze waren allemaal bereid om te gaan, waar en wanneer dan ook. De meesten van hen hadden een brief gekregen van iemand die ze nog nooit persoonlijk hadden ontmoet, waarin stond dat zij naar een plaats zouden gaan waar zij nog nooit geweest waren, om mensen te ontmoeten die ze nog nooit gezien hadden en een taal te leren die zij niet kenden. De meesten gingen op eigen kosten of werden geholpen door andere getrouwe mensen die bijdragen leverden.

Als gemeentepresident op het opleidingsinstituut was ik in staat om enkele honderden jongemannen en jonge vrouwen op zending te zien gaan. De kracht van hun toewijding en geloof heeft bijzondere indruk op mij gemaakt. De enorme gewilligheid om te geven, te leren, te ondervijzen en te dienen was bijna grenzeloos. Waren ze op een dag moe of minder productief? De volgende dag waren ze weer vastbesloten om het beter te doen. Sommigen hadden wat klachten. Anderen hadden zwakheden. Velen waren onvolwassen. Een aantal was slecht voorbereid. Maar het was overduidelijk dat er een sterke mate van doelgerichtheid was, die hen voortdreef.

Ik leerde dat wat een zending(e) met zijn of haar tijd doet, duidelijk een persoonlijke zaak is. Sommigen werken sneller dan anderen. Sommigen zijn beter voorbereid dan anderen. Sommigen werken hard om te leren; anderen doen minder moeite.

Er is echter één onderdeel van het zendelingenleven dat alle zendelingen gemeen hebben, ongeacht waar zij vandaan komen of waarheen ze zijn geroepen. Wanneer zij met het werk, mogelijke tegenspoed, nieuwe en vreemde plaatsen geconfronteerd worden, besteden ze allemaal tijd om na te denken, te spreken en waarschijnlijk te bidden over de redenen waarom zij op zending zijn gegaan.

Ik heb veel groepen zendelingen hierover zien spreken. Ik heb ontdekt dat collega's het vaak met elkaar bespreken. Het zoeken naar redenen om op zending te gaan was tevens een belangrijk onderdeel van de

toespraken in de kerkvergaderingen. Veel sprekers vertelden bekeringsverhalen over hoe zij al op jonge leeftijd geestelijk waren voorbereid. Anderen vertelden over duidelijke dromen die bevestigd werden toen ze met het evangelie in aanraking kwamen.

Eén zendinge, we zullen haar Maria noemen, vertelde bijvoorbeeld dat ze op negen- of tienjarige leeftijd een droom had gehad dat God een persoon is, niet een drieëenheid. Ook droomde ze van een Hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus. Omdat ze dit geloofde, kregen zij en haar familie problemen in de tijd dat ze op confessionele scholen zat. Ze vroeg haar vrienden en leraren altijd: 'Geloofst u dat God een persoon is, en dat Hij een Zoon heeft?' Toen ze na verloop van tijd geen bevredigend antwoord kreeg, vroeg ze er niet meer naar.

Jaren later, toen Maria begin twintig was, begon ze met een collega op het werk over godsdienst te praten. Uiteindelijk vroeg de vrouw aan Maria of ze met haar mee naar de kerk wilde gaan. 'Dan moet ik je eerst een vraag stellen,' zei Maria. Ze werd aangegrepen door het antwoord op haar vraag. 'Mijn kerk leert dat God de Vader van alle mensen is en dat Jezus Christus zijn Zoon is.'

Met blijdschap aanvaardde Maria de evangelieboodschap en werd gedoopt. En zo snel als maar mogelijk

was, ging ze op zending. Tijdens haar eerste dag op het opleidingsinstituut voor zendelingen, herkende ze in haar leraar de zending die haar destijds het evangelie had onderwezen.

Er kwamen veel ideeën ter sprake als reden om op zending te gaan. Sommige zendelingen vroegen zich af of ze alleen maar gingen om hun ouders een plezier te doen, of hun vriend of vriendin, of omdat de familie of de wijk het verwachtte. Anderen waren van mening dat ze een onderdeel waren van een culturele traditie, waar het belang van zendingswerk er met de paplepel was ingegeven. Velen hadden andere persoonlijke redenen, zoals dankbaarheid voor het op wonderbaarlijke wijze overleven van een ongeluk, of het zoeken naar vergeving van iets waar ze zich voor schaamden.

Maar eenmaal weg van huis en de familie, en de moeilijke kanten van het zendingswerk in het vooruitzicht, zochten ze naar 'echte' redenen. Ze wilden de uitdagingen en moeilijkheden die voor hen lagen niet zonder goede en geïnspireerde redenen tegemoet gaan. Je inspanssen om een moeilijke taal te leren, lijkt bijvoorbeeld niet de moeite waard als een zending(e)

alleen maar probeert om zijn ouders een plezier te doen.

Ik was altijd in hun gesprekken geïnteresseerd. Ik wilde graag weten wat ze over zichzelf hadden ontdekt. Als ik hen vanaf de dag dat ze aankwamen gadesloeg, kon ik zien dat ze vooruitgang maakten en dat ze een aantal dingen die ze niet onder woorden konden brengen begonnen aan te voelen en te begrijpen. Je kon het aan hun gezicht zien, aan de manier waarop ze over het evangelie spraken en hoe ze hun tijd voor meditatie besteedden. De meesten van hen bleezen hun schriftstudie nieuw leven in en besteedden meer aandacht aan het leren van de lessen en de nieuwe taal. Toen ik dit alles zo bekeek, herkende ik uiteindelijk wat het was – de werkelijke reden om op zending te gaan.

Ik heb ontdekt dat een zending het samengaan is van een menselijke ziel die de dingen van God voorbereidt en omarmt, en de Geest van God. Als dit gebeurt, leert iedere zending(e) dat hij of zij een onderdeel van iets groters is dan het individu. Zendelingen spelen een belangrijke rol in hun eigen leven en in dat van anderen. Het brengt met zich mee dat de allerbelangrijkste denkbeelden en verordeningen hun zijn toevertrouwd. Naarmate ze de Geest voelen en deelnemen aan zijn werk, zullen ze zijn Zoon leren kennen en liefhebben – en begrijpen waarom ze dienen. □

Jezus ging in één van de
schepen, dat van Simon, en
vroeg hem de zee in te gaan, ver
van de oever. En Hij (. .) leerde
de scharen van het schip uit.

Lucas 5:3